

ৰাষ্ট্ৰীয় শৈক্ষিক অনুসন্ধান আৰু প্ৰশিক্ষণ পৰিষদ
NATIONAL COUNCIL OF EDUCATIONAL RESEARCH AND TRAINING

শিশুকানন (বালবাটিকা)ৰ-৩

শিশুৰ বাবে কৰ্মপুথি

ISBN 978-93-xxxx-xxx-x

প্ৰথম প্ৰকাশ

জানুৱাৰী ২০২৩ পুহ ১৯৯৪

পি ডি ? টি??

© ৰাষ্ট্ৰীয় শৈক্ষিক প্ৰশিক্ষণ আৰু গৱেষণা
প্ৰতিষ্ঠান, ২০২৩

₹ ???.০০

ৰাষ্ট্ৰীয় শৈক্ষিক প্ৰশিক্ষণ আৰু গৱেষণা প্ৰতিষ্ঠান
ৱাটসমাৰ্কৰ সৈতে ৮০ জি.এচ.এম কাকত ছপা

ৰাষ্ট্ৰীয় শৈক্ষিক প্ৰশিক্ষণ আৰু গৱেষণা প্ৰতিষ্ঠানৰ
প্ৰকাশন বিভাগৰ সম্পাদকৰ দ্বাৰা প্ৰকাশিত শ্ৰী
অবিন্দ মাৰ্গ, নতুন দিল্লী- ১১০০১৬ আৰু ছপা
হৈছে.....
.....

সকলো অধিকাৰ সংৰক্ষিত

- ইয়াৰ কোনো এটা অংশ পুনৰ মুদ্ৰন নহয়, যিকোনো অৰ্থতে এটা নিৰ্ধাৰিত নিয়মত ইয়াক সংৰক্ষণ হয়, তদুপৰি বৈদ্যুতিক, কাৰীকৰি, ফটো গ্ৰাফী, বাণীবন্ধ আদি প্ৰকাশৰ উপযুক্ত অনুমতি অবিহনে পুনৰ মুদ্ৰন কৰিব নোৱাৰি।
- এইপুথিখন বিক্ৰী কৰিব নোৱাৰে। অন্যথা প্ৰকাশৰ অনুমতি তাৰিখটো এইপুথিখন ব্যৱসায়িক ভিত্তিত বিক্ৰী, পুনঃ বিক্ৰী কৰিব নোৱাৰিব, যিকোনো বান্ধন অথবা সম্মুখৰ বকলা আদিৰ গঠন আদিও প্ৰকাশৰ অনুমতি অবিহনে কৰিব নোৱাৰে।
- ইয়াত ছপা হোৱা মূল্যই শুদ্ধ মূল্য যিকোনো পুন মূল্যক যিকোনো ৰাৰাৰ স্টাম্প অথবা ষ্টিকাৰেৰে প্ৰকাশ কৰা মূল্য অশুদ্ধ।

প্ৰকাশৰ অফিচৰ ভাগ এন.চি.ই.আৰ.টি (NCERT)

এন.চি.ই.আৰ.টি কেম্পাচ

শ্ৰী অবিন্দ মাৰ্গ,

নতুন দিল্লী-১১০০১৬

ফোন নং-০১১-২৬৫৬২৭০৮

১০৮, ১০০ ফিট ৰ'ড

হসডেকাৰে হস্তী, বৰ্ণিত

বনশংকাৰি, তৃতীয় পৰ্যায়

বাংগালুৰু- ৫৬০০৮৫

ফোন নং- ০৮০-২৬৭২৫৭৪০

নৱজীৱন ন্যাস ভৱন

পোঃঅঃ নৱজীৱন

আহমেদাবাদ-৩৮০০১৪

ফোন নং- ০৭৯-২৭৫৪১৪৪৬

চি. ডব্লিউ.চি কেম্পাচ

ধনকাল বাছ আস্থানৰ বিপৰীতে

পানীহাটী

কলকতা- ৭০০১১৪

ফোন নং- ০৩৩-২৫৫৩০৪৫৪

চি. ডব্লিউ.চি কেম্পাচ,

মালিগাওঁ

গুৱাহাটী- ৭৮১০২১

ফোন নং- ০৩৬১-২৬৭৪৮৬৯

প্ৰকাশক মণ্ডলী

মূৰব্বী, প্ৰকাশন ভাগ : অনুপ কুমাৰ ৰাজপুট

প্ৰকাশনৰ প্ৰধান বিষয়া : অৰুণ চিটকাৰা

প্ৰধান ব্যৱসায়িক মেনেজাৰ : বিপিন দেৱান

প্ৰধান সম্পাদক (ভাৰপ্ৰাপ্ত) : বিজন সুতৰ

সহঃ প্ৰকাশন বিষয়া : ????

ক'ভাৰ

মই যাওঁ শিশুকাননলৈ

মই যাওঁ শিশুকাননলৈ,
আমি যাওঁ শিশুকাননলৈ,
সবে মিলি যাওঁ আহা শিশুকাননলৈ।
বাহ! বাহ! কেনে মজা!

আমাৰ কাননত নাই পঢ়াৰ হেঁচা,
আছে মাথো খেল,
খেলি খেলি শিকোঁ আমি,
নাচি-বাগি গীত গাই,
পাতো আমি মইনাৰ মেল।

আহা আহা ওলাই আহা
সবে যাওঁ শিশু কাননলৈ,
বাহ! বাহ! কেনে মজা!
আমি যাওঁ শিশুকাননলৈ।

© NCERT
not to be republished

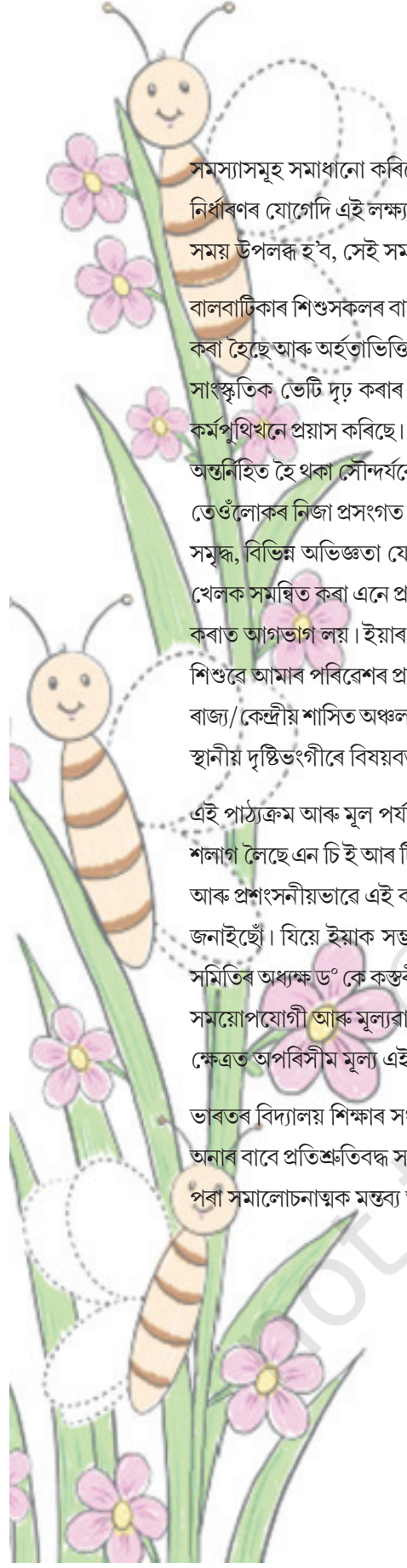
আগকথা

শিশুক এক সু-নির্ধাৰিত প্ৰক্ৰিয়াৰ মাজেদি প্ৰতিপালন কৰাটো ভাৰতৰ এক উল্লেখযোগ্য পৰম্পৰা, যাক বহুলভাৱে 'সংস্কাৰ' নামেৰে জনা যায়। এই সংস্কাৰ এটা প্ৰজন্মৰ পৰা আন এটা প্ৰজন্মলৈ ধাৰিত হয়। এই সংস্কাৰে শিশুৰ জন্মৰ পৰা প্ৰথম ৮ বছৰ বয়সলৈকে প্ৰয়োজনীয় সকলোখিনি যত্ন লোৱাৰ বাট দেখুৱাৰ জৰিয়তে শিশুৰ ভৱিষ্যত বিকাশ, ব্যৱহাৰ আৰু যোগ্যতাৰ এক ইতিবাচক আকাৰ দিয়াত সহায় কৰে।

এই সময়ছোৱাৰ গুৰুত্বৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি, ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা নীতি ২০২০ এ শিশুৰ প্ৰাৰম্ভিক পাঁচ বছৰ (৩-৮ বছৰ বয়সলৈকে) বিদ্যালয় শিক্ষাৰ ভিতৰলৈ আনিবলৈ যথোপযুক্ত পৰামৰ্শ আগবঢ়াইছে। এজন ব্যক্তিৰ জীৱনযোৰা শিকন, সামাজিক আৰু আৱেগিক আচৰণ আৰু সামগ্ৰিক স্বাস্থ্য এই পৰ্যায়টোৰ ওপৰতে নিৰ্ভৰ কৰে। তদুপৰি, বৌদ্ধিক ক্ষেত্ৰত শিশুসকলক দৈহিক আৰু পেশীগত কৌশল বিকাশৰ জৰিয়তে সাক্ষৰতা, সাংখ্যিকতা, সৃষ্টিশীল আৰু নান্দনিক সংবেদনশীলতা বিকাশৰ বাবে এক কষ্টসাধ্য মনোযোগৰ প্ৰয়োজন। এই শিক্ষা নীতিয়ে এইটো পৰ্যায়ৰ বাবে এক অনন্য ৰাষ্ট্ৰীয় পাঠ্যক্ৰমৰ ৰূপৰেখাৰ পৰামৰ্শ আগবঢ়াইছে, যিটোৱে সামগ্ৰিকভাৱে সমগ্ৰ শিক্ষা ব্যৱস্থাটোক পৰিচালনা কৰি আছে কেৱল মাত্ৰ বুনীয়াদী পৰ্যায়ৰ উচ্চ মানদণ্ডৰ শিক্ষাৰ বাবেই নহয়, বিদ্যালয় শিক্ষাৰ পৰৱৰ্তী পৰ্যায়সমূহত গতিশীলতা আনিবৰ বাবেও। ৰাষ্ট্ৰীয় পাঠ্যক্ৰম ৰূপৰেখাই (National Curriculum Framework for Foundational Stage (NCF-FS) (শিশুৰ প্ৰাৰম্ভিক পৰ্যায়ৰ ৰাষ্ট্ৰীয় পাঠ্যক্ৰমৰ ৰূপৰেখা) বুনীয়াদী পৰ্যায়ৰ বাবে প্ৰাক শৈশৱকালীন যতন আৰু শিক্ষাৰ ভেটি ভাৰতীয় সংস্কাৰ আৰু সংস্কৃতিৰ ভিত্তিত নিৰ্মাণ হ'ব লাগে বুলি পৰামৰ্শ আগবঢ়াইছে। ইয়াৰ উপৰি, এটি শিশুৰ ঘৰুৱা অভিজ্ঞতাক জ্ঞান, কৌশল আৰু মনোভাৱৰ লগত সমন্বিত কৰি বিদ্যালয় পৰিসীমাৰ ভিতৰত এইবোৰৰ বিকাশত গুৰুত্ব আৰোপ কৰিছে। ইয়াৰ দ্বাৰা কেৱল মাত্ৰ কিতাপৰ পৰা জ্ঞান আহৰণ কৰা প্ৰচলিত ব্যৱস্থাটোৰ পৰা শিশু উপযোগী খেল-খেমালি আৰু অৰ্হতা ভিত্তিক শিকন ব্যৱস্থালৈ যোৱাৰ কথাটোতে বুজোৱা হৈছে, য'ত শিশুসকলে কৰি ভালপোৱা কামত নিমগ্ন হৈ শিকাটো বেছি প্ৰয়োজনীয়।

এই পৰামৰ্শসমূহ অনুকৰণ কৰি বুনীয়াদী পৰ্যায়ত পাঠ্যক্ৰমৰ তালিকাই 'পঞ্চকোষীয়' বিকাশৰ (ব্যক্তিৰ বিকাশৰ পাঁচটা তৰপ) সংজ্ঞা উপস্থাপন কৰিছে। কৃষ্ণ যজুৰ বেদৰ ত্ৰৈত্ৰীয় সংহিতাৰ এটা অংশ ত্ৰৈত্ৰীয় উপনিষদত বৰ্ণনা কৰা হৈছে যে ব্যক্তিৰ 'আত্মোপলব্ধি'য়েই জীৱনৰ চৰম উদ্দেশ্য হ'ব লাগে আৰু ইয়াৰ দ্বাৰা ভাৰতৰ স্নেহপূৰ্ণ সভ্যতাত জ্ঞানৰ লগত ব্যক্তিৰ সামগ্ৰিক বিকাশৰ সমকালীন আকাংক্ষাৰ সামঞ্জস্যপূৰ্ণ সংমিশ্ৰণ সুনিশ্চিত কৰিব লাগে।

অৱশ্যে, এই প্ৰচেষ্টাৰ সাফল্য প্ৰকৃতৰ্থত, অংগনৱাড়ী, বিদ্যালয় আৰু শিক্ষাৰ লগত জড়িত প্ৰতিষ্ঠানসমূহে শিশুক উৎসাহিত কৰি যথোপযুক্ত যোগ্যতাৰ বিকাশৰ বাবে গ্ৰহণ কৰা পদক্ষেপৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰে আৰু এইখিনি আহৰণ কৰিবৰ বাবে বিভিন্নভাৱে ছপা ৰূপত আৰু বৈদ্যুতিন মাধ্যমত উপলব্ধ শিক্ষণ-শিকনৰ সমলসমূহ ব্যৱহাৰ কৰাটো বাঞ্ছনীয়। অভিভাৱকসকলেও অংগনৱাড়ী, বিদ্যালয় আৰু শিক্ষাৰ লগত জড়িত প্ৰতিষ্ঠানসমূহৰ তত্বাৱধানত উপযুক্ত কাৰ্যসমূহ কৰাটো প্ৰয়োজনীয়। পাঠ্যসূচী প্ৰস্তুতকৰ্তাসকলে প্ৰয়োজনীয় অৰ্হতাসমূহ ক্ৰমগতভাৱে পাঁচোটা বছৰৰ শিকনত দক্ষতাপূৰ্ণভাৱে শিশুসকলে আয়ত্ত কৰাৰ বাবে ব্যৱস্থা কৰিছে। তেনে কৰাৰ সময়তে, তেওঁলোকে বিষয়বস্তুৰ বোজাৰ সৈতে জড়িত

সমস্যাসমূহ সমাধান কৰিছে। বুনীয়াদী শিকনৰ বিভিন্ন স্তৰত জ্ঞান আহৰণৰ পৰিক্ৰমাটোক পুনৰ গঠিত আৰু পুনৰ দিশ নিৰ্ধাৰণৰ যোগেদি এই লক্ষ্যত উপনীত হ'বলৈ শিশুৰ মনোবিজ্ঞান আৰু স্থাপন কৰা বিভিন্ন শিকন আৰু পাঠদানৰ বাবে যি সময় উপলব্ধ হ'ব, সেই সময়ৰ প্ৰতি অধিক মনোযোগ দিয়া হৈছে।

বালবাটিকাৰ শিশুসকলৰ বাবে প্ৰস্তুত কৰা এই কৰ্মপুথিখন ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা নীতি ২০২০ৰ দৃষ্টিভংগী লৈ সাৰধানতাৰে প্ৰস্তুত কৰা হৈছে আৰু অৰ্হতাভিত্তিক কৰ্মপ্ৰসমূহ সহজ, আকৰ্ষণীয়ভাৱে প্ৰদান কৰাৰ প্ৰয়াস কৰা হৈছে। আমাৰ সামাজিক আৰু সাংস্কৃতিক ভেটি দৃঢ় কৰাৰ বাবে শিক্ষকসকলক শিশু শিকনৰ পৰিৱেশ সৃষ্টিৰ বাবে যথেষ্ট সুযোগ প্ৰদানৰ লক্ষ্যৰে এই কৰ্মপুথিখনে প্ৰয়াস কৰিছে। এই পুথিখনত কলা শিল্পক সমন্বিত কৰা হৈছে যাৰ জৰিয়তে শিক্ষকে এনেধৰণৰ কাৰ্যকলাপত অন্তৰ্নিহিত হৈ থকা সৌন্দৰ্যবোধৰ প্ৰতি শিশুসকলক সজাগ আৰু উৎসাহিত কৰিব পাৰে। কৰ্মপুথিখনে অন্তৰ্নিহিত ধাৰণাসমূহ তেওঁলোকৰ নিজা প্ৰসংগত সহজে আদান-প্ৰদান কৰিবলৈ পৰিস্থিতিৰ সজাগতাও প্ৰদান কৰে। এই কৰ্মপুথিখন বিষয়বস্তু সমৃদ্ধ, বিভিন্ন অভিজ্ঞতা যোগান ধৰা আৰু খেলা ধূলাৰ পদ্ধতিক সম্পূৰ্ণ কৰা, অন্যান্য কাৰ্যকলাপৰ সৈতে পুতলা আৰু খেলক সমন্বিত কৰা এনে প্ৰশ্নসমূহ যিয়ে শিশুসকলক সমালোচনাত্মক চিন্তাধাৰা আৰু সমস্যা সমাধানৰ সামৰ্থতা বিকাশ কৰাত আগভাগ লয়। ইয়াৰ উপৰি, কৰ্মপুথিখনত আমাৰ মূল্যবান বিষয়বস্তু আৰু ক্ৰিয়াকলাপ সন্নিবিষ্ট কৰা হৈছে যাতে শিশুৱে আমাৰ পৰিৱেশৰ প্ৰতি প্ৰয়োজনীয় সংবেদনশীলতা গঢ়ি তোলাত সহায় কৰে। ইয়াৰ উপৰি কৰ্মপুথিখনে আমাৰ ৰাজ্য/ কেন্দ্ৰীয় শাসিত অঞ্চলসমূহে এন ই চি ২০২০ৰ পৰামৰ্শ অনুসৰি তেওঁলোকে বিকশিত কৰিব পৰা শিকন-সামগ্ৰীসমূহত স্থানীয় দৃষ্টিভংগীৰে বিষয়বস্তু যোগ কৰাত যথেষ্ট সুবিধা প্ৰদান কৰে।

এই পাঠ্যক্ৰম আৰু মূল পৰ্যায়ৰ বাবে শিকন-শিক্ষণ সামগ্ৰী প্ৰস্তুত কৰিবলৈ গঠন কৰা সমিতিখনে কৰা কঠোৰ পৰিশ্ৰমৰ শলাগ লৈছে এন চি ই আৰ টিয়ে। এই সমিতিৰ অধ্যক্ষ প্ৰফেচৰ শশী কলা বানজাৰী আৰু আন সকলো সদস্যকে সময়মতে আৰু প্ৰশংসনীয়ভাৱে এই কাম সম্পূৰ্ণ কৰাৰ বাবে ধন্যবাদ জনাইছোঁ। লগতে সকলো প্ৰতিষ্ঠান আৰু সংগঠনক ধন্যবাদ জনাইছোঁ। যিয়ে ইয়াক সম্ভৱ কৰি তোলাৰ ক্ষেত্ৰত উদাৰতাৰে সহায় আৰু সংযোগ আগবঢ়াইছে। ৰাষ্ট্ৰীয় পৰিচালনা সমিতিৰ অধ্যক্ষ ড° কে কস্তুৰীৰংগণ আৰু প্ৰদত্ত ক্ষমতা থকা দলৰ আৰু পৰ্যালোচনা সমিতিৰে ধৰি ইয়াৰ আন সদস্যসকলে সময়োপযোগী আৰু মূল্যবান পৰামৰ্শ আগবঢ়োৱাৰ বাবে বিশেষভাৱে ধন্যবাদ জনাইছোঁ, যিবোৰৰ ধাৰণা আৰু বিকাশৰ ক্ষেত্ৰত অপৰিসীম মূল্য এই কৰ্মপুথিখনত আছে।

ভাৰতৰ বিদ্যালয় শিক্ষাৰ সংস্কাৰ আৰু ই বিকশিত কৰা সকলো শিকন আৰু পাঠদানৰ সামগ্ৰীৰ মানদণ্ডৰ নিৰন্তৰ উন্নতি আনাৰ বাবে প্ৰতিশ্ৰুতিবদ্ধ সংস্থা হিচাপে এন চি আৰ টিয়ে এই পাঠ্যপুথিসমূহৰ অধিক বিকাশৰ বাবে সকলো অংশীদাৰৰ পৰা সমালোচনাত্মক মন্তব্য আৰু পৰামৰ্শৰ বাবে আগ্ৰহী হ'ব।

দীনেশ প্ৰসাদ সাকলানি
সঞ্চালক (এনচিআৰটি)

প্ৰস্তুতকৰ্তাসকল

উপদেষ্টা

দীনেশ প্ৰসাদ সাকলানি, সঞ্চালক এ.চি.ই.আৰ.টি., নতুন দিল্লী

প্ৰদৰ্শক

শশীকলা বানজাৰি, প্ৰাক্তন উপায়্য এছ.এন.ডি.চি, মহিলা বিশ্ববিদ্যালয়, মুম্বাই, মহাৰাষ্ট্ৰ, চেয়াৰপাৰচন, পাঠ্যক্ৰম আৰু পাঠ্যপুথি বিকাশ কমিটি

সুনীতি সান্যাল, মূৰব্বী ডি.ই.ই., এন.চি.ই.আৰ.টি. আহ্বায়ক সদস্য, পাঠ্যক্ৰম আৰু পাঠ্যপুথি বিকাশ কমিটি

বৰঙণি আগবঢ়োৱাসকল

ৰমিলা চনি, সহযোগী অধ্যাপক, ডি.ই.ই., এন.চি.ই.আৰ.টি.

ভৰত টৌকাই, সঞ্চালক বিদ্যাপীঠ, গান্ধী ধাম, গুজৰাট

দিব্যাসু ভাই দেঙ, ডি.জি. আৰু ভি.চি. উপাচাৰ্য শিশু বিশ্ববিদ্যালয়, গান্ধী নগৰ, গুজৰাট

পুনৰীক্ষণ মণ্ডলী

এম.চি. পণ্ট, প্ৰফেচৰ আৰু উপাচাৰ্য নিপা, নতুন দিল্লী

সুনীতি সান্যাল, মূৰব্বী ডি.ই.ই., এন.চি.ই.আৰ.টি., আহ্বায়ক সদস্য, পাঠ্যক্ৰম আৰু পাঠ্যপুথি বিকাশ সমিটি

কে. ময়ূৰী, প্ৰফেচৰ (অৱসৰপ্ৰাপ্ত) মানৱ বিকাশ আৰু পৰিয়াল অধ্যয়ন, সম্প্ৰদায় বিজ্ঞান কলেজ পি.জি.টি.এচ.এ.ইউ, হাইড্ৰাবাদ

বীতা চনোৱাত, প্ৰাক্তন ডিন, গাহস্থ্য বিজ্ঞান বিভাগৰ সদস্য এচ.এন.ডি.চি মহিলা বিশ্ববিদ্যালয়, মুম্বাই, মহাৰাষ্ট্ৰ

জবি বালকৃষ্ণন, প্ৰাথমিক বিদ্যালয়ৰ শিক্ষক, কেৰেলা

অনুপ ৰাজপুট, মূৰব্বী, প্ৰকাশন বিভাগৰ এন.চি.ই.আৰ.টি.

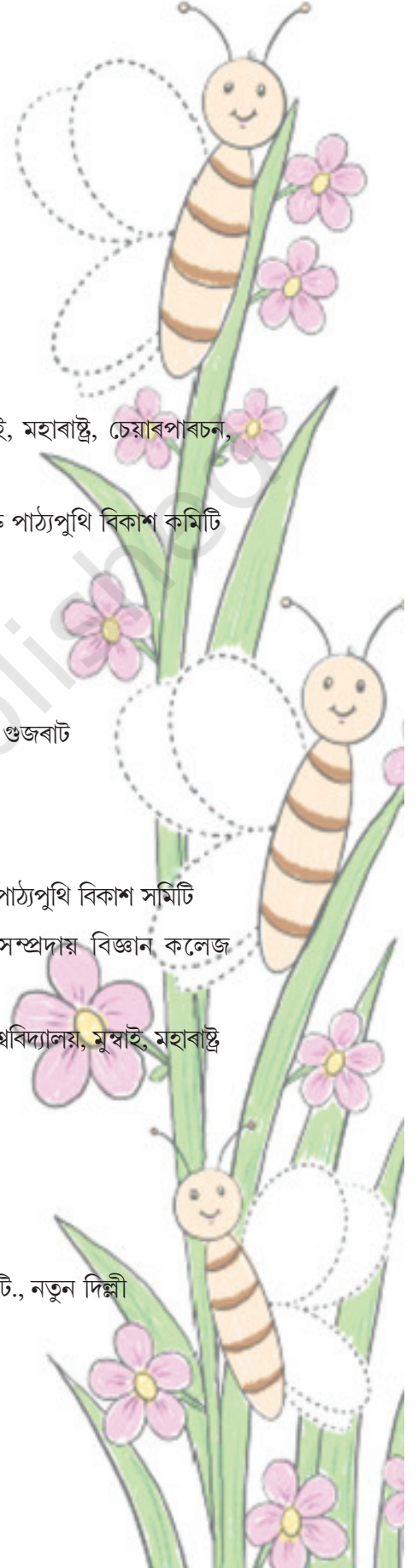
পদ্মা যাদৱ, প্ৰফেচৰ, ডি.ই.ই., এন.চি.ই.আৰ.টি.

ৰঞ্জনা আৰোৰা, মূৰব্বী, পাঠ্যক্ৰম অধ্যয়ন বিভাগ, এন.চি.ই.আৰ.টি.

ভাৰতী কৌশিক, সহযোগী প্ৰফেচৰ আৰু মূৰব্বী ডি.আ.চি.টি আৰু টি.চি.আই.ই.টি., নতুন দিল্লী

শৈক্ষিক সদস্য সমন্বয়ক

ৰমিলা চনি, সহযোগী প্ৰফেচৰ, ডি.ই.ই., এন.চি.ই.আৰ.টি.

কৃতজ্ঞতা

ৰাষ্ট্ৰীয় শৈক্ষিক অনুসন্ধান আৰু প্ৰশিক্ষণ পৰিষদে (NCERT) চেয়াৰ পাৰ্চন আৰু ৰাষ্ট্ৰীয় স্তীয়াৰিং কমিটিৰ সদস্যসকলক আৰু ক্ষমতা প্ৰদত্ত দলৰ পথ প্ৰদৰ্শন আৰু সঁহাৰিৰ বাবে গভীৰ কৃতজ্ঞতা জনাইছে।

কাউন্সিলে পাঠ্যক্ৰম আৰু এল.টি.এমৰ চেয়াৰমেন আৰু সদস্যসকলক তেওঁলোকৰ অবিৰাম সহায়ৰ বাবে ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছে।

কাউন্সিলে মৌচুমী বসৰ অবিহণৰ বাবে কৃতজ্ঞতা প্ৰকাশ কৰিছে। সালৱান প্লাৱিক স্কুলৰ প্ৰাক্তন প্ৰধান শিক্ষয়িত্ৰী, গুৰুগাঁৱ আৰু মণিকা চোধী সমন্বয়ক, জুনিয়ৰ স্কুল, এইচ.ডি.এফ.টি, বিকাশত গুৰুগাঁৱৰ আনন্দ, বালবাটিকাৰ কাৰণে কাৰ্যলাপৰ পুথি।

কাউন্সিলে দীক্ষা দেৱানক শৈক্ষিক কনচাল্টেণ্ট. ডি.ই.ই., এন.চি.ই.আৰ.টি আৰু অমনদীপ কৌৰক পি.এইচ.ডি স্কলাৰ আৰু intern, দিল্লী বিশ্ববিদ্যালয়, ত্ৰিন্যা-কলাপৰ পুথিখন সমাপ্তিকৰণত সহায় কৰাৰ বাবে কৃতজ্ঞতা জনাইছে।

তদুপৰি কাউন্সিল নিম্নলিখিতসকলৰ বৰঙণিৰ বাবে ধন্যবাদ জনাইছে। ৰাজীৱ পাথজা, আৰ্হি প্ৰস্তুত কৰোঁতা, মহম্মদ ৰেকিব, ৰং তুলিকাৰ শিল্পী, ৰবীনা আনছাৰি, গ্ৰাফিক শিল্পী, চাইনা আনচাৰি, পেন্সিল শিল্পী; চঞ্চল চৌহান সহঃ সম্পাদক এন.চি.ই.আৰ.টি, শচীন টানৱাৰ, ডিটিপি অপাৰেটৰ, এন.চি.ই.আৰ.টি., বিৰেক মণ্ডল, গ্ৰাফিক আৰ্হি প্ৰস্তুত কৰোঁতা, এন.চি.ই.আৰ.টি, চঞ্চল ৰাণী এন.ডি.চি, ডি.ই.ই., এন.চি.ই.আৰ.টি, অভিষেক পাণ্ডে, টাইপিষ্ট, ডি.ই.ই., এন.চি.ই.আৰ.টি, পৱন কুমাৰ ডিটিপি অপাৰেটৰ ডি.ই.ই., এন.চি.ই.আৰ.টি।

ৰাষ্ট্ৰীয় শৈক্ষিক অনুসন্ধান আৰু প্ৰশিক্ষণ পৰিষদৰ (এনচিইআৰটি) প্ৰকাশন বিভাগৰ সকলোলৈকে কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰা হৈছে।

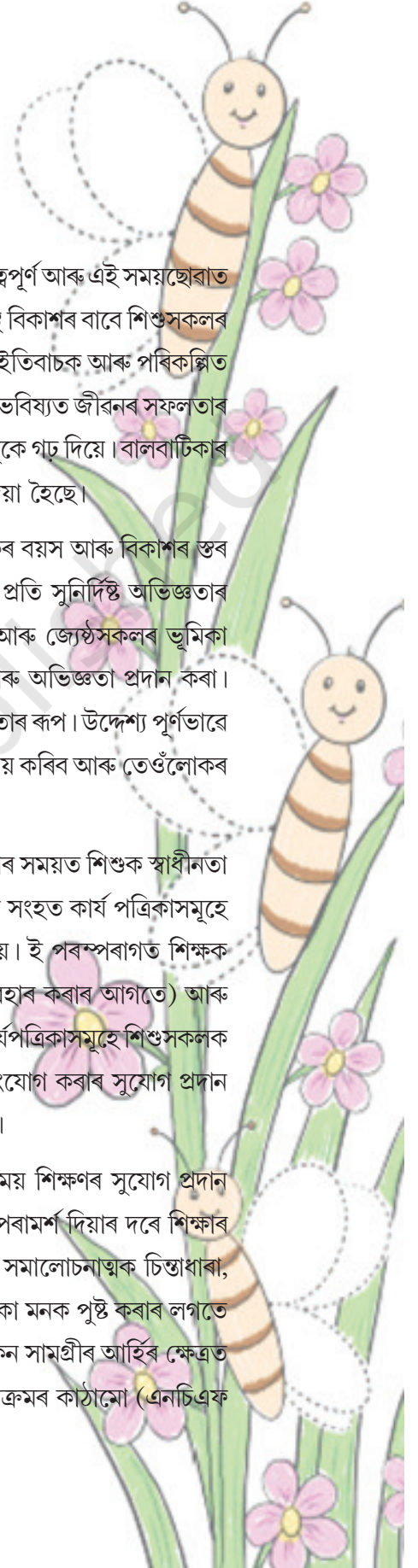
কৰ্মপুথিৰ সম্পৰ্কে দুআষাৰ

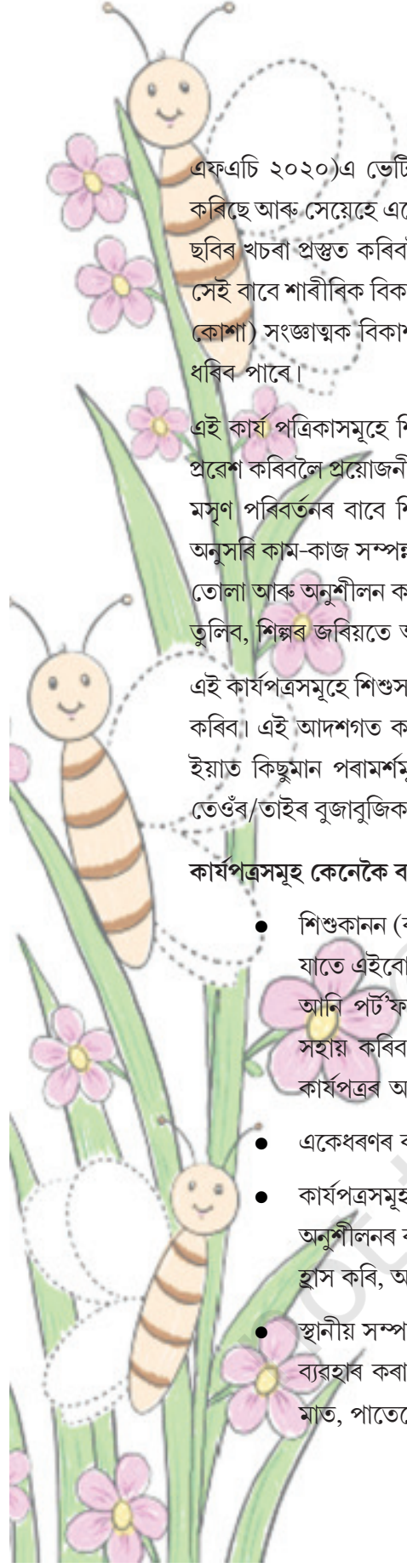
৩ ৰ পৰা ৮ বছৰ বয়সৰ শিশুক অন্তৰ্ভুক্ত কৰা মূল পৰ্যায়টোৱেই হৈছে সবাটোকৈ গুৰুত্বপূৰ্ণ আৰু এই সময়ছোৱাত ব্যক্তিৰ জীৱনৰ আন যিকোনো সময়তকৈ মগজুৰ বিকাশ দ্রুত হাৰত হয়, মগজুৰ সুস্থ বিকাশৰ বাবে শিশুসকলৰ বিকাশৰ সকলো ক্ষেত্ৰকে পূৰ কৰিব পৰা ইতিবাচক শিক্ষণ অভিজ্ঞতাৰ প্ৰয়োজন। ইতিবাচক আৰু পৰিকল্পিত অভিজ্ঞতাই সৰু ল'ৰা-ছোৱালীৰ ভবিষ্যত শিক্ষণ, তেওঁলোকৰ স্বাস্থ্য, আচৰণ, আৰু ভবিষ্যত জীৱনৰ সফলতাৰ বাবে এক ভেঁটি গঢ়ি তুলিব। দৈনন্দিন খেল সম্পূৰ্ণ অভিজ্ঞতাই কণনানি শিশুৰ মগজুকৈ গঢ় দিয়ে। বালবাটিকাৰ কাৰণে আনন্দমূলক কাৰ্যকলাপ পুথিৰ আদৰ্শ কাৰ্যপত্ৰত (মুঠ ৯২) একেই নক্সা দিয়া হৈছে।

এই পৰ্যায়ত শিশুসকলক শিকিবলৈ সহায় কৰাৰ সৰ্বোত্তম উপায় হ'ল, তেওঁলোকৰ বয়স আৰু বিকাশৰ স্তৰ অনুসৰি 'সহজৰ পৰা জটিল, চিনাকিৰ পৰা অচিনাকি আৰু বিমূৰ্ত ধাৰণাসমূহৰ প্ৰতি সুনিৰ্দিষ্ট অভিজ্ঞতাৰ দৃষ্টিভঙ্গীৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি খেল আধাৰিত কাৰ্যকলাপ আগবঢ়োৱা। শিক্ষক আৰু জ্যেষ্ঠসকলৰ ভূমিকা হ'ল বয়স আৰু বিকাশৰ দিশৰ পৰা উপযুক্ত খেলা-খুলা ভিত্তিক কাৰ্যকলাপ আৰু অভিজ্ঞতা প্ৰদান কৰা। এইবোৰ হ'ল কাৰ্যপত্ৰিকাক অনুকৰণ কৰাৰ দ্বাৰা বাস্তৱিক, হাতে-কামে কৰা অভিজ্ঞতাৰ ৰূপ। উদ্দেশ্য পূৰ্ণভাৱে পৰিকল্পিত কাৰ্যপত্ৰিকাসমূহে শিশুসকলক বিভিন্ন দক্ষতাৰ বিষয়ে বুজি পোৱাত সহায় কৰিব আৰু তেওঁলোকৰ মৌলিক অৰ্হতাসমূহ শক্তিশালী কৰিব।

শিক্ষণত আনন্দ থাকিলে শিশুৱে সৰ্বোত্তমভাৱে শিকে, সেয়েহে যিকোনো কাম কৰাৰ সময়ত শিশুক স্বাধীনতা আৰু নমনীয়তা প্ৰদান কৰাটো অতি গুৰুত্বপূৰ্ণ। বালবাটিকাৰ বাবে সু-আৰ্হিৰে কৰা সংহত কাৰ্য পত্ৰিকাসমূহে শিশুসকলক অনুশীলন, আলোচনা কৰি শিক্ষণৰ জৰিয়তে শিকিবলৈ সুযোগ দিয়ে। ই পৰম্পৰাগত শিক্ষক নেতৃত্বাধীন শ্ৰেণীকোঠাৰ পৰিৱৰ্তে সুনিৰ্দিষ্ট অভিজ্ঞতাৰ ব্যৱহাৰ (কাৰ্যপত্ৰিকা ব্যৱহাৰ কৰাৰ আগতে) আৰু স্থানীয়ভাৱে উপলব্ধ সামগ্ৰী আৰু প্ৰাকৃতিক সম্পদৰ ব্যৱহাৰৰ প্ৰসাৰিত কৰে। এই কাৰ্যপত্ৰিকাসমূহে শিশুসকলক শ্ৰেণীকোঠাত শিকি অহা ধাৰণাসমূহৰ সৈতে তেওঁলোকৰ দৃশ্যমান স্মৃতিসমূহ সংযোগ কৰাৰ সুযোগ প্ৰদান কৰিব আৰু লগতে তেওঁলোকৰ পূৰ্বৰ অভিজ্ঞতাৰ সৈতেও সংযোগ স্থাপন কৰিব।

শ্ৰেণী পৰ্যায়ৰ ফলাফল প্ৰদৰ্শন কৰিবলৈ বিভিন্ন সামৰ্থ থকা শিশুসকলক আনন্দময় শিক্ষণৰ সুযোগ প্ৰদান কৰিবলৈ আদৰ্শ কাৰ্যপত্ৰিকাসমূহ প্ৰস্তুত কৰা হৈছে। ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষানীতি ২০২০ত পৰামৰ্শ দিয়াৰ দৰে শিক্ষাৰ গুৰুত্ব কেৱল বিষয়বস্তু হস্তান্তৰ কৰাতকৈ দক্ষতা বিকাশৰ ওপৰতহে হ'ব লাগে। সমালোচনাত্মক চিন্তাধাৰা, সমস্যা সমাধান, যোগাযোগৰ দক্ষতা, সৃষ্টিশীলতা, সমমৰ্মিতা আদিৰ জৰিয়তে ডেকা মনক পুষ্ট কৰাৰ লগতে নিয়মীয়া ভেটিগত সাক্ষৰতা আৰু সাংখ্যিকতাৰ প্ৰয়োজন আৰু সেয়েহে শিক্ষণ-শিকন সামগ্ৰীৰ আৰ্হিৰ ক্ষেত্ৰত এক পৰিৱৰ্তিত পদ্ধতিৰ প্ৰয়োজন বুলি কোৱা হয়। সূত্ৰ পৰ্যায়ৰ বাবে ৰাষ্ট্ৰীয় পাঠ্যক্ৰমৰ কাঠামো (এনচিএফ

এফএচি ২০২০)এ ভেটিৰ পৰ্যায়ত উন্নয়নৰ সকলো ক্ষেত্ৰকে লোৱাত অধিক সমন্বয়ৰে গুৰুত্ব আৰোপ কৰিছে আৰু সেয়েহে একেটা সংহতিৰ মূলও ৰখা হৈছে। শিশুসকলৰ বাবে শৈক্ষিক বিষয়বস্তু আৰু দৃশ্যমান ছবিৰ খচৰা প্ৰস্তুত কৰিবলৈ ‘পঞ্চকোশা’ (এনচি এফ চি উল্লেখ কৰা অনুসৰি) কেন্দ্ৰত স্থাপন কৰা হৈছে, সেই বাবে শাৰীৰিক বিকাশ (অন্নমায়া কোশা)/জীৱন শক্তি (প্ৰাণমায়া কোশা) আৱেগিক বিকাশ (মনোমায়া কোশা) সংজ্ঞাত্মক বিকাশ (বিজ্ঞানমায়া কোশা) সুখ (আনন্দমায়া কোশা) আদি সমসাময়িকভাৱে যোগান ধৰিব পাৰে।

এই কাৰ্য পত্ৰিকাসমূহে শিশুসকলৰ বাবে বিদ্যালয়ৰ প্ৰস্তুতি বৃদ্ধি কৰিব আৰু আনুষ্ঠানিক বিদ্যালয় ব্যৱস্থাত প্ৰৱেশ কৰিবলৈ প্ৰয়োজনীয় মৌলিক ভাষা আৰু জ্ঞানমূলক দক্ষতাৰ বিষয়ে সচেতন হোৱাটো নিশ্চিত কৰিব। মসৃণ পৰিবৰ্তনৰ বাবে শিশুৱে আগতীয়াকৈ দক্ষতা আহৰণ কৰাটো গুৰুত্বপূৰ্ণ। যিয়ে তেওঁলোকক বয়স অনুসৰি কাম-কাজ সম্পন্ন কৰাত সহায় কৰিব। এই কৰ্মপত্ৰসমূহে শিশুসকলক সুস্থ আৰু নিৰাপদ অভ্যাস গঢ়ি তোলা আৰু অনুশীলন কৰাত সহায় কৰিব, সংবেদনশীল ধাৰণা বৃদ্ধি কৰিব, উপযুক্ত আৰু নমনীয় শৰীৰ গঢ়ি তুলিব, শিল্পৰ জৰিয়তে আৱেগিক বুদ্ধিমত্তা, যুক্তিসংগত চিন্তা আৰু প্ৰকাশভংগী গঢ়ি তুলিব।

এই কাৰ্যপত্ৰসমূহে শিশুসকলক সুস্থ চাল-চলনৰ দক্ষতা, যুক্তিসংগত চিন্তাধাৰণা আৰু নিজাকৈ শিকাত সহায় কৰিব। এই আদৰ্শগত কৰ্মসমূহ দক্ষতাৰ আধাৰত প্ৰস্তুত কৰা হৈছে (বিধি NCF-F, 2022ত দিছে) আৰু ইয়াত কিছুমান পৰামৰ্শমূলক ধাৰণা আৰু প্ৰশ্ন আছে যিবোৰেৰে এজন শিক্ষক বা অভিভাৱকে শিশুটিক তেওঁৰ/তাইৰ বুজাবুজিক নিৰূপণ কৰিবলৈ ক’ব পাৰে।

কাৰ্যপত্ৰসমূহ কেনেকৈ ব্যৱহাৰ কৰিব—

- শিশুকানন (বালবাটিকা)ৰ বাবে কাৰ্যপত্ৰসমূহ (পাঁচটা বিকাশৰ দিশ সাঙুৰি) এনেদৰে কৰা হৈছে যাতে এইবোৰ কাটি উলিয়াই সহজে ব্যৱহাৰ কৰিব পাৰি। কাৰ্যপত্ৰসমূহ কৰ্মপুথিৰ পৰা আঁতৰাই আনি পৰ্টফলিঅ’ত ৰাখিব লাগিব যিয়ে শিক্ষক, অভিভাৱকসকলক শিশুৰ কামৰ মূল্যায়নত সহায় কৰিব। ইয়াৰ ফলত শিশুসকলে প্ৰত্যেকখন পত্ৰিকাত মনোনিৱেশ কৰিব পাৰিব আৰু কাৰ্যপত্ৰৰ অন্যান্য ক্ৰিয়া-কলাপৰ দ্বাৰা অসুবিধা নাপাব।
- একেধৰণৰ কাৰ্যপত্ৰ শিশুৰ বিকাশৰ সৰ্বাঙ্গীন দিশ সামৰি তৈয়াৰ কৰি ল’ব পাৰিব।
- কাৰ্যপত্ৰসমূহ উদাহৰণ হিচাপে লৈ আৰু ধাৰণাসমূহৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি অধিক ক্ৰিয়া-কলাপ অনুশীলনৰ বাবে শিক্ষকে তৈয়াৰ কৰি ল’ব পাৰে। উদাহৰণস্বৰূপে, এখন কাৰ্যপত্ৰৰ বস্তুৰ সংখ্যা হ্রাস কৰি, আকৃতি সলনি কৰি দিব পাৰে।
- স্থানীয় সম্পদ/সাধু, বাস্তৱ সামগ্ৰী, ব্যৱহাৰ কৰক আৰু কাৰ্যপত্ৰিকা ব্যৱহাৰ কৰাৰ আগতে আৰু ব্যৱহাৰ কৰাৰ সময়ত য’তেই সম্ভৱ প্ৰকৃতিৰ ধাৰণাসমূহৰ পৰিচয় দিয়ক, যেনে- থলুৱা গীত-মাত, পাতেৰে আৰ্হি সৃষ্টি কৰা, শুকান ফুল, ডাল-পাত আদিৰ আলপনা তৈয়াৰ কৰা ইত্যাদি।

- আপোনাৰ অঞ্চল অনুসৰি থকা বাস্তৱ বস্তু, কাহিনী আৰু উদাহৰণ ব্যৱহাৰ কৰক আৰু শিশুৰ জীৱনৰ সৈতে সম্পৰ্কিত কৰিবলৈ প্ৰসংগভিত্তিক কৰক। যেনে- লোককথা, স্থানীয় গীত, ভংগীমা গীত, কাৰ্যপত্ৰিকাখন কৰাৰ আগতে শিশুসকলক তেওঁলোকৰ চৌপাশ বা চিৰিয়াখানাত দেখা জীৱ-জন্তুৰ বিষয়ে সুধিব। পোহনীয়া জন্তু আদি নিজৰ ঘৰত ৰাখিব লাগে যাতে শিশুৱে নিজৰ সুনিৰ্দিষ্ট অভিজ্ঞতা কথা শিক্ষকৰ সৈতে সংযোগ কৰিব পাৰে।
- কাৰ্যসূচীৰ শেষত আনুষ্ঠানিক সামগ্ৰিক মূল্যায়নৰ পৰিৱৰ্তে শিশুৰ প্ৰদৰ্শন গঠনমূলকভাৱে মনোয়ন কৰাত কাৰ্যপত্ৰসমূহে শিক্ষকক সহায় কৰিব। আলোচনাৰ সময়ত/শ্ৰেণীত প্ৰদৰ্শন কৰাৰ সময়ত শিশুসকলক পৰ্যবেক্ষণ কৰিব আৰু শিকনৰ ব্যৱধানসমূহ চিনাক্ত কৰি সেই অনুসৰি সুবিধা প্ৰদান কৰিব।
- কৰ্মপত্ৰিকাসমূহ কৰাৰ আগতে সৃষ্টিশীলতা আৰু স্বাধীনতা প্ৰদান কৰক। অনুসন্ধানৰ অনুমতি দিয়ক আৰু হাতে কামেৰে অভিজ্ঞতা লাভ কৰক আৰু শিশুসকলক ধাৰণাটোৰ চাৰিওফালে নিজৰ ধাৰণা গঠন কৰিবলৈ দিয়ক। প্ৰতিটো শিশুকে নিজৰ নিজৰ গতিৰে কাম কৰিবলৈ দিয়ক।
- এটা পাৰম্পৰিক শ্ৰেণীকোঠা সৃষ্টি কৰি সামাজিক, আৱেগিক বিকাশৰ প্ৰসাৰ কৰা আৰু শিশুৰ পৰা শিশু আৰু শিশুৰ পৰা শিক্ষকৰ মাজত যিমান পাৰি পাৰম্পৰিক ক্ৰিয়া-কলাপক প্ৰসাৰ কৰক।
- শিশুৰ বাবে বন্ধুত্বসুলভ প্ৰশংসামূলক আৰু ইতিবাচক শব্দ ব্যৱহাৰ কৰি তেওঁলোকক দেখা আৰু শুনাৰ অনুভৱ কৰাওক, যেনে- শ্ৰেণীকোঠাৰ বেৰ, বালবাটিকাৰ কৰিড'ৰ/বাৰান্দা ইত্যাদি শিশুসকলে সৃষ্টি কৰা অংকন কলাজ আদি উপস্থাপন কৰক।
- বিশেষভাৱে সক্ষম শিশুৰ বাবে এই কাৰ্যপত্ৰিকাসমূহৰ বিশেষ ব্যৱস্থা আৰু নিজৰ ইচ্ছানুযায়ী সংস্কৰণ থকাটো নিশ্চিত কৰক, উদাহৰণস্বৰূপে, শিশুসকলৰ লিখাৰ সঁজুলি ৰখাৰ সমস্যা হ'লে ডাক টিকট ব্যৱহাৰ কৰিবলৈ অনুমতি দিয়ক, দৃষ্টিহীন শিশুৰ বাবে ছবিৰ অডিঅ' বিৱৰণ প্ৰদান কৰক ইত্যাদি।
- শিশুসকলৰ ইতিবাচক অভ্যাস গঢ়ি তুলিবলৈ তেওঁলোকৰ নিজৰ বস্তুবোৰ নিৰ্দিষ্ট ঠাইত ৰাখিবলৈ উৎসাহিত কৰক। লগতে এটা কাৰ্যপত্ৰিকা সম্পূৰ্ণ কৰাৰ পাছত ব্যৱহৃত বস্তুসমূহ (ৰং, ব্ৰাছ, ৰুক ইত্যাদি) ৰাখিবলৈ কওঁক।
- এটা কাৰ্যকলাপৰ পৰা আন এটা কাৰ্যলৈ পৰিৱৰ্তন কৰাৰ সময়ত ছন্দ আৰু গীতসমূহ আঁতৰাই থাকিব আৰু সম্ভৱ হ'লে সমন্বয় আৰু নমনীয় শৰীৰৰ গতি নিশ্চিত কৰিবলৈ নৃত্য আৰু ক্ৰিয়া অন্তৰ্ভুক্ত কৰিব।

ইয়াত দিয়া কাৰ্য পৰিকল্পনাসমূহৰ উদ্দেশ্য হৈছে, শিক্ষক/অভিভাৱকসকলক কিছু আদৰ্শগত ধাৰণা প্ৰদান কৰা আৰু কোনো কাৰণতেই ই সম্পূৰ্ণ/নিৰ্ধাৰিত পাঠ্যপুথি হিচাপে কাম নকৰে। ই শিশুৰ প্ৰসংগ আৰু প্ৰয়োজনীয়তাৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি কাৰ্যপত্ৰিকাখনে কল্পনা, যোগ বা এৰি দিয়াৰ স্বাধীনতা প্ৰদান কৰে। ঘৰ আৰু শ্ৰেণীকোঠাৰ শব্দ ভাণ্ডাৰৰ মাজত সংযোগ স্থাপন কৰি এই কাৰ্যপত্ৰিকাসমূহ কৰাৰ সময়ত আনন্দৰ অনুভূতি সৃষ্টি কৰিব লাগে।

© NCERT
Not to be republished

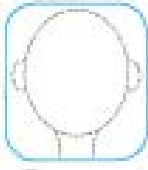
সূচীপত্ৰ

আগকথা	v
প্ৰস্তুতকৰ্তাসকল	vii
কৃতজ্ঞতা	viii
কৰ্মপুথিৰ সম্পৰ্কে দুআষাৰ	ix
শিক্ষকলৈ নিৰ্দেশনা (কাৰ্যপত্ৰ সম্বন্ধে)	xiv
শিশুৰ বাবে কাৰ্যপত্ৰ	1-92

কাৰ্যপত্ৰ সম্বন্ধে শিক্ষকলৈ নিৰ্দেশনা

শিশুৰ আগ্ৰহ আৰু প্ৰয়োজন অনুসৰি ক্ৰিয়া-কলাপ কৰাবৰ বাবে তলত কাৰ্যপত্ৰৰ লগতে শিক্ষকলৈ নিৰ্দেশনাসমূহ উল্লেখ কৰা হ'ল। প্ৰতিটো কাৰ্যপত্ৰৰ কাষত কিছুমান নিৰ্দিষ্ট আকৃতি/নক্সা অংকিত কৰা আছে। শিশুসকলে এবাৰ কাৰ্যটো সম্পূৰ্ণ কৰাৰ পাছত কাষত থকা নক্সা/আকৃতিটো সম্পূৰ্ণ কৰিবলৈ তেওঁলোকক উৎসাহিত কৰিব পাৰে।

ক্ৰিয়া-কলাপ ১ : মোৰ ছবিৰ ফ্ৰেম

শিশুসকলক নিজৰ মুখৰ বিভিন্ন অংশৰ ছবি আঁকি সেইবোৰত বঙ দিবলৈ উৎসাহিত কৰিব। তাৰপাছত তেওঁলোকক দিয়া নক্সা/আকৃতিত বঙীন পেঞ্চিল/ক্ৰেয়নছ ব্যৱহাৰ কৰি ছবিৰ ফ্ৰেমটো তৈয়াৰ কৰিবলৈ দিব।

ক্ৰিয়া-কলাপ ২ : মোৰ বিষয়ে

শিশুসকলক তেওঁলোকৰ পৰিয়াল আৰু নিজৰ বিষয়ে ক'বলৈ দিব। কাৰ্যপত্ৰত দিয়া নিৰ্দিষ্ট স্থানত তেওঁলোকৰ পৰিয়ালৰ ফটো আঠা লগাবলৈ দিব। তাৰপাছত শিশুসকলক নিৰ্দিষ্ট স্থানত নিজে ভালপোৱা কিছুমান আকৃতি আঁকি সেইবোৰত নিজে ভালপোৱা বঙেৰে বুলাবলৈ উৎসাহিত কৰিব। লগতে শিশুসকলক অংগ ভঙ্গীৰে 'দুই হাত দুই ভৰি' কবিতাটো গাবলৈ দিব।

ক্ৰিয়া-কলাপ ৩ : নিজৰ বিষয়ে বুজা

শিশুসকল যে একোটা পৰিয়ালৰ একো একোজন সদস্য আৰু প্ৰতিজন সদস্যই যে নিজৰ নিজৰ পৰিয়ালত নিৰ্দিষ্ট ভূমিকা পালন কৰে সেই বিষয়ে বুজাত সহায় কৰিব। শিশুসকলে নিজৰ নিজৰ পৰিয়ালত মূল্যবোধ আৰু ৰীতি-নীতিবোৰ কেনেকৈ অনুসৰণ কৰিব সেই বিষয়ে তেওঁলোকৰ সৈতে আলোচনা কৰিব।

ক্ৰিয়া-কলাপ ৪ : মোৰ পৰিয়াল আৰু মোৰ বন্ধুসকল

শিশুসকলক কাষত থকা ছবিখন নিৰীক্ষণ কৰিবলৈ দিব আৰু সেইবিষয়ে কথা পাতিবলৈ দিব। উদাহৰণস্বৰূপে, কিছুমান প্ৰশ্ন সুধিব পাৰে, যেনে- 'ছবিখনত কি দেখুৱাইছে?' ছবিখন এবাৰ শিশুসকলে নিৰীক্ষণ কৰাৰ পাছত ছবিখনৰ বিষয়ে বহলাই ক'বলৈ দিব। তাৰপাছত কিছুমান সম্ভাব্য প্ৰশ্ন শিশুসকলক শুধিব, যেনে- তোমালোকে নিজৰ অভিভাবকৰ সৈতে কাৰোবাৰ ঘৰলৈ ফুৰিবলৈ গৈছানে? যেতিয়া তুমি কাৰোবাৰ ঘৰলৈ যোৱা তেতিয়া তুমি

তেওঁলোকক কেনেকৈ সম্ভাষণ জনোৱা? কাৰ ঘৰলৈ যাবলৈ তুমি সকলোতকৈ বেছি ভাল পোৱা? যদি তোমাক কোনোবাই তোমাৰ পৰিচয় বিচাৰে তেতিয়া তুমি কি ক'বা? ছোৱালী এজনীয়ে আলহীৰ সৈতে কথা পাতিলে তুমি কি ভাবা? আদি। শিক্ষকে এনেধৰণৰ আৰু কিছুমান বিভিন্ন বিষয়ৰ ওপৰত কথা চিত্ৰৰ প'ষ্টাৰ সাজি ল'ব। ছবিখন চোৱাৰ পাছত শিশুসকলক আলহীৰ সংখ্যা কিমান, ছবিখনত থকা মুঠ মানুহৰ সংখ্যা কিমান হিচাপ কৰিবলৈ দিব আৰু একেধৰণৰ আকৃতিৰ কাপোৰ চিনাক্ত কৰিবলৈ দিব।

ক্রিয়া-কলাপ ৫ : একেধৰণৰ বস্তু বিচাৰা

শিশুসকলক প্ৰত্যেক শাৰীত থকা বস্তুবোৰ চিনাক্ত কৰিবলৈ আৰু নাম ক'বলৈ দিব। তাৰ পাছত বাওঁফালে থকা বাকচৰ লগত মিলা ছবিখন বিচাৰিবলৈ দিব আৰু তাত ৰং কৰিবলৈ দিব। শিশুসকলক বিন্দুৰ শাৰীবোৰ সংযোগ কৰি একে ৰঙেৰে সেইবোৰ পূৰাবলৈ দিব।

ক্রিয়া-কলাপ ৬ : চৰাইটো সম্পূৰ্ণ কৰা

কাৰ্যপত্ৰখনত এটা চৰাইৰ আকৃতি দিয়া হৈছে। শিশুসকলক বিন্দুবোৰ সংযোগ কৰি চৰাইটো সম্পূৰ্ণ কৰিবলৈ দিব আৰু তাত ৰং কৰিবলৈ দিব বা কাগজ ছিঙি ছবিটোত আঠা লগাই ভৰাবলৈ দিব। তেওঁলোকক 'চৰাই' শব্দটোৰ আদি ধ্বনিটো ক'বলৈ উৎসাহিত কৰিব (চ) আৰু তেওঁলোকক নিজৰ চৌপাশে দেখা সাধাৰণ চৰাইৰ নাম ক'বলৈ দিব।

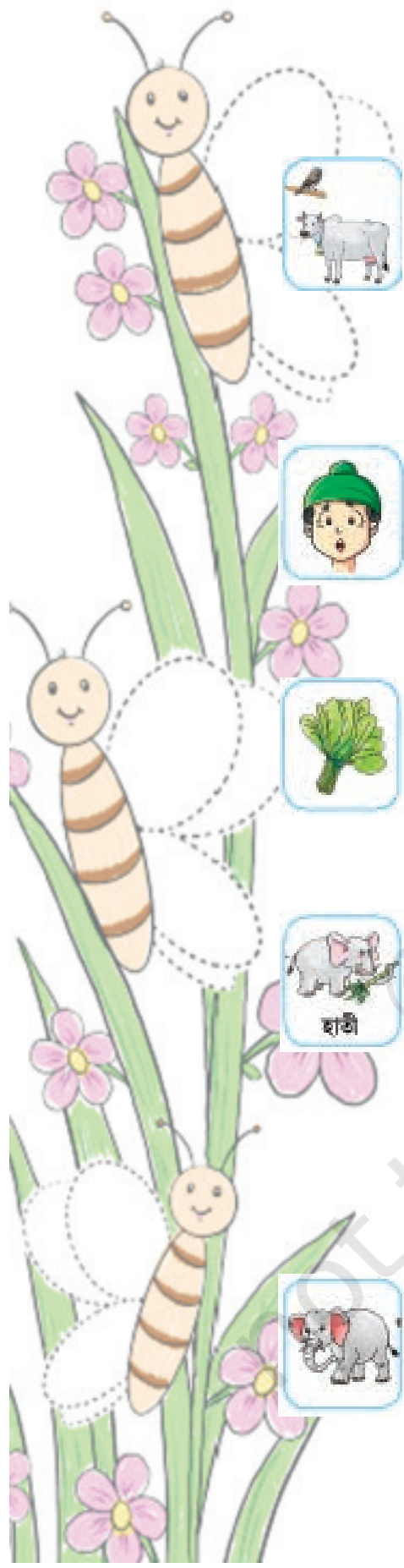
ক্রিয়া-কলাপ ৭ : মোৰ পঞ্চ ইন্দ্ৰিয়

শিশুসকলক প্ৰতিটো শাৰীত থকা বস্তুবোৰ চিনাক্ত কৰিবলৈ দিব আৰু সেইবোৰক কাষৰ বাকচত থকা ইন্দ্ৰিয়সমূহৰ সৈতে মিলাবলৈ দিব। শিশুসকলক পঞ্চ ইন্দ্ৰিয়ৰ বিষয়ে ক'বলৈ আৰু আবৃত্তি কৰিবলৈ উৎসাহিত কৰিব।

ক্রিয়া-কলাপ ৮ : নিজৰ লগতে নিজৰ বিদ্যালয়খন পৰিষ্কাৰকৈ ৰাখোঁ আহা

শিশুসকলক এইটো বুজাত সহায় কৰিব লাগে যে নিজৰ লগতে আমাৰ চৌপাশ পৰিষ্কাৰ কৰি ৰখাটো জৰুৰী, কাৰণ ই আমাক বীজাণুৰ পৰা বচাই ৰাখে আৰু আমাৰ চৌপাশটো সুন্দৰ কৰি তোলে। নিজৰ শ্ৰেণীকোঠা আৰু বিদ্যালয়খন কেনেকৈ পৰিষ্কাৰ আৰু সু-সজ্জিত কৰি ৰাখিব পাৰি সেই বিষয়ে শিশুসকলৰ লগত কথা পাতিব।

ক্রিয়া-কলাপ ৯ : মোৰ চৌপাশে থকা প্ৰাণী আৰু চৰাইবোৰ

শ্ৰেণীকোঠাত শিশুসকলক 'কাউৰীয়ে কৰে কা কা' কবিতাটো অংগ-ভঙ্গীৰে গোৱাব। শিশুসকলক প্ৰাণী আৰু চৰাইৰ নাম আৰু সিহঁতৰ মাতবোৰ ক'বলৈ উৎসাহিত কৰিব আৰু কবিতাটো গাই থাকিব। শিশুসকলক সহজতে পোৱা কিছুমান সামগ্ৰীৰে প্ৰাণী বা চৰাইৰ ক্লেচকাৰ্ড বা পুতলা সাজিবলৈ জড়িত কৰাব আৰু সেইবোৰৰ সহায়ত শিশুসকলক গল্প/কবিতা সাজি ক'বলৈ দিব।

ক্রিয়া-কলাপ ১০ : আমাৰ অনুভূতিসমূহ

আমাৰ সকলোৰে অনুভূতি আছে, কিন্তু সেই অনুভূতিবোৰৰ সৈতে সন্মুখীন হ'বলৈ শিকাটোহে যে অতি গুৰুত্বপূৰ্ণ সেই বিষয়ে শিশুসকলক বুজাত সহায় কৰিব। শিশুসকলক বিভিন্ন অনুভূতিসমূহ উপযুক্ত প্ৰকাশভংগীৰে সৈতে থকা মুখৰ সৈতে মিলাবলৈ দিব আৰু তেওঁলোকৰ বিভিন্ন অনুভূতিৰ সন্মুখীন হোৱাত সহায়ক হোৱাকৈ কিছুমান ক্ৰিয়া-কলাপ কৰাব।

ক্রিয়া-কলাপ ১১ : পুষ্টিৰ খাদ্য

পুষ্টিৰ আৰু অপুষ্টিৰ খাদ্যাভ্যাসৰ বিষয়ে আলোচনা কৰিব। শিশুসকলক তেওঁলোকে খোৱা খাদ্যসমূহ চিনাক্ত কৰিবলৈ আৰু প্ৰতিবিধ খাদ্যৰ নাম ক'বলৈ উৎসাহিত কৰিব। শিশুসকলক তেওঁলোকে এদিনত প্ৰায়েই খোৱা খাদ্যৰ বিষয়ে সুধিব। তাৰপাছত ছবিৰ সহায়ত প্ৰতিটো শাৰীত থকা পুষ্টিৰ খাদ্যসমূহত ঘেৰ দিবলৈ দিব।

ক্রিয়া-কলাপ ১২ : মোৰ চিনাকী প্ৰাণীবোৰ

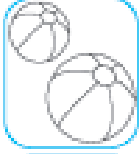

শিশুসকলক তেওঁলোকৰ নিজৰ চৌপাশে থকা চিনাকী প্ৰাণীবোৰৰ বিষয়ে কথা পাতিবলৈ দিব। প্ৰত্যেকটো প্ৰাণী চিনাক্ত কৰি নামবোৰ ক'বলৈ দিব আৰু প্ৰাণীবোৰৰ মাত মাতিবলৈ দিব। তাৰপাছত শিশুসকলক নিজৰ তৰ্জনী আঙুলিটো ছবিত থকা প্ৰত্যেকটো প্ৰাণীৰ ওপৰত থৈ প্ৰাণীৰ নামৰ প্ৰথম ধ্বনিটো ক'বলৈ দিব। তেওঁলোকক হালধীয়া বিন্দুৰ পৰা আৰম্ভ কৰি কাঁড় চিহ্নৰ দিশেৰে গৈ ৰঙা বিন্দুত শেষ কৰি বিন্দু সংযোগেৰে প্ৰাণীৰ ছবিটো সম্পূৰ্ণ কৰিবলৈ দিব। শিশুসকলে বিন্দুবোৰ সংযোগ কৰাৰ সময়ত তেওঁলোকক প্ৰাণীবোৰৰ খাদ্য নিৰীক্ষণ কৰিবলৈ উৎসাহিত কৰিব আৰু সিংহই কি খাই ভাল পায় ভাবিবলৈ দিব।

ক্রিয়া-কলাপ ১৩ : অমিলটো বাছি উলিওৱা

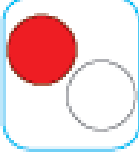

শিশুসকলক ছবিৰ সহায়ত প্ৰত্যেকটো শাৰীতে থকা প্ৰাণীসমূহ চিনাক্ত কৰি নাম ক'বলৈ দিব আৰু প্ৰত্যেকটো শাৰীত থকা অমিলটো বাছি উলিয়াই ঘেৰ দিবলৈ ক'ব। লগতে বিন্দুসমূহ সংযোগ কৰিবলৈ দিব।

ক্রিয়া-কলাপ ১৪ : সৰু-ডাঙৰ বস্তু

আকাৰৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি ছবিত থকা বস্তুবোৰ সৰু-ডাঙৰ হিচাপে চিনাক্ত কৰি বং কৰিবলৈ দিব। উদাহৰণস্বৰূপে, সৰু ছাতি-ডাঙৰ ছাতি; সৰু বল-ডাঙৰ বল আদি।

ক্রিয়া-কলাপ ১৫ : আকৃতি মিলাও আহা

শিশুসকলক একে আকৃতিবোৰ চিনাক্ত কৰি আঁচ টানি মিলাবলৈ দিব। পাছত শিশুসকলক নিজৰ পছন্দৰ ৰঙীন কাগজ কাটি আকৃতিবোৰত আঠা লগাবলৈ দিব।

ক্রিয়া-কলাপ ১৬ : মোৰ চিনাকী প্ৰাণীবোৰ

শিশুসকলক তেওঁলোকক নিকন্তৰতী পৰিৱেশত প্ৰায়েই দেখি থকা প্ৰাণীবোৰৰ বিষয়ে কথোপকথন কৰিবলৈ দিব। তেওঁলোকক ছবিবোৰত দেখা প্ৰতিটো প্ৰাণীৰ মাত অনুকৰণ কৰিবলৈ দিব। এতিয়া তেওঁলোকক নিজৰ তৰ্জনী আঙুলিটো প্ৰতিখন ছবিত থৈ প্ৰাণীটোৰ নামৰ আদ্যধ্বনি/প্ৰথম ধ্বনি ক'বলৈ দিব। শিশুসকলক প্ৰতিখন ছবি কাঁড় চিহ্নৰ দিশেৰে বিন্দু সংযোগ কৰি অৰ্থাৎ হালধীয়া বিন্দুত আৰম্ভ কৰি ৰঙা বিন্দুলৈ কাঁড় চিহ্নৰ দিশেৰে পেঞ্চিলেৰে আঁকি সম্পূৰ্ণ কৰিবলৈ দিব। শিশুসকলে বিন্দু সংযোগ কৰি ছবিবোৰ আঁকি থাকোঁতে প্ৰতিটো প্ৰাণীয়ে খাই থকা খাদ্য ভালদৰে পৰ্যবেক্ষণ কৰিবলৈ দিব। পাছত প্ৰতিটো প্ৰাণীয়ে কি খাদ্য খাই আছে ক'বলৈ দি 'সিংহইনো কি খায়' চিন্তা কৰি ক'বলৈ দিব। (এইদৰে ছবিত নথকা আন কিছুমান প্ৰাণীৰ খাদ্যভাষৰ বিষয়েও শিশুক সুধিব পাৰে।)

ক্রিয়া-কলাপ ১৭ : বিদ্যালয়লৈ যোৱাৰ আগতে কৰা কামবোৰ

শিশুসকলক ছবিবোৰ চাই, সঠিক ক্ৰমত ছবিবোৰত ক্ৰমিক নম্বৰ লিখিবলৈ দিব। (যেনে- কাৰ্য নং ১, ২, ৩) শিশুসকলক প্ৰতিখন ছবিত কি কাৰ্য কৰা দেখা গৈছে ব্যাখ্যা কৰিবলৈ দিব। তেওঁলোকক একেবাৰে শেষৰ বাকচটোত নিজৰ বিদ্যালয়খনৰ ছবি আঁকিবলৈ উৎসাহিত কৰিব। আপুনি শিশুসকলক প্ৰতিখন ছবি কাটি, সঠিক ক্ৰমত সজাই কিয় তেনেদৰে সজালে ব্যাখ্যা কৰিবলৈ দিব পাৰে।

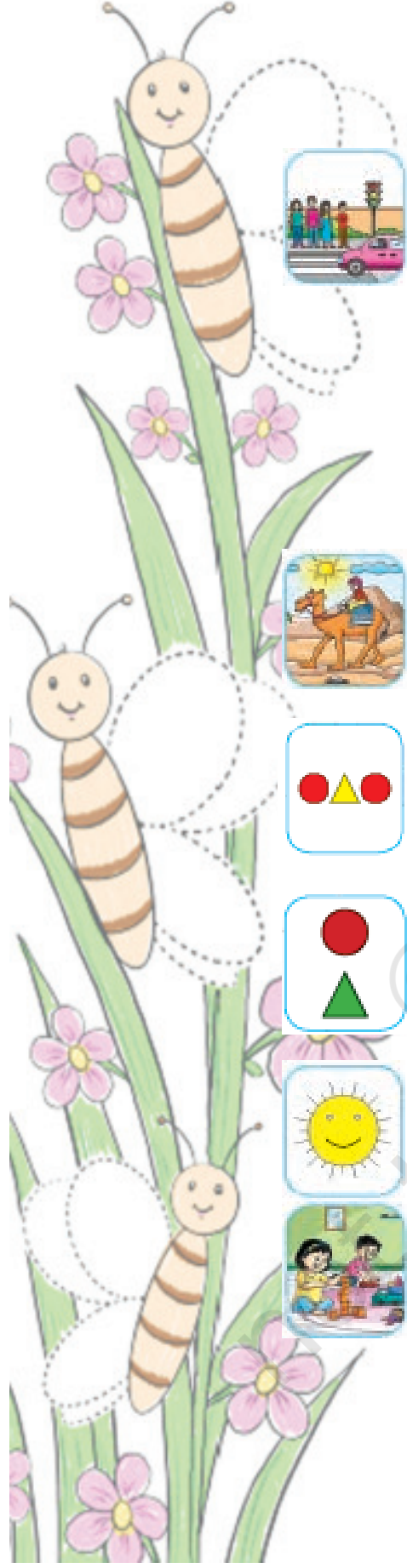
ক্রিয়া-কলাপ ১৮ : মোৰ প্ৰিয় খাদ্য

শিশুসকলক অঙ্গভঙ্গী কৰি কাৰ্যপত্ৰত থকা কবিতাটো লগে-ভাগে গাবলৈ দিব। শিশুসকলক তেওঁলোকৰ প্ৰিয় খাদ্যৰ বিষয়ে ক'বলৈ দি কাৰ্যপত্ৰ ১৮ আৰু ১৯ৰ লগত সম্পৰ্ক স্থাপন কৰিব। উদ্ভিদে আমাক কেনেদৰে সহায় কৰে, কি কি খাদ্য আমি উদ্ভিদৰ পৰা পামো কোনবোৰ খাদ্য পুষ্টিৰ এনেধৰণে 'পুষ্টিৰ খাদ্য' সজ্ৰাস্তত আলোচনা আগবঢ়াই নিব।

ক্রিয়া-কলাপ ১৯ : আকৃতিবোৰ বং কৰোঁ আহা

শিশুসকলক আগতে কাৰ্যপত্ৰত দিয়া ক্ৰিয়া-কলাপবোৰ বৰ্ণনা কৰিব। তেওঁলোকক আকৃতিবোৰ চিনাক্ত কৰি নাম ক'বলৈ দিব আৰু কাৰ্যপত্ৰত দিয়া নিৰ্দেশনা অনুসৰি আকৃতিবোৰত বং কৰিবলৈ দিব অৰ্থাৎ ত্ৰিভুজত/তিনকোণীয়াত হালধীয়া, বৰ্গত/চাৰিকোণীয়াত মেউজীয়া আৰু বৃত্তত/ঘূৰণীয়াত নীলা বং কৰিবলৈ দিব।

ক্রিয়া-কলাপ ২০ : আমি সকলোৱে নিৰাপদে থাকোঁ আহা

শিশুসকলক নিৰাপদ আৰু অসুৰক্ষিত পৰিস্থিতি বুজাত সহায় কৰক আৰু তেনে ধৰণৰ পৰিস্থিতিত তেওঁলোকে কি কৰা উচিত আলোচনা কৰক। তেওঁলোকে যাতে ভয় অনুভৱ নকৰে এই বিষয়ে আলোচনা কৰোঁতে সজাগ হ'ব। প্ৰত্যেক শিশুক নিজকে অসাধাৰণ বুলি অনুভৱ কৰিবলৈ দি প্ৰত্যেকৰে যে নিজকে নিৰাপদ আৰু সুৰক্ষিত কৰি ৰখাৰ অধিকাৰ আছে এইটো বুজাত সহায় কৰক। তেওঁলোকে নিজকে কেনেকৈ নিৰাপদ কৰি ৰাখিব পাৰিব, এই বিষয়েও আলোচনাৰ মাধ্যমত ক'ব। শিশুসকলক অসুৰক্ষিত পৰিস্থিতিত সহায়ৰ বাবে উপলব্ধ বিভিন্ন ফোন নম্বৰৰ/যোগাযোগ নম্বৰৰ বিষয়ে অৱগত কৰাৰ। এই কাৰ্যপত্ৰখনত দিয়া ছবিবোৰ পৰ্যবেক্ষণ কৰি নিৰাপদ পৰিস্থিতিত ✓ চিহ্ন আৰু অসুৰক্ষিত পৰিস্থিতিত ✗ চিহ্ন দিবলৈ দিয়ক।

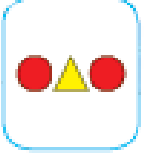
ক্রিয়া-কলাপ ২১ : পাৰ্থক্য বিচাৰি ঘেৰ দিওঁ আহা

শিশুসকলক কাৰ্যপত্ৰত থকা ছবি দুখন পৰ্যবেক্ষণ কৰিবলৈ দিব। দুয়োখন ছবিৰ মাজত থকা পাৰ্থক্যবোৰ বিচাৰি উলিয়াই পাৰ্থক্য থকা ছবিবোৰত ঘেৰ ○ দিবলৈ ক'ব। আপুনি বেলেগ বেলেগ বিষয়বস্তুৰ ওপৰত এনেধৰণৰ ছবি তৈয়াৰ কৰি পাৰ্থক্য উলিয়াবলৈ দিব পাৰে।

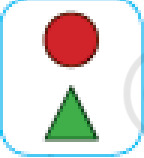
ক্রিয়া-কলাপ ২২ : চানেকীবোৰ বুজি লৈ সঠিকভাৱে ৰং কৰোঁ আহা

শিশুসকলক চানেকীবোৰ পৰ্যবেক্ষণ কৰি সঠিকভাৱে ৰং কৰিবলৈ দিব। শিশুসকলক চানেকীকেইটা বৰ্ণনা কৰিবলৈ দিব। উদাহৰণস্বৰূপে আপেল-কল-আপেল-ক'ল আকৌ আপেল-কল....।

ক্রিয়া-কলাপ ২৩ : আকৃতিবোৰেৰে বস্তু সাজোঁ আহা

কাৰ্যপত্ৰৰ ওপৰ অংশত কিছুমান আকৃতি দিয়া হৈছে। এই আকৃতিবোৰ ব্যৱহাৰ কৰি শিশুসকলক মানুহৰ দেহাৱয়ব, আন বস্তুৰ আৰ্হি বা চানেকী সাজিবলৈ দিব। পাছত তেওঁলোকে সজা চানেকী, আৰ্হি বা মানুহৰ দেহাৱয়বত ৰং কৰিবলৈ দিব।

ক্রিয়া-কলাপ ২৪ : মোৰ সৃজনশীল বৃত্ত

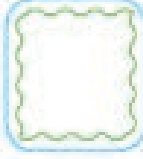
কাৰ্যপত্ৰখনত ৬ টা বৃত্তৰ ছবি দিয়া হৈছে। প্ৰত্যেকটো বৃত্ত একোখন ছবিলৈ ৰূপান্তৰ কৰাত শিশুসকলক উৎসাহিত কৰক। তাৰ এটা উদাহৰণ কাৰ্যপত্ৰত দিয়া হৈছে।

ক্রিয়া-কলাপ ২৫ : মোৰ পুতলা (ছবি পঠন)

শিশুসকলক ছবিখন পৰ্যবেক্ষণ কৰি কথোপকথন কৰিবলৈ দিয়ক। আপুনি ছবিখনৰ বিষয়ে সাধু সাজিও ক'ব পাৰে। শিশুসকলক ছবিখনৰ পুতলাবোৰ চিনাক্ত কৰি নাম ক'বলৈ, পুতলাবোৰ গণনা কৰিবলৈ, ছবিখনত থকা যিবোৰ পুতলাৰে তেওঁলোকে খেলে সেইবোৰৰ নাম ক'বলৈ দিব। শিশুসকলক বিনা খৰছী নতুবা চৌপাশৰ পৰিৱেশত সহজে উপলব্ধ যিকোনো সামগ্ৰীৰে পুতলা সাজিবলৈ উৎসাহিত কৰিব।

ক্রিয়া-কলাপ ২৬ : মোৰ কলাজ

শৰীৰৰ স্বাস্থ্যবিধি আৰু পৰিষ্কাৰ পৰিচ্ছন্নতা সম্পৰ্কীয় শিশুসকলক ভাল লগা ছবি পুৰণি বাতৰি কাকত/আলোচনীৰ পৰা শিশুসকলক কেচীৰে কাটি ল'বলৈ দিব (কেচী ব্যৱহাৰত সাৱধানতা অৱলম্বন কৰে যেন)। শিশুসকলক তেওঁলোকে কাটি লোৱা ছবিবোৰ কাৰ্যপত্ৰত দিয়া বাকচটোত আঠা লগাই কলাজ প্ৰস্তুত কৰিবলৈ দিব। শিশুসকলক কলাজৰ ছবিবোৰৰ বিষয়ে কেইশাৰীমান নিজৰ মতে লিখিবলৈ উৎসাহিত কৰিব।

ক্রিয়া-কলাপ ২৭ : আমাৰ চৌপাশৰ প্ৰাণী আৰু চৰাই

Chirp-Chirp কবিতাটো অঙ্গভঙ্গীৰে শিশুসকলৰ লগত শ্ৰেণীকোঠাত গাব/আবৃত্তি কৰিব। শিশুসকলক এই কবিতাটোৰ সৈতে প্ৰাণী আৰু চৰাইৰ মাত সংযোগ কৰি কবিতাটো আগবঢ়াই নিবলৈ ক'ব। শিশুসকলক সহজতে উপলব্ধ সামগ্ৰীৰে প্ৰাণী/চৰাইৰ ফ্লাশ কাৰ্ড/পুতলা নাচৰ পুতলা সজাত জড়িত কৰিব।

ক্রিয়া-কলাপ ২৮ : ছন্দযুক্ত শব্দ মিলাওঁ আহা

শিশুসকলক ছবিবোৰ পৰ্যবেক্ষণ কৰি বস্তুবোৰৰ নাম ক'বলৈ দিব। ইটোৰ লগত সিটো ছন্দযুক্ত হৈ থকা নামৰ ছবিবোৰ পেঞ্চিলেৰে আঁচ টানি মিলাবলৈ দিব।

ক্রিয়া-কলাপ ২৯ : ছন্দযুক্ত শব্দ

শিশুসকলক ছবিবোৰ পৰ্যবেক্ষণ কৰিবলৈ দি নাম ক'বলৈ দিব আৰু শব্দবোৰ কেনেকৈ ইটোৰ লগত সিটো ছন্দযুক্ত হৈ আছে আলোচনা কৰিব। যেনে- ফল-নল, কল-বল, আদি। যদি কোনো এখন ছবি আন এখন ছবিৰ লগত ছন্দযুক্ত হৈ আছে তেন্তে আনন্দ প্ৰকাশ কৰা মুখখনত ৰং কৰিবলৈ দিব আৰু ছবিখন যদি আন কোনো ছবিৰ লগত ছন্দযুক্ত হৈ থকা নাই তেনেহ'লে দুখ প্ৰকাশ কৰা মুখখনত ৰং কৰিবলৈ দিব।

ক্রিয়া-কলাপ ৩০ : বস্তু গণনা কৰোঁ আহা

শিশুসকলক ছবিবোৰ পৰ্যবেক্ষণ কৰিবলৈ দিব, বাকচত প্ৰতিবিধ বস্তুৰ কিমান সংখ্যকত ঘেৰ দিব লাগিব নিৰ্দেশনা দিয়া হৈছে। শিশুসকলক গণনা কৰি প্ৰতিবিধ বস্তুৰ নিৰ্দেশনাত দিয়া সংখ্যা অনুযায়ী ঘেৰ দিবলৈ দিব। উদাহৰণস্বৰূপে ১০খন ৰুটিত ঘেৰ দিবলৈ দিলে তেওঁলোকে মুঠ ৰুটিৰ ১০ খন ৰুটিতহে ঘেৰ দিব বুলি আশা কৰা হৈছে।

ক্রিয়া-কলাপ ৩১ : মেইঘ/পাজল

চিয়াক তাইৰ গাইজনীক গোহালীলৈ সঠিক পথেৰে লৈ যোৱাত সহায় কৰিবলৈ শিশুসকলক গোহালীলৈ যোৱা সঠিক বাটতো প্ৰথমতে হাতৰ তৰ্জনী আঙুলীৰে আঁকিবলৈ দিব। পাছত তেওঁলোকক বাটটো ডাঠ/মোটা পেঞ্চিলেৰে আঁকিবলৈ দিব।

ক্রিয়া-কলাপ ৩২ : আটাইতকৈ সৰু আৰু আটাইতকৈ ডাঙৰ

শিশুসকলক বগা বঙীন কাগজ সৰু সৰুকৈ ফালি আটাইতকৈ ডাঙৰ গছডালত আঠা লগাবলৈ দিব আৰু হালধীয়া বঙীন কাগজ সৰু সৰুকৈ ফালি সৰু গছডালত আঠা লগাবলৈ দিব।

ক্রিয়া-কলাপ ৩৩ : চানেকীটো অনুসৰণ কৰোঁ আহা

শিশুসকলক চানেকীটো পৰ্যবেক্ষণ কৰিবলৈ দি চানেকীটো ব্যাখ্যা কৰিবলৈ দিব আৰু চানেকীটো অনুসৰণ কৰি খালী অংশখিনি পূৰাবলৈ দিব।

ক্রিয়া-কলাপ ৩৪ আৰু ৩৫ : সঠিক সংখ্যাটো পাবলৈ আঁচ টানি বাটটো আকোঁ আহা

শিশুসকলক ছবিত দিয়া প্ৰাণী আৰু বৃত্তকেইটা গণনা কৰিবলৈ দিব। এতিয়া প্ৰাণীকেইটাই নিজ নিজ বৃত্তটোলৈ যাবলৈ ব্যৱহাৰ কৰা পথবোৰ তৰ্জনী আঙুলীৰে আঁকি অনুশীলন কৰিবলৈ দিব। পাছত পথবোৰৰ মাজেৰে ৰেখা আঁকি সঠিক সংখ্যক বৃত্তৰ লগত পথবোৰ সংযোগ কৰিবলৈ দিব।

ক্রিয়া-কলাপ ৩৬ : পলুৰ ছবিকেইখন সম্পূৰ্ণ কৰোঁ আহা

বাকচত নিৰ্ধাৰণ কৰি দিয়া সংখ্যা অনুযায়ী প্ৰতিটো শাৰীত থকা পলুৰ ছবিত বৃত্ত আঁকি ছবিবোৰ সম্পূৰ্ণ কৰিবলৈ দিব। এনেধৰণৰ কাৰ্যপত্ৰ প্ৰস্তুত কৰি শিশুসকলক অনুশীলনৰ বাবে দিবও পাৰে। যেনে- প্ৰতিটো শাৰীৰ ৰেলৰ ছবিত নিৰ্ধাৰণ কৰি দিয়া সংখ্যা অনুযায়ী ৰেলৰ ডবা আঁকিবলৈ দিব পাৰে।

ক্রিয়া-কলাপ ৩৭ : সিংহ আৰু নিগনি

‘সিংহ আৰু নিগনি’ৰ সাধুটোৰ ছবিকার্ডবোৰ দেখুৱাই সাধুটো বৰ্ণনা কৰিব। সাধুটোৰ বিষয়ে শিশুসকলক কিছুমান প্ৰশ্ন সুধিব পাৰে। যেনে- কাহিনীটোত কিহৰ বিষয়ে কোৱা হৈছে? ঘটনাটো ক’ত ঘটিছিল? কাহিনীটোৰ সমস্যা কি আছিল? তুমি ছবিত কোন কোন প্ৰাণীৰ ছবি দেখিছা? তোমাৰ কাহিনীটোৰ কোন কোন অংশ ভাল লাগিছে? তুমি কাহিনীটোৰ আন এটা নাম দিব পাৰিবানে? পাছত শিশুসকলক ছবিকার্ডবোৰ বিন্দুযুক্ত ৰেখাৰ ওপৰেদি কাটি, কাহিনীটোৰ ক্ৰম অনুযায়ী ছবিবোৰ সঠিক ক্ৰমত সজাবলৈ দিব আৰু সাধুটো পুনৰাই নিজৰ মতে ক’বলৈ দিব।

ক্রিয়া-কলাপ ৩৮ : চিকাৰী আৰু কপৌচৰাই

শিশুসকলক ছবিকার্ডসমূহ নিৰীক্ষণ কৰি ছবিপঠন কৰিবলৈ দি আলোচনাৰ সূচনা কৰিব। আপুনি কিছুমান এনেধৰণৰ প্ৰশ্ন সুধিব পাৰে, কাহিনীটোত কিহৰ বিষয়ে কোৱা হৈছে? ঘটনাটো ক’ত ঘটিছিল? কাহিনীটোত সমস্যা ক’ত আছিল? চৰাইবোৰে জালৰ পৰা বাহিৰ ওলাবলৈ কি কৰিছিল? ছবিকার্ডত কি চৰাই দেখুওৱা হৈছে? তোমাৰ এলেকাত দেখা আন আন চৰাইবোৰৰ নাম কোৱা আদি। পাছত শিশুসকলক প্ৰতিখন ছবিকার্ডত থকা কপৌচৰাই

কেইটা গণনা কৰি সংখ্যাটো ক'বলৈ দিব। শিশুসকলক প্ৰতিখন ছবিৰ কাৰ্ড বিন্দুযুক্ত ৰেখাৰ ওপৰেদি কেচীৰে কাটি ছবিবোৰ কাহিনীৰ ক্ৰম অনুযায়ী সঠিক ক্ৰমত সজাবলৈ দিব আৰু সাধুটো পুনৰাই নিজৰ মতে ক'বলৈ উৎসাহিত কৰিব। পাছত শিশুসকলক কুঁহিপাঠত থকা 'পাৰ চৰাই উৰি গৈ, পালে নদীৰ পাৰ' পদ্যটি লগে ভাগে গাবলৈ দিব।

ক্ৰিয়া-কলাপ ৩৯ : সঠিক আকাৰ

শিশুসকলক ছবিত থকা বস্ত্ৰবোৰ পৰ্যবেক্ষণ কৰিবলৈ দিব আৰু আকাৰৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি বস্ত্ৰবোৰ ডাঙৰ-মধ্যমীয়া-সৰু হিচাপে চিনাক্ত কৰিবলৈ দিব। আপুনি এই ছবিবোৰৰ আধাৰত এটা সাধু সজিত ক'ব পাৰে নতুবা শিশুসকলক গাণিতিক শব্দভাণ্ডাৰ ব্যৱহাৰ কৰি (যেনে- ডাঙৰ, এইটোতকৈ অলপ ডাঙৰ-আটাইতকৈ ডাঙৰ/সৰু, এইটোতকৈ অলপ বেছি সৰু আটাইতকৈ সৰু আদি) সাধু সাজি ক'বলৈ উৎসাহিত কৰিব পাৰে। পাছত নিৰ্দেশনাত দিয়া অনুসৰি কাৰ্যপত্ৰত থকা পুতলাকেইটাৰ ব্যৱহাৰত বস্ত্ৰবোৰ (ডাঙৰ-মধ্যমীয়া-সৰু আকাৰৰ) বিন্দুযুক্ত ৰেখাৰ ওপৰেদি কাটি সঠিক স্থানত আঠা লগাবলৈ দিব। উদাহৰণস্বৰূপে, শিশুটোৱে ভাবিব, "মই মধ্যমীয়া আকাৰৰ বাটিতো, মধ্যমীয়া পুতলাটোৰ তলত আঠা লগাব লাগিব।"

ক্ৰিয়া-কলাপ ৪০ : ডাঙৰ-সৰু

শিশুসকলক আলোচনী/বাতৰি কাকতৰ পৰা ডাঙৰ আৰু সৰু আকৃতি কাটি খালী ঠাইত আঠা লগাবলৈ দিব।

ক্ৰিয়া-কলাপ ৪১ : লালকিল্লা

আমাৰ ৰাষ্ট্ৰীয় দিৱস আৰু এইবোৰ পালন কৰাৰ প্ৰয়োজনীয়তাৰ আধাৰত স্বাধীনতা দিৱসৰ বিষয়ে শিশুসকলক লগত কথোপকথন কৰিব। শিশুসকলক ভাৰতবৰ্ষৰ ৰাষ্ট্ৰীয় পতাকা আৰু লালকিল্লাৰ ছবি দুখনত ৰং কৰিবলৈ দিব।

ক্ৰিয়া-কলাপ ৪২ : আনৰ প্ৰতি দয়ালু/মৰমীয়া

'আমি সদায় প্ৰাণীৰ প্ৰতি দয়ালু আৰু মৰমীয়া হ'ব লাগে' এই বিষয়ে বৃত্তাকাৰ বৈঠকত শিশুসকলক লগত আলোচনা কৰিব, আমি আমাৰ কাৰ্যত দয়ালু হ'ব লাগিব, এইটো তেওঁলোকক উপলব্ধি কৰাব। শিশুসকলক কাৰ্যপত্ৰত দিয়া কবিতাটো অঙ্গভঙ্গীৰে গোৱাব। প্ৰাণীৰ বিষয়ে লিখা এটা সাধুৰ সৰব পঠন কৰিব। কাগজ ভাজ কৰি এটা 'মাছ' তৈয়াৰ কৰিবলৈ শিশুসকলক শিকাব আৰু কাৰ্যপত্ৰত দিয়া খালী ঠাইত আঠা লগাবলৈ দিব নতুবা তেওঁলোকে খালী ঠাইখিনিত মাছ এটা আঁকিবও পাৰে।

ক্ৰিয়া-কলাপ ৪৩ : পুষ্টিকৰ খাদ্য

শিশুসকলক লগত পুষ্টিকৰ আৰু অপুষ্টিকৰ খাদ্য খোৱাৰ খাদ্যাভ্যাসৰ বিষয়ে আলোচনা কৰিব। শিশুসকলক কাৰ্যপত্ৰত থকা খাদ্যবোৰ চিনাক্ত কৰি প্ৰতিবিধৰ নাম ক'বলৈ দিব। শিশুসকলক তেওঁলোকে দিনটোত প্ৰায়েই খোৱা আহাৰৰ বিষয়ে সুধিব। পাছত শিশুসকলক প্ৰতিটো শাৰীৰ ছবিবোৰৰ মাজৰ পৰা পুষ্টিকৰ খাদ্য বাছি উলিয়াই ঘেৰ ○ দিবলৈ দিব।

ক্রিয়া-কলাপ ৪৪ আৰু ৪৫ : খেলপথাৰত আমি (ছবি পঠন)

খেলপথাৰত শিশুৱে খেলি থকা ছবিখন শিশুসকলক পৰ্যবেক্ষণ কৰিবলৈ দিব আৰু তাত কি কি খেল খেলি থকা দেখা গৈছে আলোচনা কৰিব। ছবিবোৰৰ আধাৰত কিছুমান সৃজনীমূলক আৰু মননশীল প্ৰশ্ন সুধিব, ইয়াৰ কিছুমান উদাহৰণ কাৰ্যপত্ৰত দিয়া হৈছে, শিশুসকলক ওচৰত থকা উদ্যান/বাগিচালৈ নি মুক্ত বহিঃখেল খেলি উপভোগ কৰিবলৈ দিব। তেওঁলোকক তলসৰা পাত, গছৰ ডাল/ঠাল-ঠেঙুলী, তলসৰা ফুল আদি সংগ্ৰহ কৰিবলৈ দিব। এই সংগ্ৰহ কৰা সামগ্ৰীবোৰৰ প্ৰথমতে ভাগ-ভাগ (sorting) কৰি শিশুসকলক দেখুৱাব, পাছত এই সামগ্ৰীবোৰেৰে “চানেকী” সাজি দেখুৱাব আৰু ক্ৰিয়া-কলাপ দুটা ব্যাখ্যা কৰিব। এতিয়া শিশুসকলক এই সংগ্ৰহ কৰা সামগ্ৰীবোৰেৰে কলাজ, পাতৰ সাঁচ, ফুলৰ সাঁচ বহুওৱা আদি ক্ৰিয়া-কলাপ কৰিবলৈ দিব।

ক্রিয়া-কলাপ ৪৬ : মোৰ দহটা বেলুন

মিনা আৰু ৰবিৰ বিষয়ে এটা সাধু শিশুসকলৰ সহযোগত সাজিব, প্ৰথমতে আপুনি সাধুটো আৰম্ভ কৰি ক'ব, এদিনাখন মিনা আৰু ৰবিৰে বঙচঙীয়া বেলুনেৰে খেলিবলৈ ইচ্ছা কৰিছিল, পাছত শিশুসকলৰ প্ৰতিজনকে সাধুটোত এটা এটা বাকচ সংযোগ কৰি সাধুটো আগবঢ়াই নি সমাপ্ত কৰিবলৈ দিব। এতিয়া কাৰ্যপত্ৰত থকা বেলুনকেইটা শিশুসকলক গণনা কৰি সংখ্যাটো ক'বলৈ দিব আৰু বেলুনকেইটা ৰং কৰিবলৈ দিব। তাৰ পাছত প্ৰত্যেকটো বেলুনৰ তলত এডালকৈ সূতা আঁকিবলৈ দিব। এতিয়া সূতা বান্ধি থোৱা বেলুনকেইটা সমানে দুভাগ কৰি দুটা পৃথক বেলুনৰ থোপা কৰিব। প্ৰথম থোপাতো মিনাৰ হাতত আৰু আনটো বেলুনৰ থোপা ৰবিৰ হাতত সংযোগ কৰিব। পাছত শিশুসকলক বেলুনৰ সংখ্যা গণনা কৰি খালী বাকচত সংখ্যাটো লিখিবলৈ দিব।

ক্রিয়া-কলাপ ৪৭ : গণনা কৰি ৰং কৰোঁ আহা

শিশুসকলক ৰেলৰ ডবাবোৰ গণনা কৰি নিৰ্দেশনাত দিয়াৰ দৰে প্ৰতিটো ডবাত ৰং কৰিবলৈ দিব। শিশুসকলক সৈতে সংখ্যাৰ কবিতাটো লগে-ভাগে গাব। শিশুসকলক খালী জুইশলাৰ বাকচ/খাদ্যৰ খালী পাত্ৰ অথবা বিনা খৰছী যিকোনো সহজে উপলব্ধ সামগ্ৰী সংগ্ৰহ কৰিবলৈ দি এই সামগ্ৰীবোৰেৰে দলগতভাৱে (সৰু দলত) সৰু ৰেল সাজিবলৈ নিৰ্দেশনা দিব। শিশুসকলে দলত কেনেদৰে কাম কৰিছে, কেনেদৰে ইজনে সিজনৰ লগত কথোপকথন কৰিছে আৰু সামগ্ৰীবোৰ পৰস্পৰ বিনিময় কৰিছেনে নাই পৰ্যবেক্ষণ কৰিব। আপুনি তেওঁলোকক সুধিব। কেতিয়াবা তোমালোক ৰেলেৰে যাত্ৰা কৰিছানে? যদি কৰিছা ক'লৈ গৈছিল? তুমি আন আন কি পৰিবহণ ব্যৱস্থা দেখিছা? তুমি যাত্ৰা কৰি উপভোগ কৰানে? আদি।

ক্রিয়া-কলাপ ৪৮ : নিজক চাফ চিকুণকৈ ৰাখোঁ আহা

নিজৰ শৰীৰটো চাফ-চিকুণকৈ ৰাখিবলৈ ব্যৱহাৰ কৰা সামগ্ৰীবোৰৰ বিষয়ে শিশুসকলৰ লগত কথোপকথন কৰিব। বাকচত দিয়া নিৰ্দেশনা অনুসৰি সঠিক বস্তুৰ ছবি আঁকি ৰং কৰিবলৈ উৎসাহিত কৰিব।

ক্রিয়া-কলাপ ৪৯ : পথ সুৰক্ষা

পদপথত নিৰাপদে থকাটো যে খুব প্ৰয়োজনীয় এইটো বুজাত শিশুসকলক সহায় কৰিব। তেওঁলোকক পদপথৰ নীতি-নিয়ম অনুসৰণ কৰিবলৈ আৰু সুৰক্ষা পদ্ধতি অৱলম্বন কৰিবলৈ নিৰ্দেশনা দিব আৰু ৰাস্তাৰ/পদপথৰ কাষত অংকিত সংকেতবোৰৰ বিষয়ে আলোচনা কৰিব। পাছত তেওঁলোকক টোপাশত সাধাৰণতে দেখি থকা সংকেতবোৰ বিশেষকৈ ৰাস্তাৰ কাষত দেখা সংকেতবোৰ কাৰ্যপত্ৰত চিনাক্ত কৰি ঘেৰ ○ দিবলৈ দিব। শিশুসকলক এই ছবিবোৰ চাই সুৰক্ষিত হৈ থকা মানুহবোৰক ✓ চিহ্ন আৰু অসুৰক্ষিত হৈ থকা মানুহবোৰক × চিহ্ন দিবলৈ দিব।

ক্রিয়া-কলাপ ৫০ : এটা পৰিষ্কাৰ শৰীৰ

শিশুসকলক শৰীৰটো পৰিষ্কাৰ পৰিচ্ছন্নকৈ ৰখা সামগ্ৰীবোৰৰ ছবি চাই চিনাক্ত কৰিবলৈ আৰু নাম ক'বলৈ দিব। এতিয়া শিশুসকলক বাওঁফালৰ বাকচত দিয়া প্ৰতিটো শৰীৰৰ অংশ/অংগৰ লগত সোঁফালৰ প্ৰতিটো শৰীৰত দিয়া ব্যৱহৃত সামগ্ৰীৰ ছবিবোৰ সঠিকভাৱে মিলাই ছবিবোৰ ঘেৰ দিবলৈ দিব। উদাহৰণস্বৰূপে, শিশুসকলে বাওঁফালৰ বাকচত থকা চুলিৰ লগত সোঁফালৰ প্ৰথম শৰীৰত থকা ব্যৱহৃত সামগ্ৰী চাবোন, চেম্পু আৰু ফণি মিলাই প্ৰতিবিধ ব্যৱহৃত সামগ্ৰীত ঘেৰ ○ দিয়াটো আশা কৰা হৈছে। শিশুসকলক তেওঁলোকে নিজৰ শৰীৰটো চাফ-চিকুণকৈ ৰাখিবলৈ ব্যৱহাৰ কৰা সামগ্ৰীসমূহৰ বিষয়ে ক'বলৈ উৎসাহিত কৰাৰ।

ক্রিয়া-কলাপ ৫১ : নিৰ্দেশনাত দিয়া মতে ছবি আঁকো আহা (ইন্দ্ৰিয়গ্ৰাহ অংগ)

কাৰ্যপত্ৰত প্ৰতিটো ইন্দ্ৰিয়ৰ বাবে খালী বাকচ দিয়া হৈছে, যেনে- 'বস্ত- যি মই দেখোঁ', 'বস্তৰ শব্দ- যি মই শুনো', 'বস্ত- যি মই স্পৰ্শ কৰোঁ', 'বস্ত- যাৰ মই গোন্ধ পাওঁ' আৰু 'বস্ত- যাৰ মই সোৱাদ লওঁ'। শিশুসকলক ইন্দ্ৰিয়গ্ৰাহ অংগৰ অনুভূতিৰ আধাৰত ছবি আঁকিবলৈ দিব।

ক্রিয়া-কলাপ ৫২ : ফলৰ চানেকী

শিশুসকলক কাৰ্যপত্ৰত দিয়া ফলৰ বিভিন্ন চানেকী পৰ্যবেক্ষণ কৰিবলৈ দিব। তেওঁলোকক প্ৰত্যেকটো চানেকী বৰ্ণনা কৰিবলৈ আৰু প্ৰতিটো শাৰীৰ চানেকীবোৰ ছবি আঁকি সম্পূৰ্ণ কৰিবলৈ দিব।

ক্রিয়া-কলাপ ৫৩ : যানবাহন গণনা কৰোঁ আহা

শিশুসকলক বিভিন্ন ধৰণৰ পৰিবহণ ব্যৱস্থাৰ বিষয়ে কৈ যান-বাহনৰ শ্ৰেণীবিভাজন (ৰাস্তাত চলা, পানীত চলা, আকাশত উৰা, ইন্ধনৰ দ্বাৰা চলা), যানবাহনৰ প্ৰয়োজনীয়তা আদিৰ বিষয়ে আলোচনা আগবঢ়াই নিব। শিশুসকলক যানবাহনবোৰ গণনা কৰি মুঠ সংখ্যাটো বাকচত লিখিবলৈ দিব। তেওঁলোকক পুতলা যানবাহনেৰে খেলিবলৈ দিব। প্ৰত্যেককে নিজৰ প্ৰিয় যানবাহনৰ ছবি আঁকিবলৈ দিব আৰু পেলনীয়া সামগ্ৰী বা বিনা খৰছী সামগ্ৰীৰে তেওঁলোকক যানবাহন সাজিবলৈ দিব।

ক্রিয়া-কলাপ ৫৪ : 'গ' বর্ণৰে আৰম্ভ হোৱা বস্তুৰ ছবি বিচাৰোঁ আহা

শিশুসকলক ছবিবোৰ পৰ্যবেক্ষণ কৰি নাম ক'বলৈ দিব আৰু 'গ' বর্ণৰে (আখৰেৰে) আৰম্ভ হোৱা বস্তুৰ ছবি বিচাৰি উলিয়াই বং কৰিবলৈ দিব।

ক্রিয়া-কলাপ ৫৫ : 'ফ' বর্ণৰে (আখৰেৰে) আৰম্ভ হোৱা বস্তুৰ চিত্ৰ বিচাৰোঁ আহা

শিশুসকলক ছবিবোৰ পৰ্যবেক্ষণ কৰি নাম ক'বলৈ দিব আৰু 'ফ' আখৰেৰে (বর্ণৰে) আৰম্ভ হোৱা বস্তুৰ ছবি বিচাৰি উলিয়াই বং কৰিবলৈ দিব।

ক্রিয়া-কলাপ ৫৬ : সঠিক বস্তুবোৰ বিচাৰি মিলাওঁ আহা

শিশুসকলক প্ৰত্যেকটো শাৰীৰ ছবিবোৰ সাৱধানৰে পৰ্যবেক্ষণ কৰিবলৈ দি বাওঁফালে থকা বাকচৰ ছবিৰ লগত সোঁ শাৰীত থকা ছবিবোৰৰ মাজৰ পৰা মিল থকা ছবি মিলাবলৈ দিব। শিশুসকলক বস্তুবোৰৰ দিশ আৰু স্থানৰ বিষয়ে কথোপকথন কৰাত উৎসাহিত কৰিব পাৰে। শিশুসকলৰ মিলোৱা কাৰ্য সম্পূৰ্ণ হ'লে বিন্দুযুক্ত ৰেখাবোৰ সংযোগ কৰিবলৈ দিব।

ক্রিয়া-কলাপ ৫৭ : একে ধৰণৰ বস্তুবোৰ বিচাৰি মিলাওঁ আহা

শিশুসকলক সোঁফালে দিয়া প্ৰত্যেকটো শাৰীৰ ছবিবোৰ পৰ্যবেক্ষণ কৰি বাওঁফালৰ বাকচত দিয়া ছবিৰ সৈতে মিলাবলৈ দিব। শিশুসকলক বস্তুৰ স্থান আৰু দিশ ক'বলৈ উৎসাহিত কৰিব পাৰে। শিশুসকলৰ মিলোৱা কাৰ্য সম্পূৰ্ণ হ'লে বিন্দুযুক্ত ৰেখাবোৰ সংযোগ কৰিবলৈ দিব।

ক্রিয়া-কলাপ ৫৮-৫৯ : সৰু চৰাই

শিশুসকলক ছবিখন পৰ্যবেক্ষণ কৰি কি ঘটছে কথোপকথন কৰিবলৈ দিব। আপুনি এনেধৰণৰ প্ৰশ্নও শুধিব পাৰে, যেনে- তুমি তোমাৰ বিদ্যালয় বা ঘৰৰ চৌপাশে চৰাই দেখিছানে? যদি দেখিছা সেই চৰাইবোৰৰ নাম কি? সিহঁতে ক'ত থাকে বুলি ভাবা? যদি এটা চৰাই তোমাৰ ঘৰৰ ভিতৰলৈ আহে তুমি চৰাইটোৰ সৈতে কি কৰিবা? চৰাইবোৰ খিৰিকীৰ ওচৰলৈ বা বাৰাণ্ডালৈ কিয় আহে বুলি ভাবা? তুমি তোমাৰ খিৰিকীৰ ওচৰলৈ বা বাৰাণ্ডালৈ অহা চৰাইটোক পোহনীয়া প্ৰাণী হিচাপে ঘৰত ৰাখিবা নেকি?

পাছত শিশুসকলক তলৰ কাৰ্যকেইটা কৰিবলৈ উৎসাহিত কৰিব—

- পদ্যটোৰ ছন্দযুক্ত শব্দৰ যোৰবোৰ চিনাক্ত কৰা।
- তুমি 'চৰাই' শব্দটো কণ্ঠতে প্ৰথম ধ্বনি/আদ্যধ্বনি কি শুনিছা?

'ব' আদ্যধ্বনিৰে আৰম্ভ হোৱা আন আন শব্দ আৰু কি আছে? কোৱা। তেওঁলোকে পৰিৱেশত দেখা চৰাইবোৰৰ বিষয়ে শিশুসকলৰ লগত কথোপকথন কৰিব। শিশুসকলক চৰাইবোৰ মাত অনুকৰণ কৰিবলৈ দিব। কাগজ ভাজ কৰা কৌশল প্ৰয়োগ কৰি শিশুসকলক চৰাই

সাজিবলৈ দিব। পুতলা বা যিকোনো আনুষঙ্গিক বস্তুৰ সহায়ত শিশুসকলক চৰাইৰ বিষয়ে সাধু ক'ব।

ক্রিয়া-কলাপ ৬০ : উচ্চতা জোখো আহা (অনিৰ্ধাৰিত এককত)

শিশুসকলক ছবিবোৰ নিৰীক্ষণ কৰি চাৰিকোণীয়া আকৃতিবোৰ গণিবলৈ দিব। পাছত শিশুসকলক জিৰাফৰ দেহৰ উচ্চতা অনুসৰি চাৰিকোণীয়া আকৃতিবোৰত বং কৰিবলৈ দিব। শিশুসকলক নিজৰ উচ্চতা কাপোৰৰ ফিটাৰে জুখি সমনীয়াৰ শৰীৰৰ উচ্চতাৰ লগত তুলনা কৰিবলৈ দিব।

ক্রিয়া-কলাপ ৬১ : নিজৰ মতে দৈৰ্ঘ্য জোখা (অনিৰ্ধাৰিত এককত)

শিশুসকলক মজিয়াত থোৱা যানবাহনখন পৰ্যবেক্ষণ কৰিবলৈ দি যানবাহনখনৰ দৈৰ্ঘ্য অনুযায়ী মজিয়াৰ ইটাৰ ব্লকত বং কৰিবলৈ দিব আৰু ইটাৰ ব্লকেইটা গণনা কৰি সংখ্যাটো বাকচত লিখিবলৈ দিব।

ক্রিয়া-কলাপ ৬২ : ইণ্ডিয়া গেট

শিশুসকলক ইণ্ডিয়া গেটৰ বিষয়ে ক'ব আৰু কবিতাটো গোৱাত/আবৃত্তি কৰাত সহায় কৰিব। পাছত শিশুসকলক সংখ্যাবোৰ একাদিক্ৰমে সংযোগ কৰি ইণ্ডিয়া গেটৰ ছবিখন সম্পূৰ্ণ কৰিবলৈ দিব। শিশুসকলক কবিতাটো গাবলৈ আৰু সংখ্যাবোৰ একাদিক্ৰমে ডাঙৰ ডাঙৰকৈ কৈ বিন্দু সংযোগ কৰিবলৈ দিব। ইণ্ডিয়া গেটৰ ছবি চাৰ্ট বা ভিডিঅ' শিশুসকলক দেখুৱাৰ।

ক্রিয়া-কলাপ ৬৩ : পুতলাটো বিচাৰোঁ আহা

ছবিখনৰ বিষয়ে শিশুসকলৰ লগত আলোচনা কৰিব। শিশুসকলক ছবিখন পৰ্যবেক্ষণ কৰি পুতলা থকা সঠিক স্থানটো পাবলৈ বিন্দুযুক্ত বাটকেইটাৰ মাজৰ পৰা সঠিক বাটটো বিচাৰিবলৈ আৰু হাতৰ তৰ্জনী আঙুলীৰে প্ৰথমতে সঠিক বাটটোৰ প্ৰতিলিপি আঁকিবলৈ দিব। পাছত বঙীন পেঞ্চিল বা স্ক্ৰয়নেৰে বিন্দুযুক্ত ৰেখাৰ ওপৰেদি সঠিক বাটটো শিশুসকলে আঁকিব।

ক্রিয়া-কলাপ ৬৪ : নিজৰ যতন আৰু পৰিষ্কাৰ-পৰিচ্ছন্নতাৰ বাবে কৰা কাৰ্যৰ তালিকা প্ৰস্তুত কৰোঁ আহা

কাৰ্যপত্ৰত দিয়া ধৰণে শিশুসকলক নিজৰ যতন আৰু পৰিষ্কাৰ-পৰিচ্ছন্নতাৰ বাবে কৰা কাৰ্য্যৰ তালিকাখন ব্যাখ্যা কৰিব। পাছত শিশুসকলক সপ্তাহত এটা দিনত নিজৰ যতন আৰু পৰিষ্কাৰ-পৰিচ্ছন্নতাৰ বাবে কৰা কাৰ্যত ✓ চিহ্ন দিবলৈ দিব। একেখন তালিকাত শিশুসকলক প্ৰতিদিনে কৰা কাৰ্য আৰু সপ্তাহৰ শেষৰ ফালে কৰা কাৰ্যবোৰত ✓ চিহ্ন দিবলৈ

দিব। শিশুসকলক প্রতিটো স্তম্ভৰ ✓ চিহ্নবোৰ গণনা কৰি শেষৰ স্তম্ভকেইটাত মুঠ কেইদিনকৈ কাৰ্যকেইটা কৰে সংখ্যাটো লিখিবলৈ দিব।

ক্রিয়া-কলাপ ৬৫ঃ ৰেখাবোৰেৰে প্রতিলিপি আকোঁ আহা

শিশুসকলক চানেকীটো পর্যবেক্ষণ কৰি নিজৰ তৰ্জনী আঙুলীৰে প্রতিলিপিটো আঁকিবলৈ দিব। এতিয়া শিশুসকলক প্রতিডাল বিন্দুযুক্ত ৰেখাৰ আৰম্ভণিৰ বিন্দুত দিয়া বং অনুসৰি বিন্দুযুক্ত ৰেখাকেইটাডাল আঁকি গছৰ ছবিখন সম্পূৰ্ণ কৰিবলৈ দিব। তেওঁলোকক ছবিখনৰ ওপৰত এটা সাধু লিখিবলৈ উৎসাহিত কৰিব। (আপুনি যুৰীয়া দলত বা সৰু দলত পাৰম্পৰিক সহযোগিতাবে সাধুটো লিখিবলৈ দিব পাৰে)।

ক্রিয়া-কলাপ ৬৬ঃ গণনা কৰি লিখোঁ আহা

শিশুসকলক প্রতিখন ছবি ব্যাখ্যা কৰিব, তেওঁলোকক প্রতিটো বস্ত্তৰ ছবিত আঙুলি থৈ থৈ গণনা কৰি মুঠ সংখ্যাটো বাকচত লিখিবলৈ দিব।

ক্রিয়া-কলাপ ৬৭ঃ সংখ্যা

শিশুসকলক প্রতিটো বাকচত থকা ফুলবোৰ গণনা কৰি বং কৰিবলৈ দিব। পাছত সঠিককৈ ফুলৰ সংখ্যা লিখা বৃত্তটোত বং কৰিবলৈ দিব। শিশুসকলক চৌপাশত দেখা বিভিন্ন ফুলৰ বিষয়ে কথা পাতিবলৈ দিব। যদি সম্ভৱ হয় শিশুসকলক চৌপাশৰ তলসৰা ফুল সংগ্ৰহ কৰি প্রতিবিধ ফুলৰ গোট, কলাজ আদি তৈয়াৰ কৰা কাৰ্যত জড়িত কৰিব।

ক্রিয়া-কলাপ ৬৮ আৰু ৬৯ঃ শূণ্য

শিশুসকলক কাৰ্যপত্ৰত থকা সম্পূৰ্ণ কবিতাটো গাবলৈ/আবৃত্তি কৰিবলৈ দিব। তেওঁলোকৰ সৈতে চৌপাশত দেখি থকা চৰাইবোৰৰ বিষয়ে কথোপকথন কৰিব। শিশুসকলক পুনৰাই কবিতাটো গাই তেওঁলোকে কবিতাটোত গাই যোৱা সংখ্যাবোৰ লিখি যাবলৈ দিব। উদাহৰণস্বৰূপে, এটা ডালত ৩টা চৰাই আছিল বুলি গাওঁতে তেওঁলোকে ৩ সংখ্যাটো লিখিব, তাৰে এটা উৰি গ'ল বুলি গাওঁতে ২ সংখ্যাটো লিখিব এনেদৰে কবিতাটো শেষ নোহোৱালৈকে সংখ্যা লিখি যাবলৈ দিব।

ক্রিয়া-কলাপ ৭০ঃ সংখ্যাৰ লগত খেলোঁ আহা

শিশুসকলক বস্ত্তবোৰ চিনাক্ত কৰি গণনা কৰিবলৈ দিব আৰু বস্ত্তৰ মুঠ সংখ্যাটো লিখিবলৈ দিব। এনেধৰণৰ গণনা কৰা ক্রিয়া-কলাপ বাস্ত্তৰ বস্ত্তৰেও কৰিবলৈ দিব।

ক্রিয়া-কলাপ ৭১ : ধ্বনিৰ লগত ছবি মিলাওঁ আহা

শিশুসকলক ছবিবোৰ চিনাক্ত কৰি নাম ক'বলৈ দিব। পাছত শিশুসকলক ছবিবোৰৰ তলে তলে লিখা বস্তুর নামবোৰৰ আদ্যধ্বনি চিনাক্ত কৰি প্ৰথম আখৰটোত ঘেৰ \bigcirc দিবলৈ দিব। আপুনি ইয়াত নথকা আন বৰ্ণ কেইটাৰে এনেধৰণৰ কাৰ্যপত্ৰ তৈয়াৰ কৰি ল'ব আৰু শিশুসকলক বস্তুবোৰৰ নাম কৈ আদ্যধ্বনি/প্ৰথম ধ্বনি চিনাক্ত কৰি নামৰ প্ৰথম আখৰটোত ঘেৰ দিবলৈ ক'ব।

ক্রিয়া-কলাপ ৭২ : ধ্বনিৰ লগত ছবি মিলাওঁ আহা

শিশুসকলক ছবিবোৰ চিনাক্ত কৰি নাম ক'বলৈ দিব। পাছত শিশুসকলক ছবিবোৰৰ তলে তলে লিখা বস্তুর নামবোৰৰ আদ্যধ্বনি চিনাক্ত কৰি প্ৰথম আখৰটোত ঘেৰ \bigcirc দিবলৈ দিব। আপুনি ইয়াত নথকা আন বৰ্ণ কেইটাৰে এনেধৰণৰ কাৰ্যপত্ৰ তৈয়াৰ কৰি ল'ব পাৰে আৰু শিশুসকলক বস্তুবোৰৰ নাম কৈ আদ্যধ্বনি/প্ৰথম ধ্বনি চিনাক্ত কৰি নামৰ প্ৰথম আখৰটোত ঘেৰ \bigcirc দিবলৈ দিব।

ক্রিয়া-কলাপ ৭৩ : জ্যামিতিক আকৃতিৰে চানেকী সাজোঁ আহা

শিশুসকলক আকৃতিৰে তৈয়াৰ কৰা বিভিন্ন চানেকী কাৰ্যপত্ৰখনত পৰ্যবেক্ষণ কৰিবলৈ দিব। আপুনি প্ৰত্যেকটো চানেকী কেনেধৰণে তৈয়াৰ কৰা হৈছে শিশুসকলকৰ আগত ব্যাখ্যা কৰিব। পাছত শিশুসকলক প্ৰত্যেকটো শাৰীৰ চানেকীৰ পিছত থকা খালী ঠাইখিনিত উপযুক্ত ছবি আঁকি সম্পূৰ্ণ কৰিবলৈ দিব।

ক্রিয়া-কলাপ ৭৪ : পাচলি যোগ কৰোঁ আহা

শিশুসকলক পাচলিবোৰ চিনাক্ত কৰি নাম লিখিবলৈ দিব। শিশুসকলক পাচলিবোৰ গণনা কৰিবলৈ দিব আৰু পাচিটোত থকা পাচলি কেইবিধ গণনা কৰি মুঠ পাচলিৰ সংখ্যা লিখিবলৈ দিব।

ক্রিয়া-কলাপ ৭৫ : উৰাজাহাজ— এখন কম উৰাজাহাজ গণনা কৰা

শিশুসকলৰ লগত বায়ুত চলা, আকাশত উৰা, বাহনৰ বিষয়ে কথোপকথন কৰিব। শিশুসকলক প্ৰথমে উৰাজাহাজবোৰ গণনা কৰিবলৈ দিব। পাছত মুঠ উৰাজাহাজৰ এখন উৰাজাহাজ কাটি (X) উৰাজাহাজ কেইখন আছে চূড়ান্তভাৱে/পুনৰাই গণনা কৰিবলৈ দি সংখ্যাটো লিখিবলৈ দিব। তেওঁলোকক কাগজেৰে একোখনকৈ উৰাজাহাজ তৈয়াৰ কৰিবলৈ দিব।

ক্রিয়া-কলাপ ৭৬ : বিন্দু সংযোগ কৰোঁ আহা

খোৱাৰ আগত আৰু পাছত আৰু শৌচপেচাব কৰাৰ পাছত যে হাত ধোৱাটো প্ৰয়োজনীয় এই বিষয়ে শিশুসকলৰ লগত আলোচনা কৰিব। শিশুসকলক বিন্দু সংযোগ কৰি সঠিক ক্ৰমত বৰ্ণ/আখৰ লিখিবলৈ দিব আৰু বৰ্ণবোৰ/আখৰবোৰ ডাঙৰকৈ পঢ়িবলৈ দিব। উদাহৰণস্বৰূপে, মাত্ৰ কেইটামান বৰ্ণহে/আখৰহে কাৰ্যপত্ৰত দিয়া হৈছে। শ্ৰেণীকোঠাতো ছপা সমৃদ্ধ কৰিবলৈ বৰ্ণৰ/আখৰৰ সৈতে সামঞ্জস্য থকা ছবি চাৰ্ট শিশুসকলে চকুৰে পোনপটীয়াকৈ নিৰীক্ষণ কৰিব পৰা উচ্চতাত প্ৰদৰ্শন কৰি থ'ব।

ক্রিয়া-কলাপ ৭৭ : পাচলি

শিশুসকলে কি কি পাচলিৰ নাম জানে আৰু ঘৰত কি কি পাচলি খায় শুধিব। পাছত শিশুসকলক কাৰ্যপত্ৰত দিয়া পাচলিৰ ছবিবোৰ পৰ্যবেক্ষণ কৰি পাচলিবোৰ চিনাক্ত কৰিবলৈ আৰু নাম ক'বলৈ দিব। এতিয়া শিশুসকলক প্ৰতিটো শাৰীত থকা পাচলিৰ সংখ্যা গণনা কৰিবলৈ দিব। শিশুসকলক বাওঁফালৰ বাকচৰ পাচলিৰ সংখ্যাৰ সমান সংখ্যক পাচলি সোঁফালৰ বাকচত আঁকিবলৈ উৎসাহিত কৰিব।

ক্রিয়া-কলাপ ৭৮ : শব্দৰ প্ৰথম ধ্বনি/আদ্যধ্বনি

শিশুসকলক কাৰ্যপত্ৰত দিয়া ৬ খন ছবি চিনাক্ত কৰি নামবোৰ ক'বলৈ দিব। পাছত শিশুসকলক প্ৰত্যেকটো প্ৰাণী/চৰাইৰ নামৰ আদ্যধ্বনি/প্ৰথম ধ্বনি ক'বলৈ উৎসাহিত কৰিব। উদাহৰণস্বৰূপে, বগলী (ব), মইনা (ম), গৰু (গ), হৰিণা (হ) আদি। আপুনি তেওঁলোকক সুধিব পাৰে আন কোন কোন চৰাইৰ নাম 'ব' আৰু 'ম' ধ্বনিৰে আৰম্ভ হয়; আন কোন কোন প্ৰাণীৰ নাম 'গ' আৰু 'হ' ধ্বনিৰে আৰম্ভ হয় আদি। এতিয়া শিশুসকলক প্ৰত্যেকখন ছবি থকা বস্ত্ৰৰ নামৰ প্ৰথম বৰ্ণটো/আখৰটো ছবিবোৰৰ তলত দিয়া খালী বাকচত লিখিবলৈ দিব।

ক্রিয়া-কলাপ ৭৯ : মোৰ বংচঙীয়া পাজল

শিশুসকলক পাজল/মেইয়টোৰ বং সম্পৰ্কে বৰ্ণনা কৰিব। কাৰ্যসূচীত বং কৰা পাজল/মেইয়টোৰ দৰে একেই বং আনটো পাজল/মেইয়টোত দিবলৈ দিব।

ক্রিয়া-কলাপ ৮০-৯১ : বিষয়বস্তু ভিত্তিক কাৰ্যপত্ৰৰ উদাহৰণ

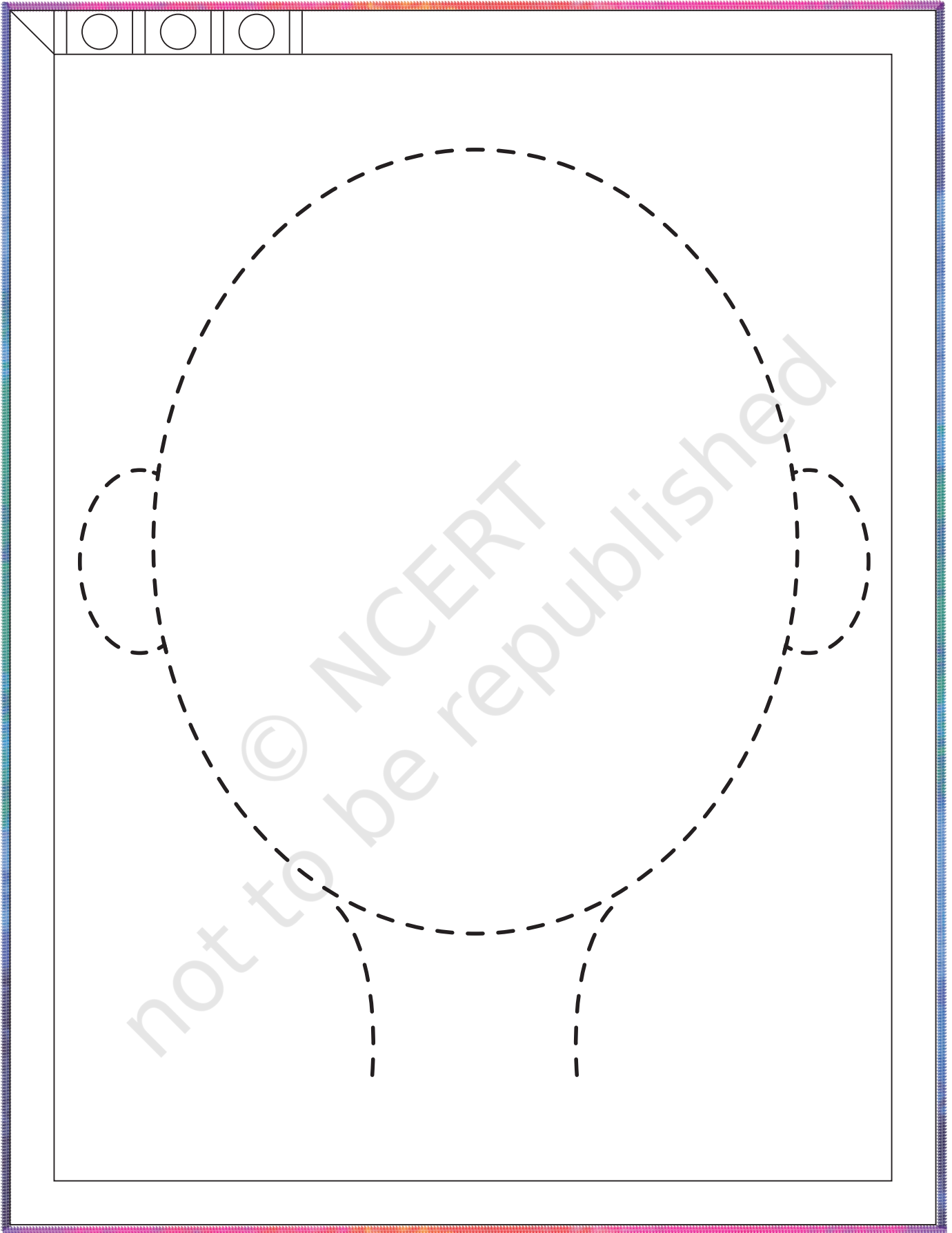
ওপৰত দিয়া কাৰ্যপত্ৰৰ উপৰি 'মোৰ পৰিয়াল' আৰু 'প্ৰাণী' এই দুটা বিষয়বস্তুৰ বিষয়ত ১২ খন কাৰ্যপত্ৰ দিয়া হৈছে। এই বিষয়বস্তু ভিত্তিক কাৰ্যপত্ৰবোৰ উদাহৰণহে মাত্ৰ। শিক্ষকে বিভিন্ন বিষয়বস্তুৰ বিষয়ত এনেধৰণৰ কাৰ্যপত্ৰ প্ৰস্তুত কৰি ল'ব পাৰিব।

ক্রিয়া-কলাপ ৯২ : সু আৰু কু অভ্যাসৰ খেল খেলোঁ আহা (সাপ আৰু জখলা)

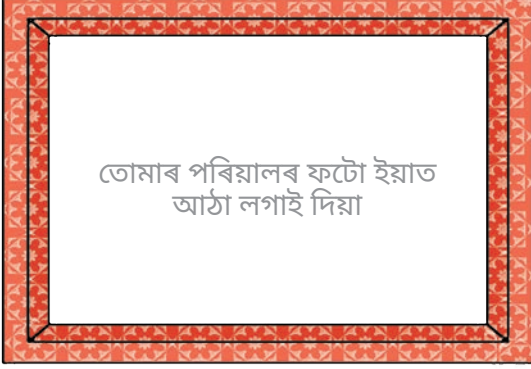
জনপ্ৰিয় লুডু খেলৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি সু-অভ্যাস আৰু কু-অভ্যাসৰ কাৰ্যপত্ৰখন প্ৰস্তুত কৰা হৈছে। ৭৫ নং ক্রিয়া-কলাপটো কৰাৰ পাছত শিশুসকলক কাৰ্যপত্ৰখনৰ পৰা লুডু বোর্ডখন ফালি এখন ডাঠ বোর্ডত খেলা বোর্ডখন আঠা লগাবলৈ দিব আৰু লুডু ডাইচ আৰু গুটিৰে খেলিবলৈ দিব। আপুনি অব্যৰহাত বটলৰ সাফৰো লুডু গুটি হিচাপে যোগান ধৰিব পাৰে। খেলৰ নিয়মবোৰ শিশুসকলৰ লগত আলোচনা কৰিব আৰু জীৱনত সু অভ্যাস গঢ়ি তোলাতো যে বৰ প্ৰয়োজন এইটো জনাত উপলব্ধি কৰাবলৈ তেওঁলোকক সহায় কৰিব।

মোৰ পৰিয়ালৰ ফটো

মোৰ জন্মদিন

মোৰ প্ৰিয়

ৰং: _____

আকাৰ: _____

আহাৰ: _____

ইজনেই মই!

(নিজকে আঁকিবা)

মোৰ বিষয়ে

মই বিশেষ
 মই বিশেষ
 মোলৈ চোৱা;
 তুমি দেখিবা
 কোনোবা এজন অতি বিশেষ,
 কোনোবা এজন অতি বিশেষ,
 কাৰণ ই মই,
 ই মই

আত্মক বুজা

ইজনেই মই!

(নিজকে আঁকিবা)

বৃত্তাকাৰ কৰি সেই অনুসৰি ৰং
কৰা

◆ মোৰ নাম কি?

◆ মোৰ বয়স কিমান? সংখ্যাটোত বৃত্তাকাৰ কৰা

1

2

3

4

5

6

◆ মই ল'ৰা নে ছোৱালী?

◆ বৃত্তাকাৰ কৰি সেই অনুসৰি ৰং কৰা

◆ মোৰ মাতৃৰ নাম _____

◆ মোৰ দেউতাৰ নাম _____

◆ মোৰ যিহঁত লোৱা ব্যক্তিজনৰ নাম _____

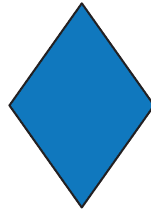
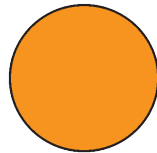
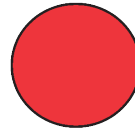
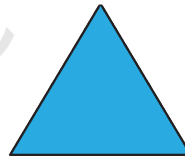
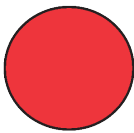
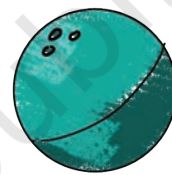
ছবিখনলৈ চোৱা আৰু কথা পাতা।

- ◆ ছবিখনত কি হৈ আছে?
- ◆ মাক-দেউতাকৰ লগত কাৰোবাৰ ঘৰলৈ তুমিও যোৱা নে?
- ◆ কাৰোবাৰ ঠাইলৈ গ'লে কেনেকৈ সম্ভাষণ জনায়?
- ◆ কোনোবাই যদি চিনাকি দিবলৈ কয় তেন্তে নিজকে কেনেকৈ চিনাকি দিয়া?
- ◆ ঘৰত আলহী থাকিলে মাক-দেউতাকক কেনেকৈ সহায় কৰা?

- ◆ অতিথিৰ সংখ্যা গণনা কৰি বাকচত লিখা।
- ◆ ছবিখনত দেখা মুঠ ব্যক্তিৰ সংখ্যা লিখা।
- ◆ একে ধৰণৰ আৰ্হিৰ কাপোৰ পিন্ধা দুজন ব্যক্তিক চিনাক্ত কৰা।

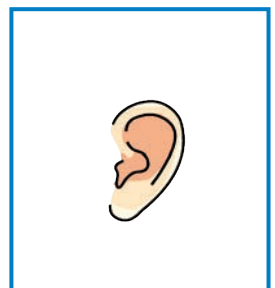
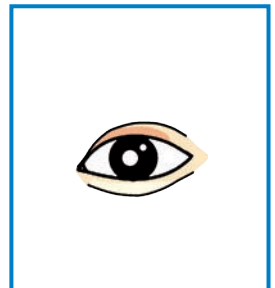
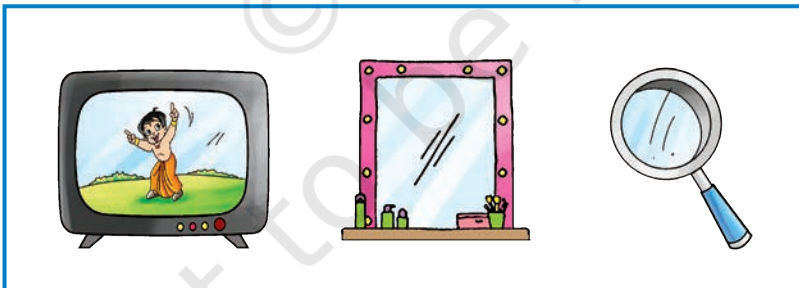
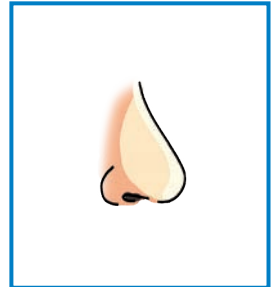
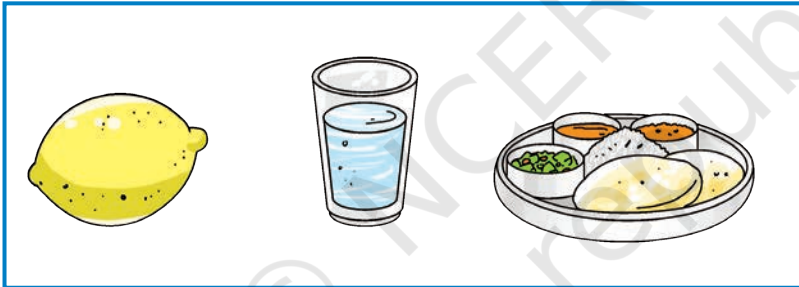
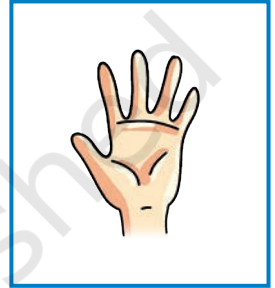
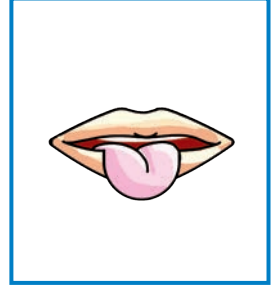

বিন্দুবোৰ যোগ কৰি চৰাইটো সম্পূৰ্ণ কৰা

প্ৰতিটো গোটৰ বাবে ব্যৱহাৰ কৰিবলগীয়া ইন্দ্ৰিয় অংগটোৰ মিল কৰা

- ◆ শৰীৰ চাফা কৰিবলৈ ব্যৱহাৰ কৰা বস্তুবোৰ মিলোৱা।
- ◆ বিদ্যালয় চাফা কৰিবলৈ ব্যৱহাৰ কৰা বস্তুবোৰ মিলোৱা

চোৱা, চিনাক্ত কৰা আৰু নাম দিয়া।

গীতটো গোৱা

মই শুই আছিলো

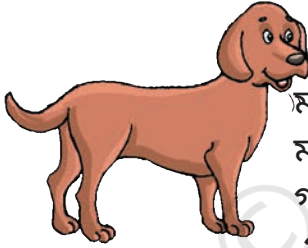
চৰাই

মই শুই আছিলো
মই শুই আছিলো
চৰাইটোৱে মোক জগাই দিলে
তাই ক'লে চিৰ-চিৰ-চিৰ

গাই

মই শুই আছিলো
মই শুই আছিলো
গৰুটোৱে মোক জগাই দিলে
গৰুটোৱে মা-মা-মা বুলি ক'লে

কুকুৰ

মই শুই আছিলো
মই শুই আছিলো
গৰুটোৱে মোক জগাই দিলে
গৰুটোৱে মা-মা-মা বুলি ক'লে

মেকুৰী

মই শুই আছিলো
মই শুই আছিলো
কুকুৰটোৱে মোক জগাই দিলে
ভৌ ভৌ ক'লে

ছাগলী

মই শুই আছিলো
মই শুই আছিলো
মেকুৰীটোৱে মোক জগাই দিলে
মিউ-মিউ-মিউ বুলি i-i-i

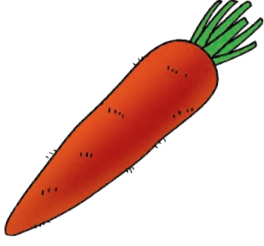

মোৰ অনুভৱবোৰ

অনুভৱবোৰ মুখৰ লগত মিলোৱা

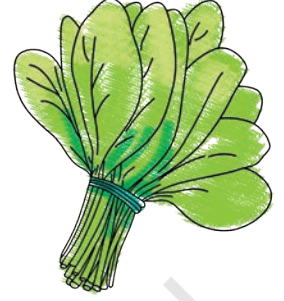
প্ৰতিটো শাৰীত এটাকৈ স্বাস্থ্যকৰ খাদ্যৰ বৃত্তাকাৰ কৰক।

গাজৰ

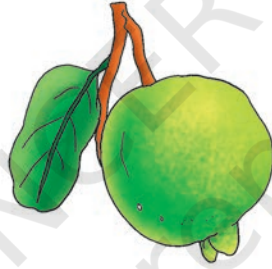
বাৰ্গাৰ

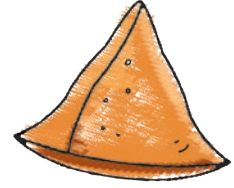
পালেংশাক

ঠাণ্ডা পানীয়

পেঁপা

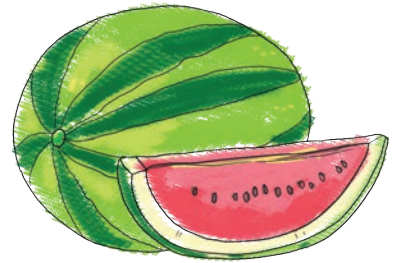
চামোছা

নুডলছ

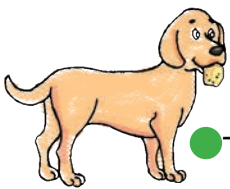
কল

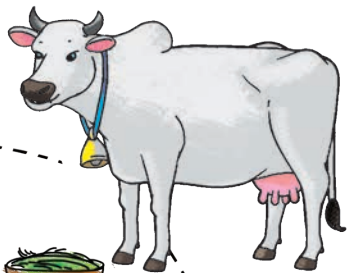
তৰমুজ

- প্ৰতিটো প্ৰাণী চিনাক্ত কৰি নাম দিয়া।
- এই জীৱ-জন্তুবোৰৰ শব্দবোৰ বুজিব পাৰিনে?

কুকুৰ

গাই

হাতী

বান্দৰ

মেকুৰী

সিংহ

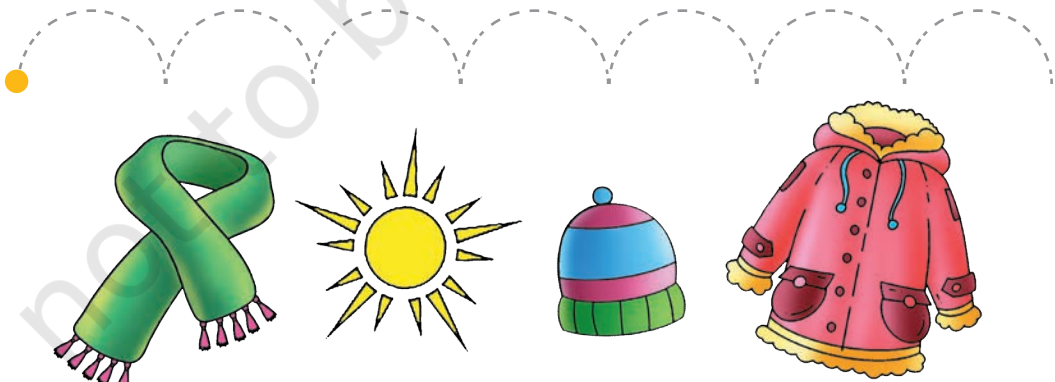
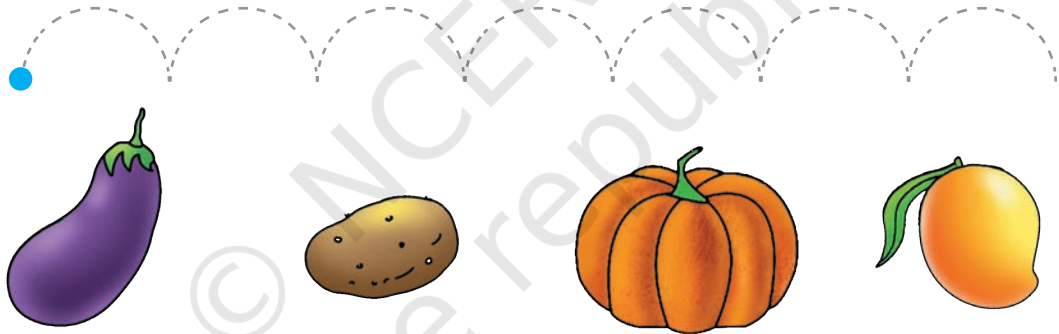
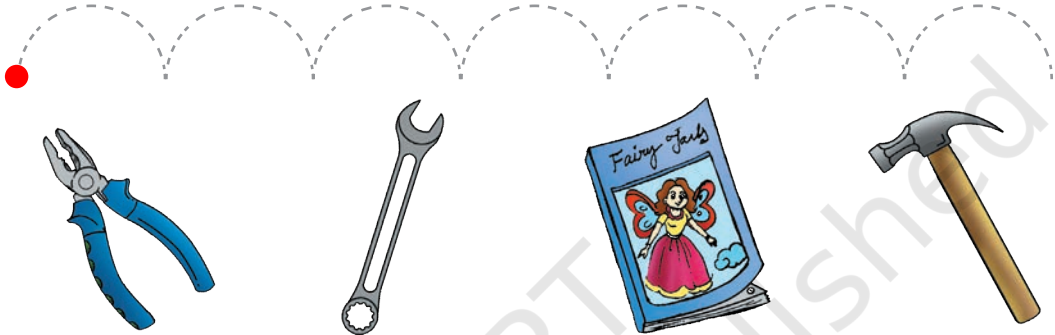
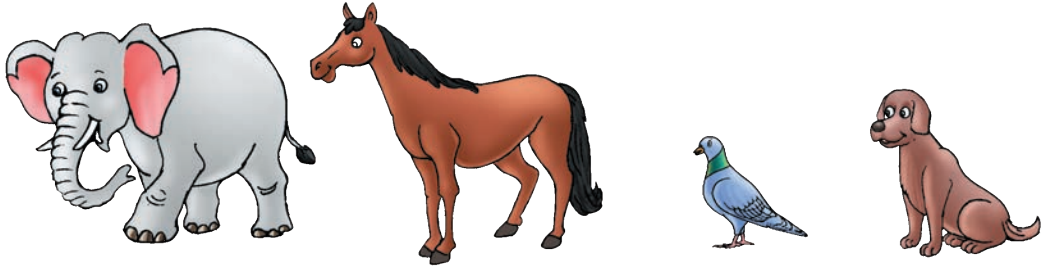
ছাগলী

শহা

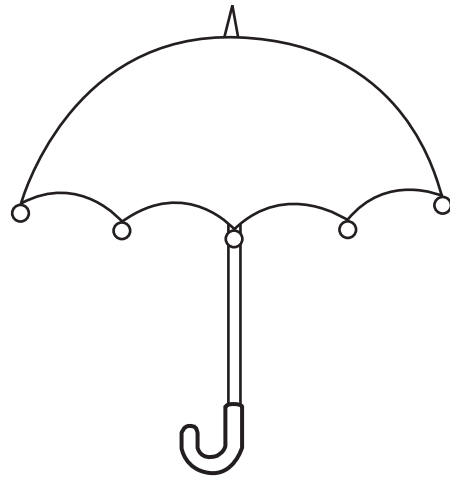
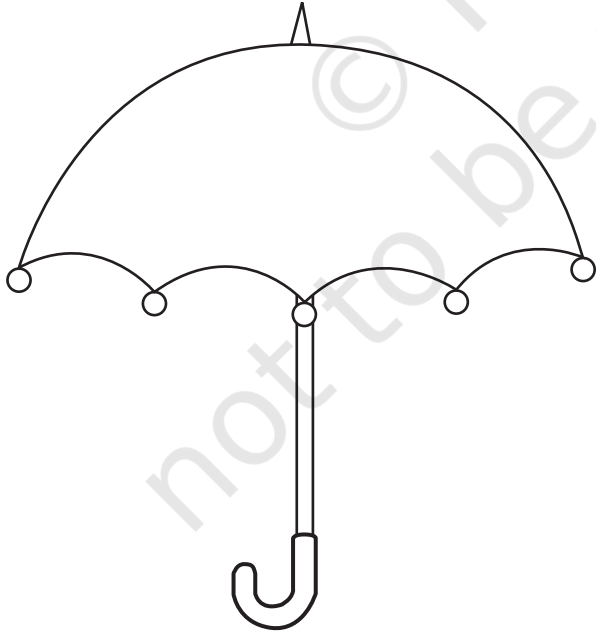
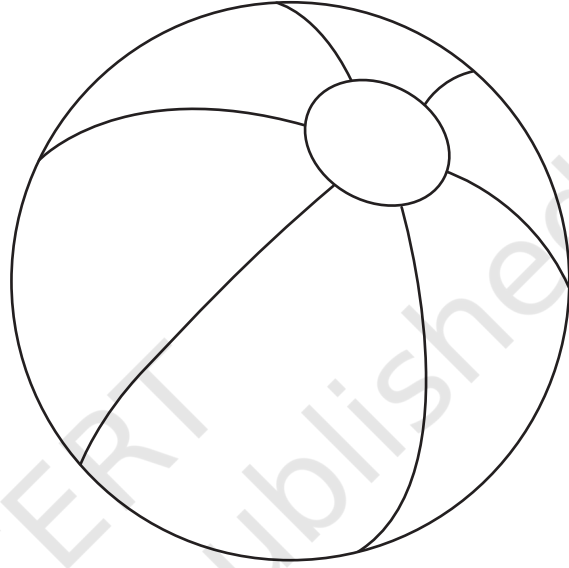
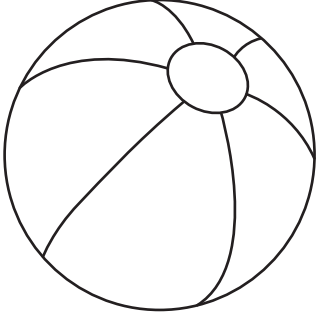

ঘোঁৰা

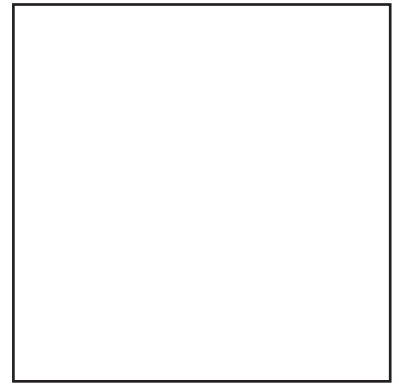
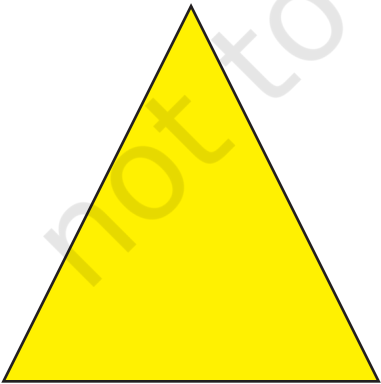
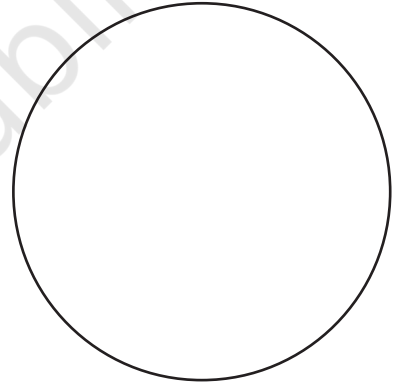
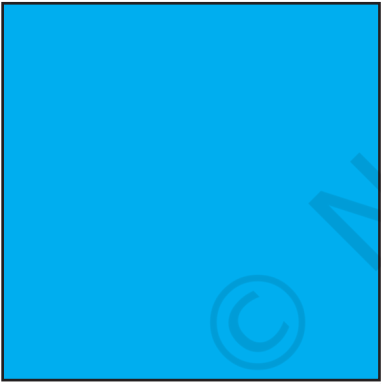
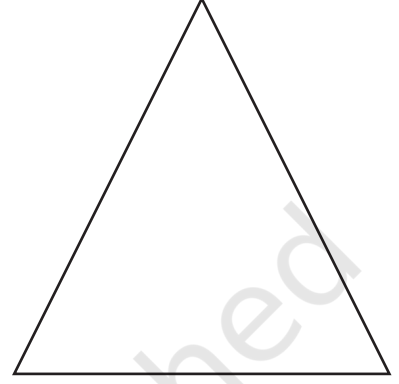
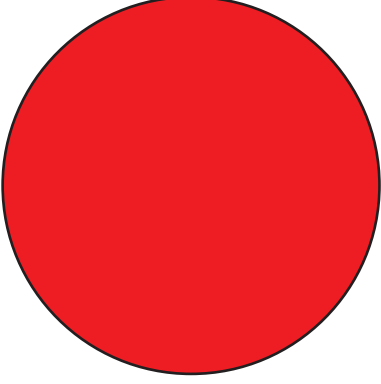

ডাঙৰ বা সৰু বস্তু

- ◆ ডাঙৰ বস্তুটোক **বঙা** ৰং কৰা ।
- ◆ সৰু বস্তুটোক **নীলা** ৰঙৰ ৰং কৰা

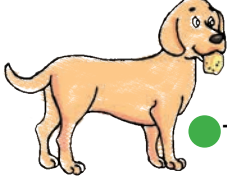

- ◆ মিল থকা আকৃতিবোৰৰ সংযোগ কৰিবলৈ এটা ৰেখা অঁকা
- ◆ তাৰ পিছত আকৃতিবোৰত তোমাৰ প্ৰিয় ৰঙীন কাগজ ফালি আঠা লগাই দিয়া

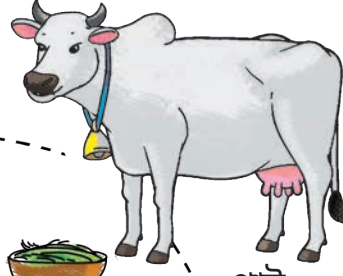

- ◆ প্রতিটো প্ৰাণী চিনাক্ত কৰি নাম দিয়া।
- ◆ প্রতিটো প্ৰাণীৰ শব্দ কৰিবলৈ চেষ্টা কৰা

কুকুৰ

গাই

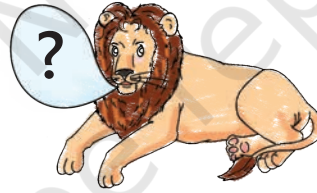
হাতী

বান্দৰ

মেকুৰী

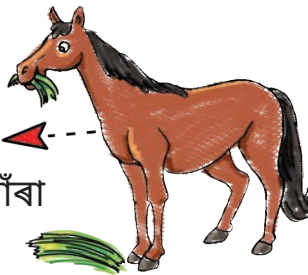
সিংহ

ছাগলী

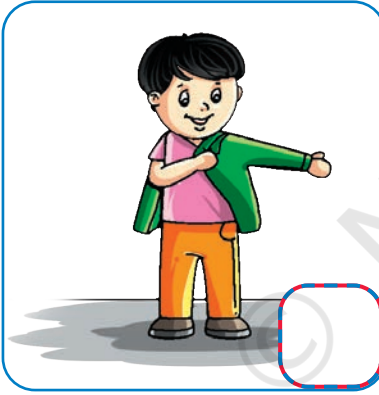
শহা

ঘোঁৰা

মই স্কুললৈ যোৱাৰ আগতে কৰা কামবোৰ

- ◆ তলৰ ছবিবোৰক সঠিক ক্ৰমত নম্বৰ দিয়া।
- ◆ প্ৰতিখন ছবিত থকা কাৰ্যসমূহৰ বৰ্ণনা কৰা।

ইয়াত তোমাৰ
স্কুলখন আঁকা

- ◆ কবিতাটোত কি কথা কোৱা হৈছে?
- ◆ গছজোপাত কি ওলমি আছে?
- ◆ ঝটিৰ আকৃতি কেনেকুৱা?
- ◆ বৃত্তাকাৰ আকৃতিৰ আন কিছুমান খাদ্য সামগ্ৰীৰ নাম লিখা।
- ◆ প্ৰতিটো ঝটিস্পৰ্শ কৰি গণনা কৰা আৰু বং কৰা।

ঝটি

যদি গছত ঝটি গজে
ছিঙি খাবা।

গতিকে পিতাই কি ঘেঁহু আনিব
আৰু সেইবোৰ পিহিব?

আমি প্ৰতিদিনে ৰাতিপুৱা সাৰ পাওঁ
ঝটি গছ জোকাৰি দিওঁ তললৈ

সৰি পৰা ঝটি টোপ, টোপ টোপ
ভালি লৈ সেইবোৰ খাবা।

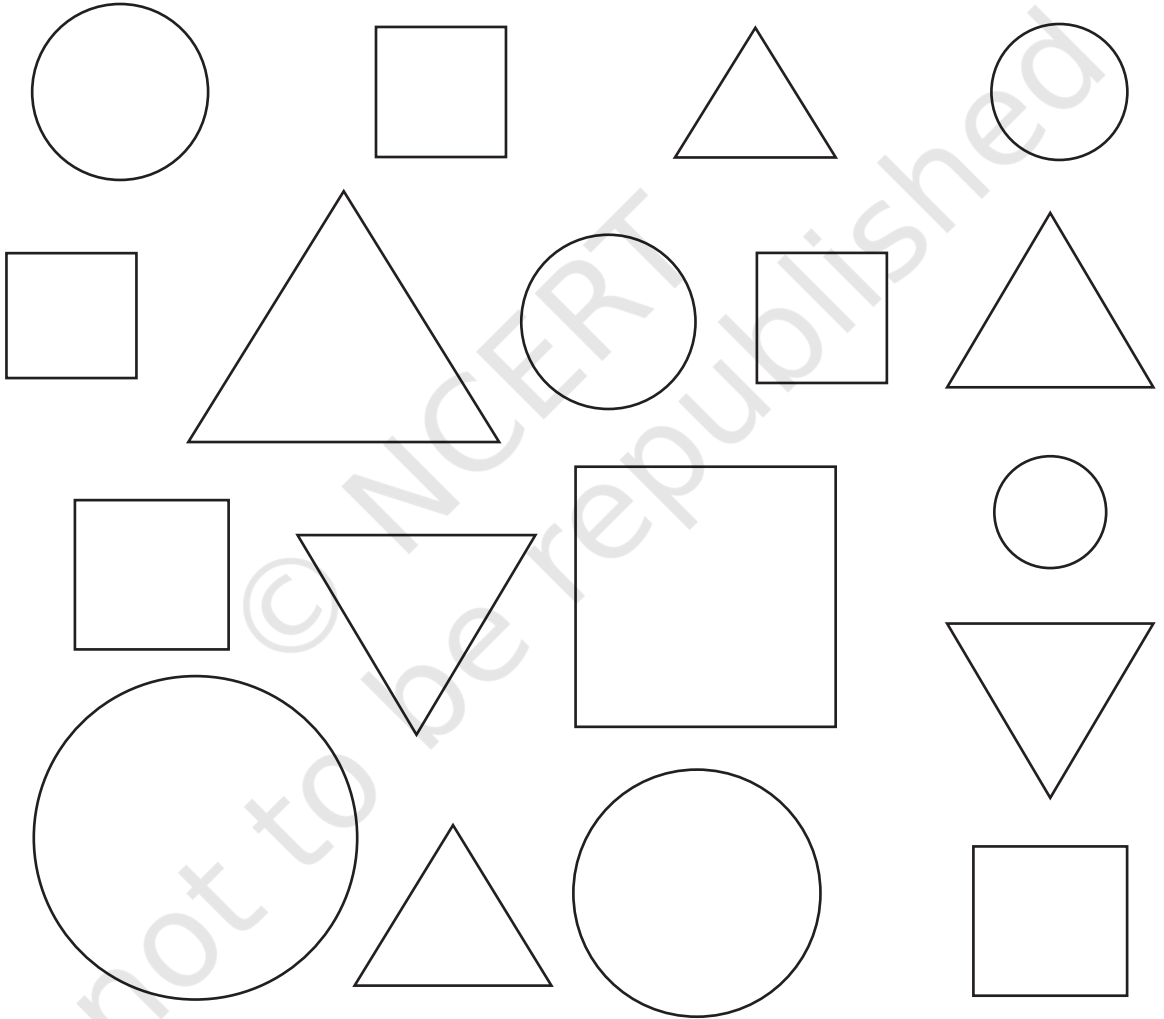
- নিৰংকৰ দেৱ সেরক

আকৃতিবোৰ বং কৰাত ছিয়াক সহায় কৰা

- ◆ সকলো ত্ৰিভুজ ▲ হালধীয়া ৰঙত
- ◆ সকলো বৰ্গক্ষেত্ৰ ■ সেউজীয়া ৰঙত
- ◆ সকলো বৃত্ত ● নীলা ৰঙত

গণনা কৰি লিখা।

▲ = _____

■ = _____

● = _____

সুৰক্ষিত হৈ থাকা

নিৰাপদ বাবে টিক আৰু অসুৰক্ষিতৰ বাবে ক্ৰছ .

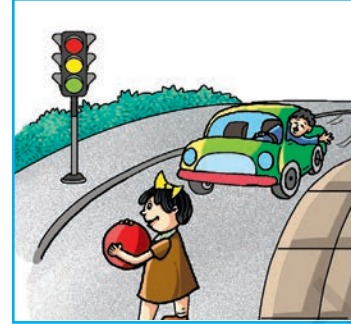
সুৰক্ষিত

অসুৰক্ষিত

সুৰক্ষিত

অসুৰক্ষিত

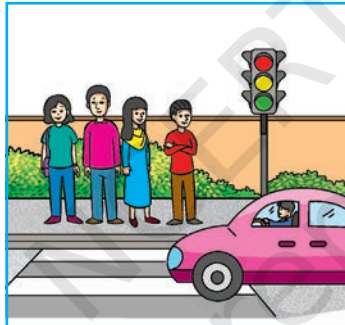
সুৰক্ষিত

অসুৰক্ষিত

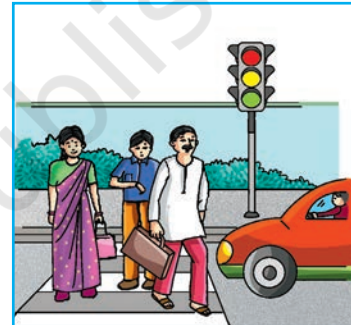
সুৰক্ষিত

অসুৰক্ষিত

সুৰক্ষিত

অসুৰক্ষিত

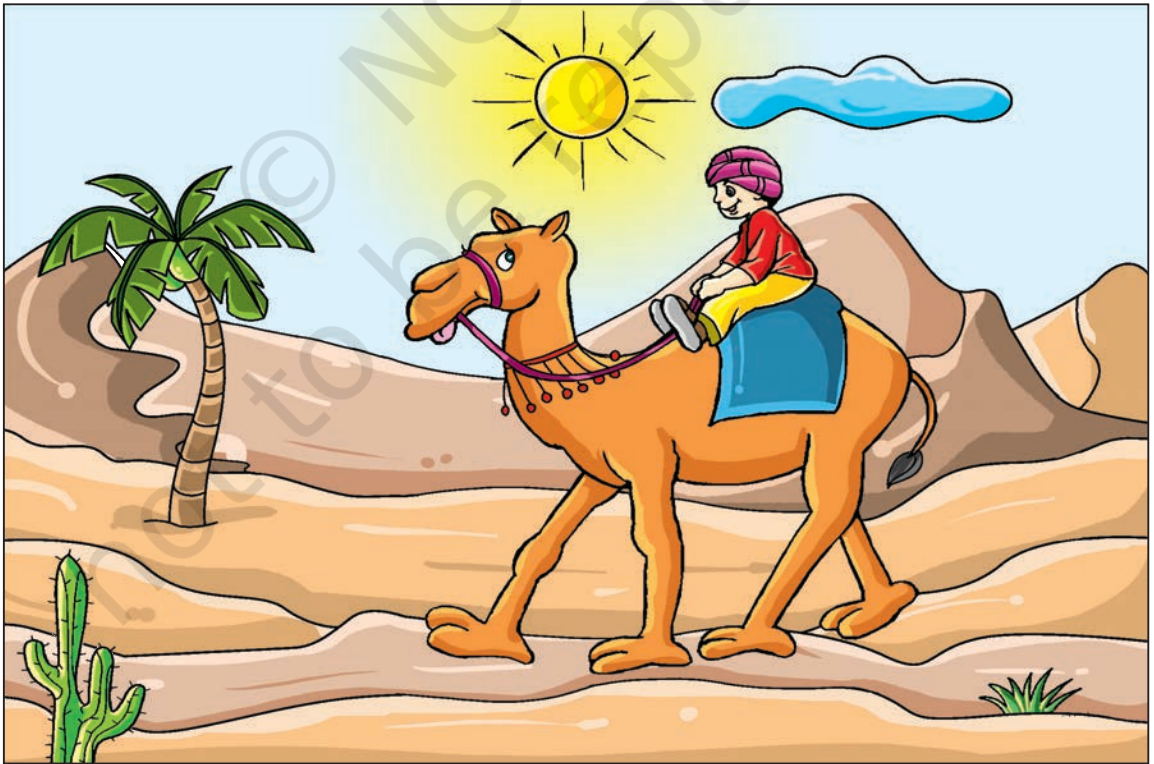
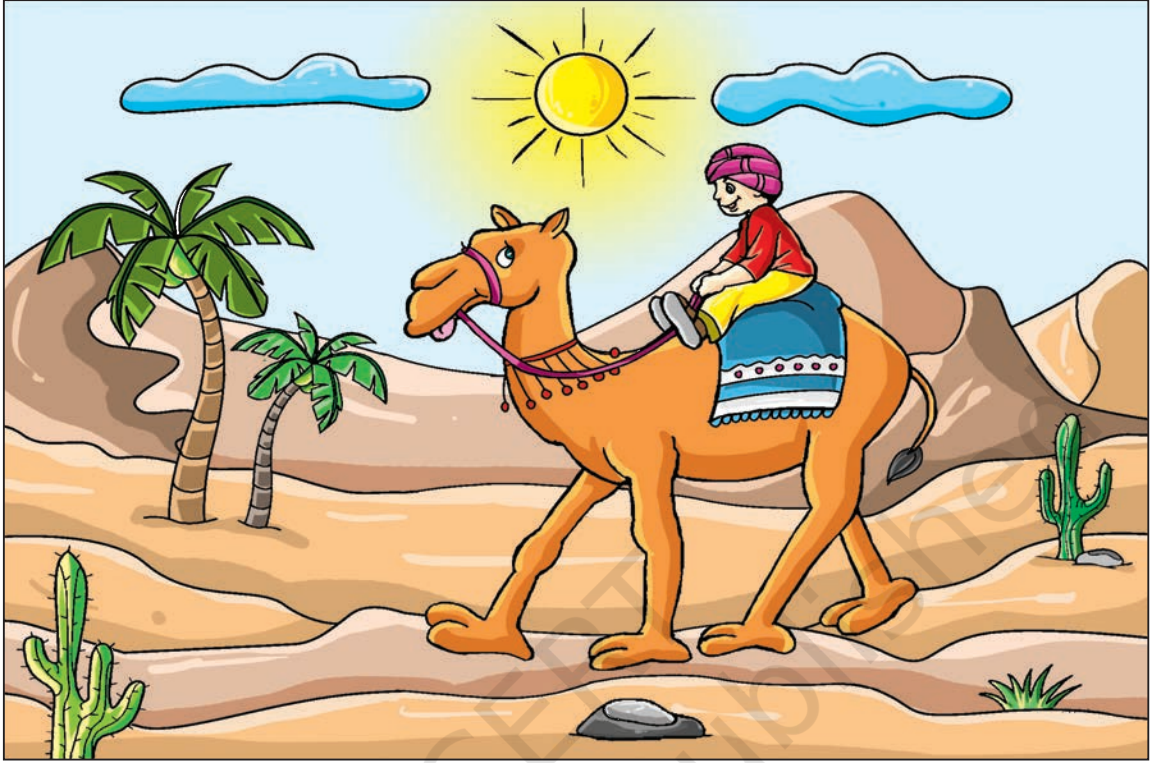
সুৰক্ষিত

অসুৰক্ষিত

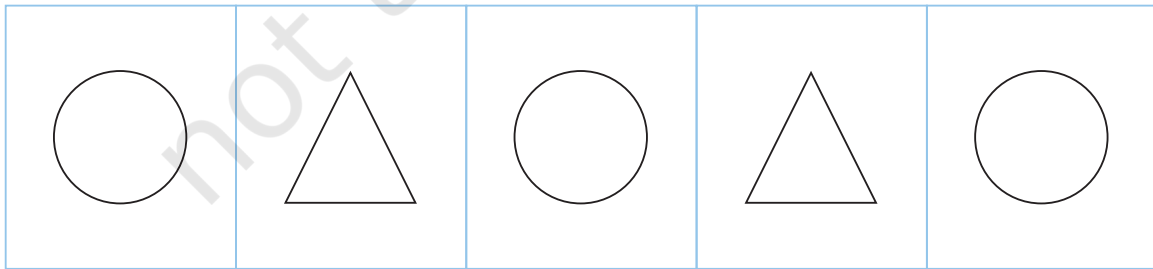
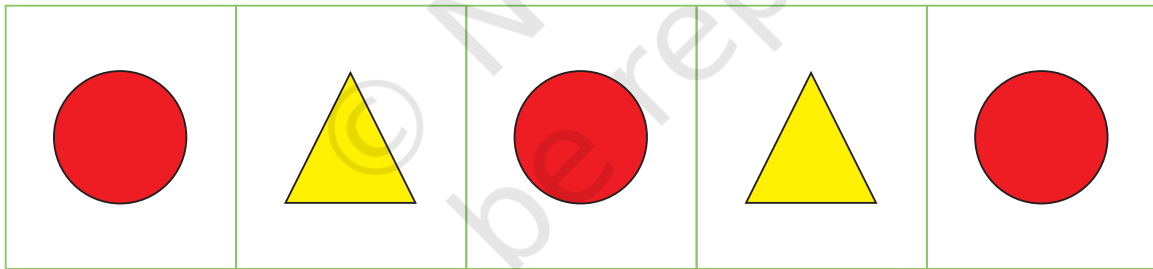
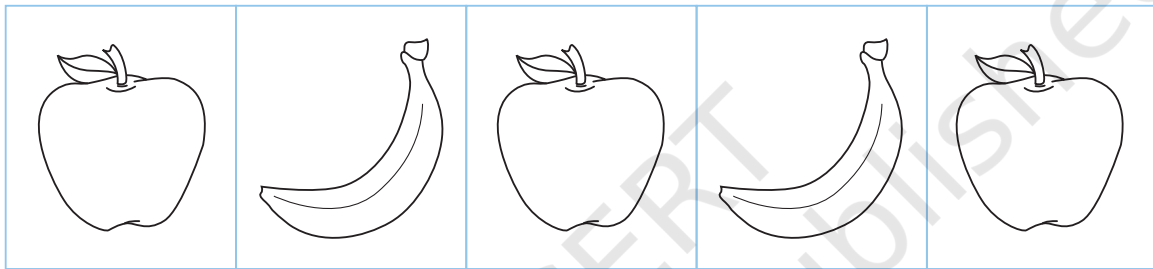
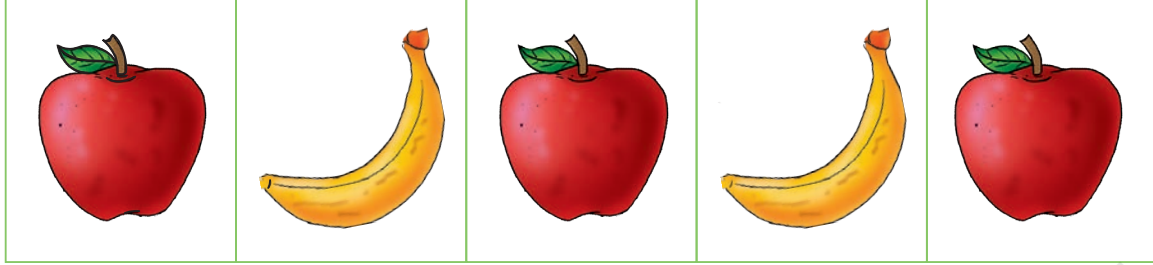
সুৰক্ষিত

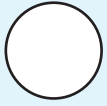
অসুৰক্ষিত

আৰ্হিটো অনুসৰণ কৰা আৰু ৰং কৰা

ৰঙীন আৰ্হিটো চোৱা আৰু আৰ্হিটো অনুসৰণ কৰি ৰংবোৰ পূৰণ কৰা ।

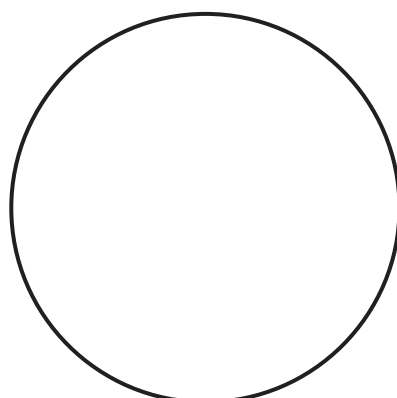
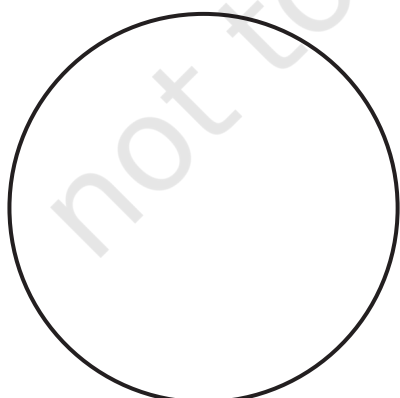
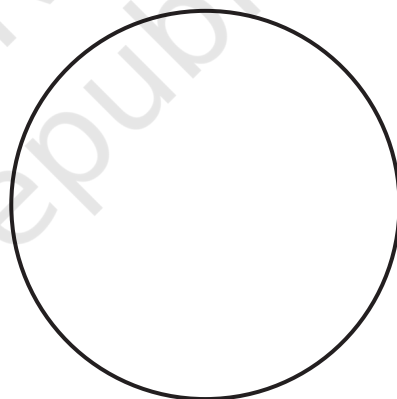
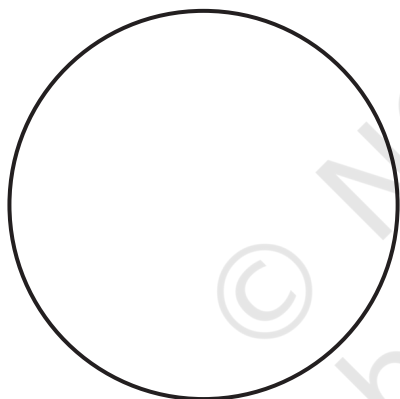
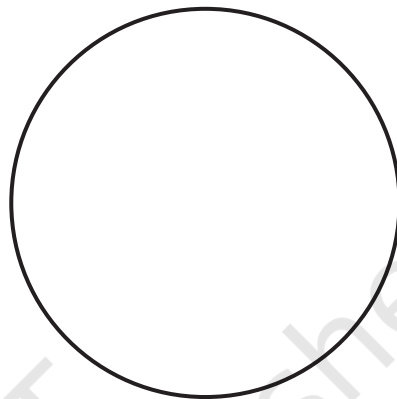
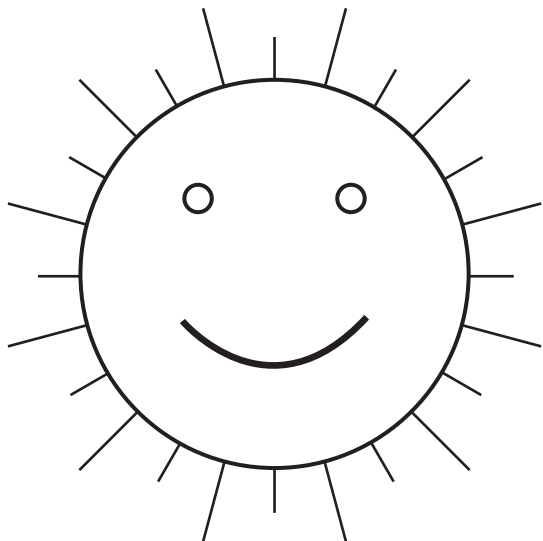
© NCERT
not to be republished

মোৰ সৃষ্টিশীল বৃত্তসমূহ

- ♦ তলৰ বৃত্তবোৰৰ সহায়ত পছন্দৰ যিকোনো বস্তু সৃষ্টি কৰা ।
- ♦ এটা উদাহৰণ হিচাপে কৰা হৈছে।

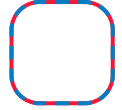
মোৰ খেলনা (চিত্ৰ পঢ়া)

ছিয়া, ৰাহুল আৰু অমনদীপে নিজৰ প্ৰিয় খেলনাৰে খেলি আছে। তেওঁলোকৰ ঘৰত উপলব্ধ বিভিন্ন খেলনা তাত আছে।

- ◆ ছবিখনত কিমান খেলনা দেখা পাবা? নম্বৰটো বাকচটোত লিখা।
- ◆ খেলা-ধূলাবোৰ খেলি শেষ কৰাৰ পিছত পুতলাবোৰ কত ৰাখা?

ইয়াত তোমাৰ প্ৰিয় খেলনাটো আঁকা।

- ◆ বাতৰি কাকতৰ পৰা শৰীৰৰ পৰিষ্কাৰ-পৰিচ্ছন্নতা আৰু পৰিষ্কাৰ-পৰিচ্ছন্নতাৰ সৈতে জড়িত ছবি সংগ্ৰহ কৰা।
- ◆ কাটি দিয়া ছবি বাকচটোত আঠা লগাই দিয়া
- ◆ তোমাৰ ছবিৰ কোলাজৰ কথা কোৱা।
- ◆ তোমাৰ কোলাজটোক এটা আকৰ্ষণীয় নাম দিয়া।

এটা কোলাজ তৈয়াৰ কৰা

প্রতিটো প্ৰাণী চিনাক্ত কৰি নাম দিয়া।

ছন্দ গোৱা

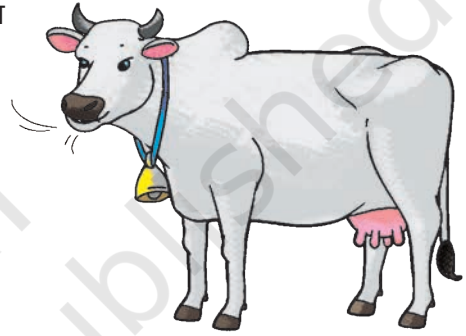
চৰাই

চিৰপ-চিৰপ

চৰাইটোৱে কয়

মু-মু

গৰুৱে কয়

গৰু

কুকুৰটো

বৰে- বাঃ

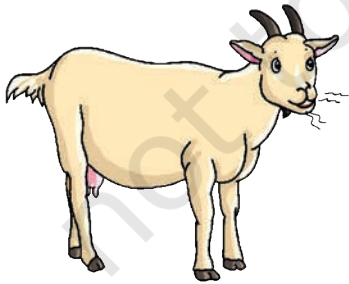
কুকুৰটোৱে কয়

মিউ-মিউ

মেকুৰীটোৱে কয়

মেকুৰীটো

ছাগলীটো

ল্লিট-ল্লিট

ছাগলীটোৱে কয়

(छन्दर शब्दर मलररुकर)

नल

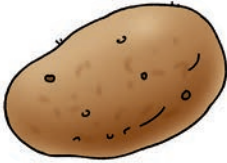
मग

जग

लकरुी

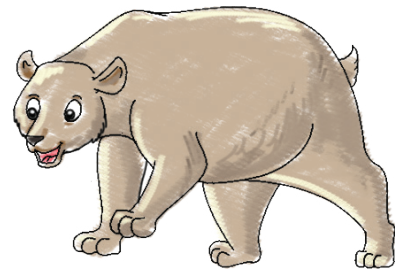
आलू

फल

मकरुी

भालू

যদি ছবিৰ দিয়া নামবোৰ ছন্দৰ লগত খাপ খাই পৰে তেন্তে সুখী মুখখন ৰং কৰ। যদি নামবোৰ দিয়া ছবিবোৰৰ ছন্দ নাথাকে, দুখী মুখখন ৰং কৰ। প্ৰদত্ত বাকচত ছন্দযুক্ত নাম থকা যিকোনো দুখন ছবি আঁক।

ফল

জল

জগ

টব

প্ৰদত্ত বাকচত ছন্দযুক্ত নাম থকা যিকোনো দুখন ছবি আঁক।

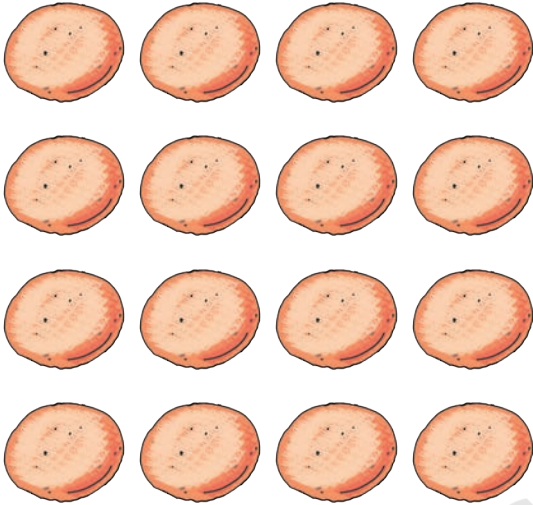

বস্তু গণনা কৰা (সংখ্যা 1-10)

সঠিক সংখ্যক বস্তুৰ বৃত্তাকাৰ কৰা।

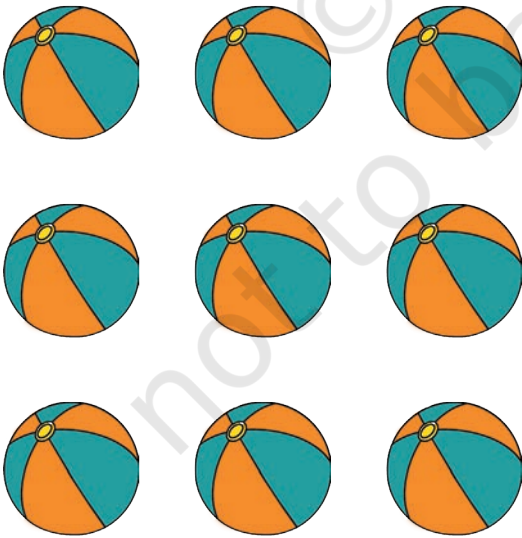
10 খন কুটি ক ঘেৰি ৰাখা

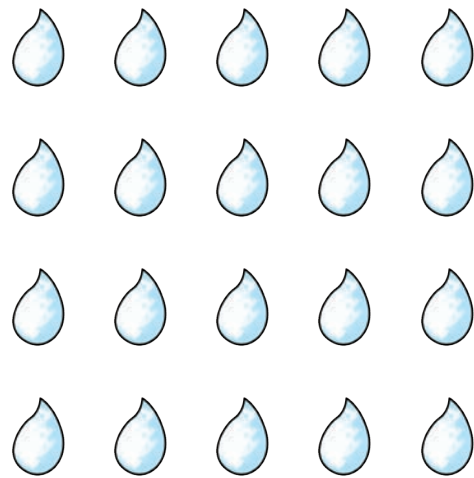
6 তৰাক ঘেৰি ৰাখা

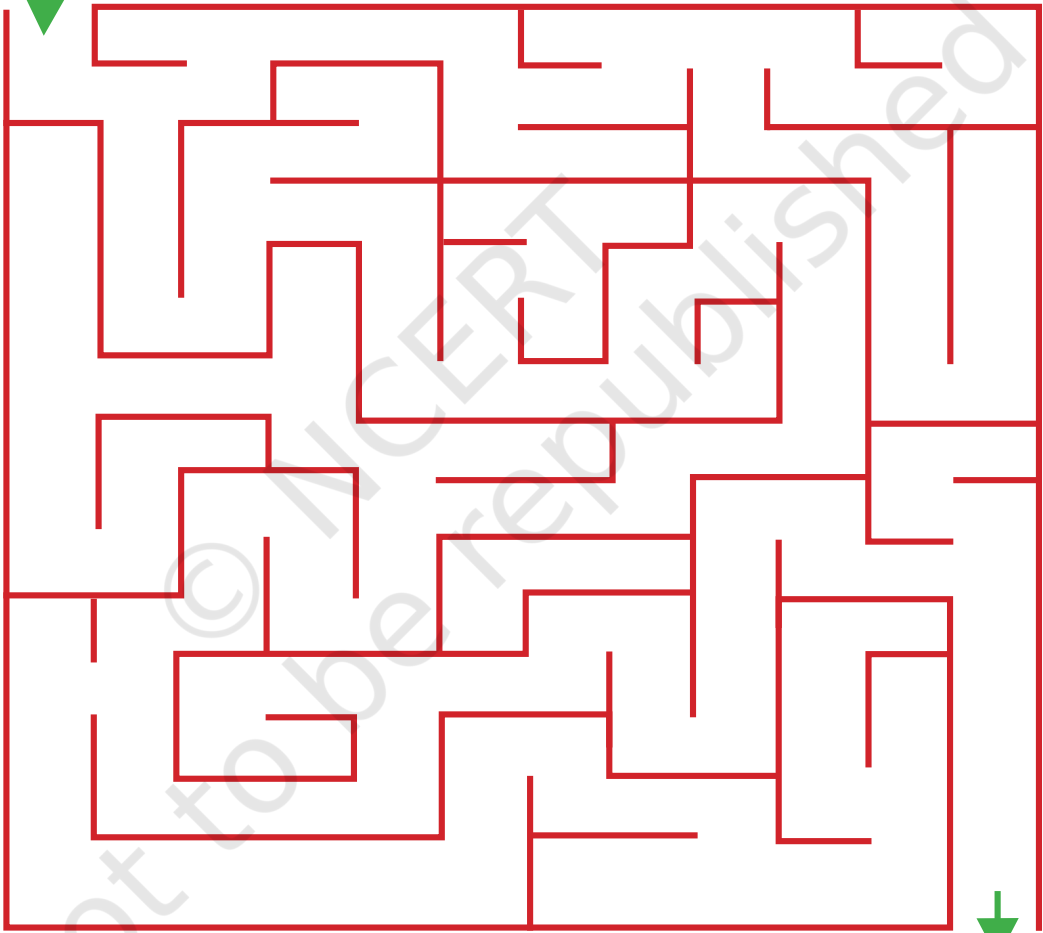
7 টা বল ঘেৰি ৰাখা

9 টা টোপাল ঘেৰি ৰাখা

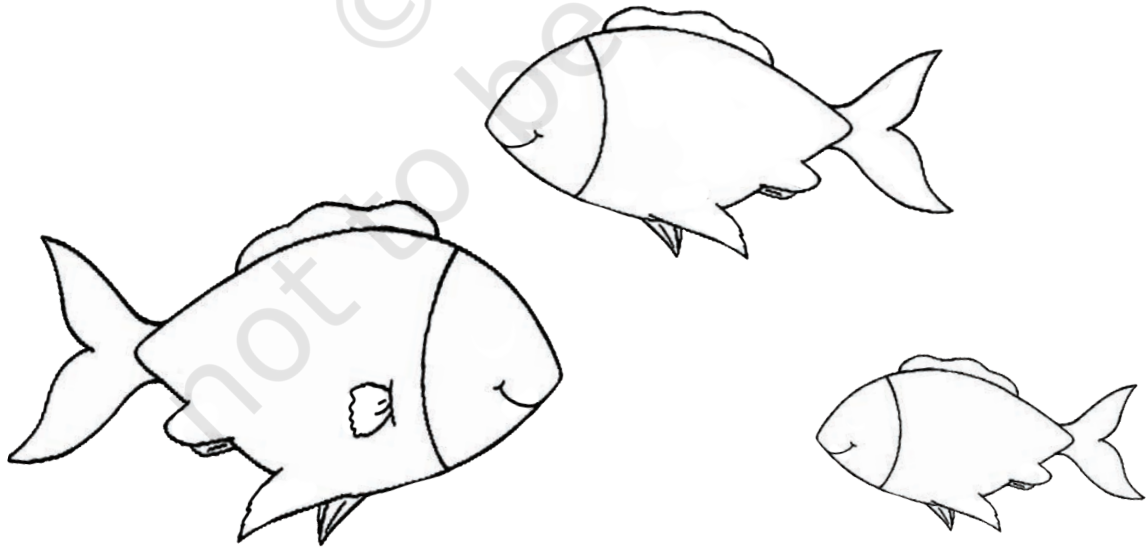
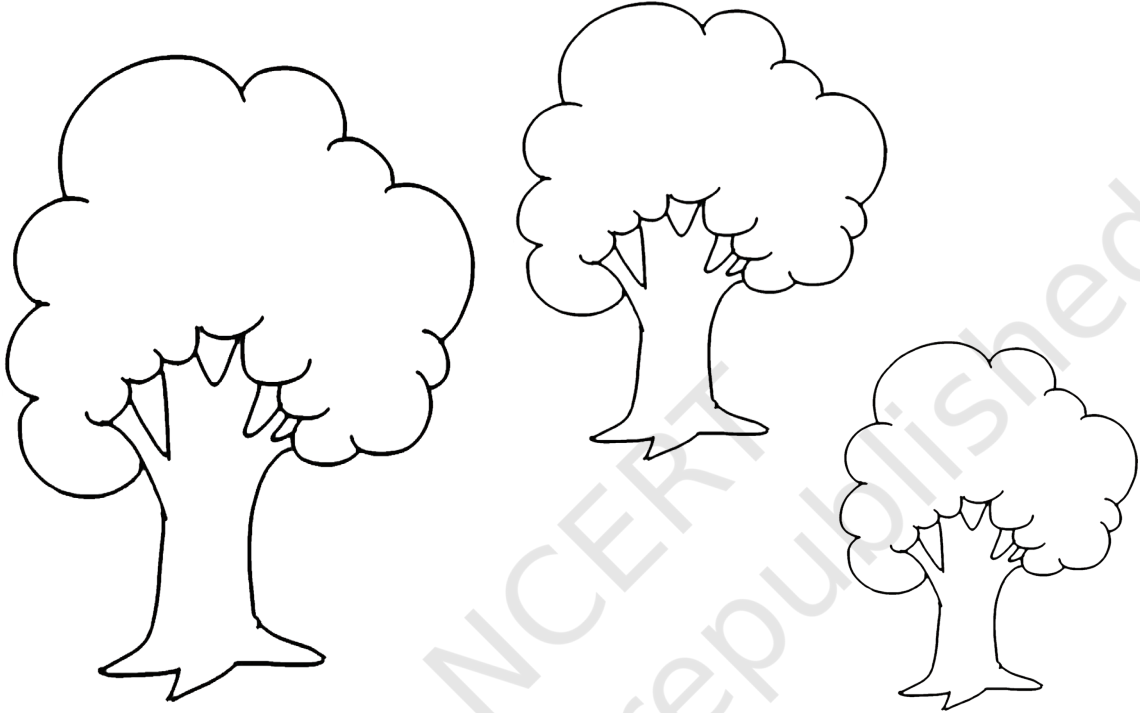
ছিয়াক তাইৰ গৰুটোক গোহালি লৈ যাবলৈ সহায় কৰা।

আটাইতকৈ ডাঙৰ আৰু আটাইতকৈ সৰু

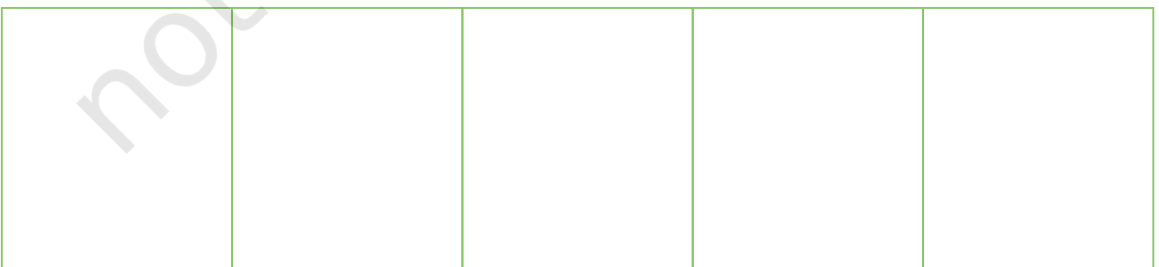
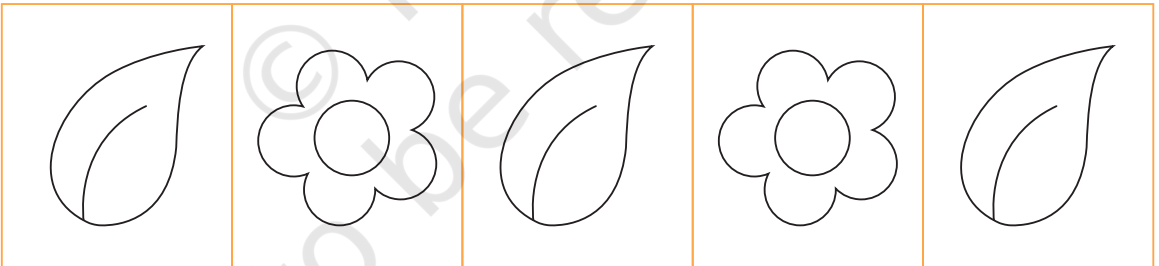
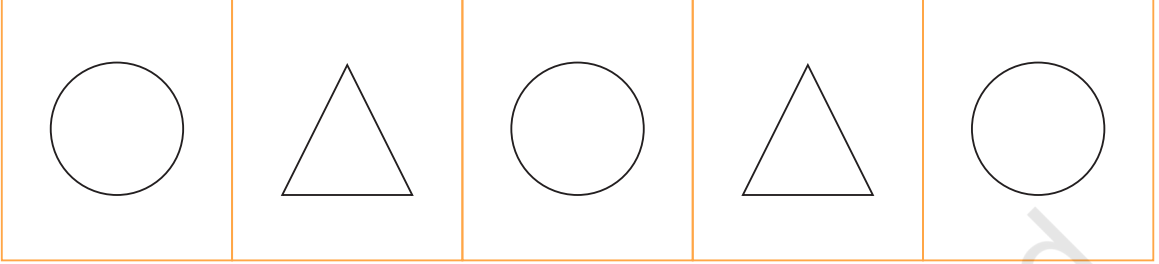

ডাঙৰ বস্তুটোত **ৰঙা** ৰঙীন কাগজ ফালি আঠা লগাই দিয়া আৰু **সৰু** বস্তুটোত হালধীয়া কাগজ।

- ◆ আৰ্হিবোৰ চাওক।
- ◆ প্ৰদত্ত স্থানত একে ধৰণৰ আৰ্হি আঁক।

সঠিক সংখ্যাটো অংকন আৰু পোৱা প্ৰতিটো পথৰ বাবে বস্তুৰ সংখ্যা গণনা কৰা।

- ◆ সঠিক সংখ্যাটো অংকন আৰু পোৱা প্ৰতিটো পথৰ বাবে বস্তুৰ সংখ্যা গণনা কৰা।
- ◆ প্ৰদত্ত পথত এটা ৰেখা আঁকা আৰু সঠিক গণনাৰ সৈতে বস্তুৰ গোটৰ সৈতে মিলাবলৈ চোৱা।

Activity 35: A matching exercise with five rows. Each row contains a set of objects on the left, a tracing line in the middle, and a set of colored dots on the right. The objects and dots are: 1) Candies (yellow, purple, red, blue, green, pink) connected to a wavy line, with 4 green and 6 orange dots. 2) Crayons (pink, green, blue, purple, yellow, red, green, pink) connected to a square-wave line, with 2 red and 6 blue dots. 3) Balloons (blue, pink, green, purple, yellow, red) connected to a zigzag line, with 4 pink and 8 green dots. 4) Leaves (green, orange, yellow, teal) connected to a square-wave line, with 7 purple and 2 pink dots. 5) Stars (light blue) connected to a wavy line, with 8 teal and 5 orange dots.

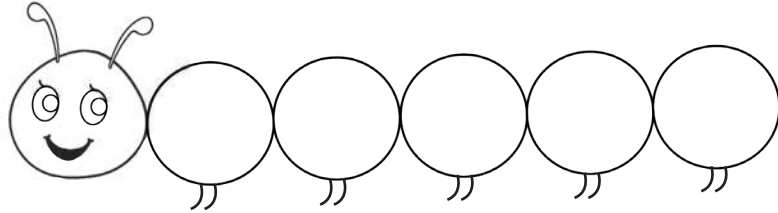

কেটাৰপিলাৰ সম্পূৰ্ণ কৰা

দিয়া সংখ্যা অনুসৰি বৃত্তবোৰ আঁকি ৰং কৰা।

5

7

9

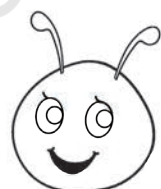
6

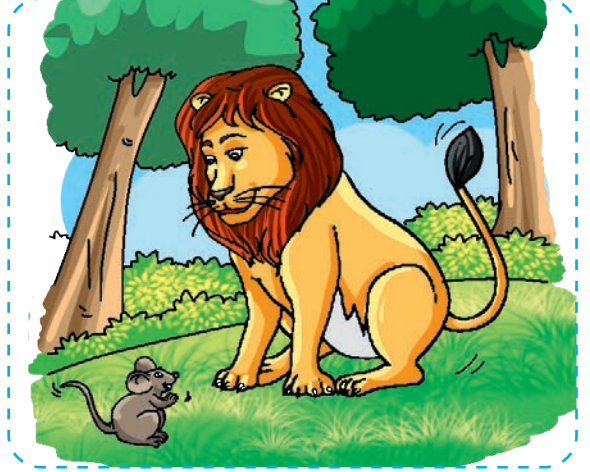
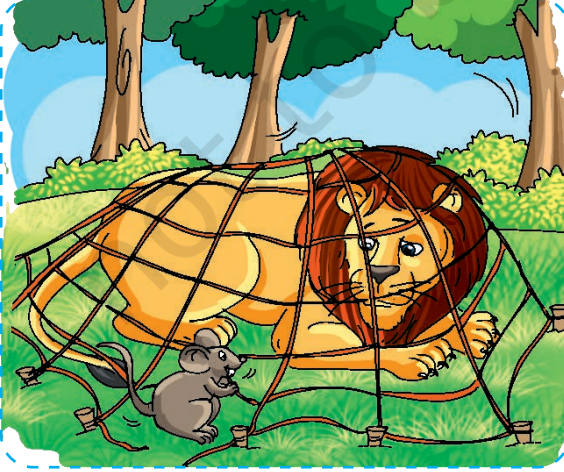
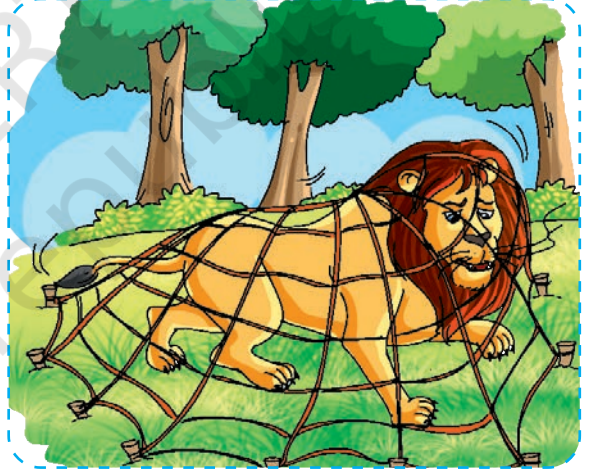
4

2

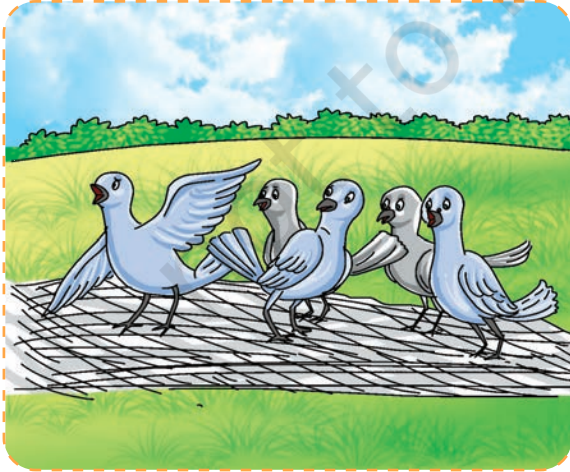
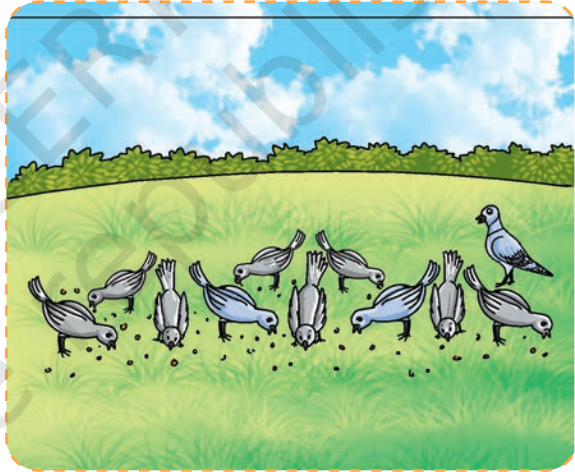
- ◆ প্রতিখন গল্প কাৰ্ড দেখুৱাই শিশুসকলক কাহিনীটো কওক।
- ◆ শিশুৱে গল্প কাৰ্ড কাটি সঠিক ক্ৰমত সজাই নিজৰ শব্দত কাহিনীটো পুনৰ কওক।

চিকাৰী আৰু পাৰ

- ◆ প্ৰতিখন গল্প কাৰ্ড দেখুৱাই শিশুসকলৰ বাবে কাহিনীটো কওক।
- ◆ শিশুৱে গল্প কাৰ্ড কাটি সঠিক ক্ৰমত সজাই নিজৰ শব্দত কাহিনীটো পুনৰ কওক।

- ◆ 'ডাঙৰ', 'মাধ্যম' আৰু 'সৰু' ছবিবোৰ চিনাক্ত কৰি নাম দিয়া।
- ◆ তলত দিয়া ছবিবোৰ কাটি সঠিক ক্ৰমত আঠা লগাই দিয়া।

ডাঙৰ

মাধ্যম

সৰু

© NCERT to be republished

ডাঙৰ আৰু সৰু

এই বাকচটোত সৰু সৰু আকৃতি আঠা
লগাই দিয়া।

ৰঙা দুৰ্গ আৰু ৰাষ্ট্ৰীয় পতাকাত
ৰং যোগ কৰক!

ত্ৰিৰংগ দেশৰ পতাকা,
ভাৰতৰ ত্ৰিৰংগ গৌৰৱ।
ত্ৰিৰঙ চন্দ্ৰতকৈ ওখ,
ভাৰতৰ ত্ৰিৰংগ।
ত্ৰিৰঙী চকুৰ তৰা,
ত্ৰিৰংগ ভাৰতৰ জীৱন।
ইয়াক ওপৰলৈ তুলিব,
এয়াই হৈছে
ভাৰতৰ পৰিচয়।

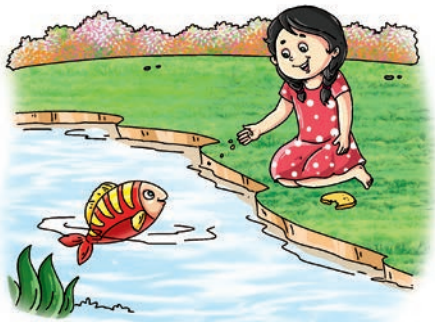

তলত দিয়া কবিতা আবৃত্তি কৰা।

সদায় জীৱ-জন্তুৰ প্ৰতি দয়ালু হবা

সদায় জীৱ-জন্তুৰ প্ৰতি দয়ালু হবা
 ৰাতিপুৱা, দুপৰীয়া আৰু ৰাতি।
 কাৰণ জীৱ-জন্তুৰো অনুভৱ থাকে
 গতিকে ভয় নকৰিবা

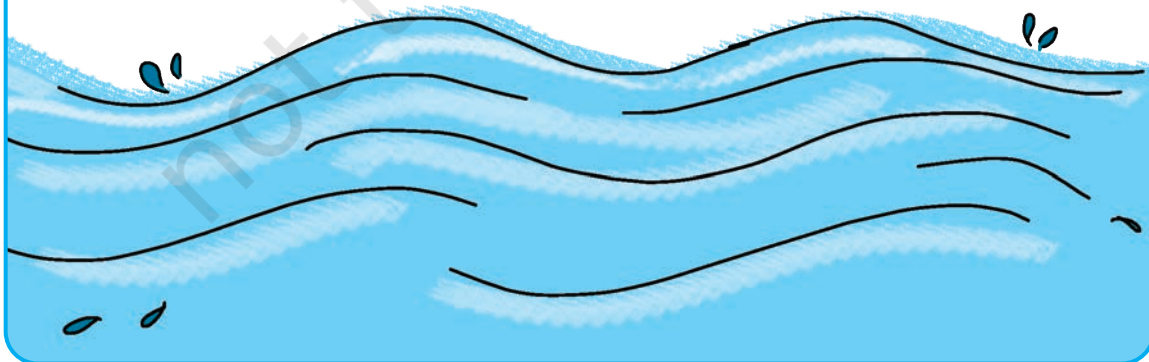
সদায় তেওঁলোকক সঠিকভাৱে ভাল পাওঁ।

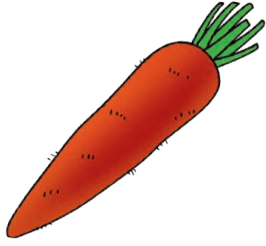
मछली जल की रानी है

मछली जल की रानी है
 जीवन उसका पानी है
 हाथ लगाओ डर जाएगी
 बाहर निकालो मर जाएगी
 पानी में डालो जी जाएगी

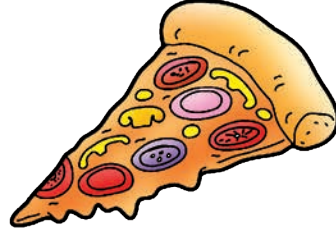
© ইয়াত এটা মাছ আঁকা
 অথবা
 কাগজ ভাঁজ কৰি মাছ বনোৱা।

প্ৰতিটো শাৰীত স্বাস্থ্যকৰ খাদ্যবোৰক ঘেৰি ৰাখিব।

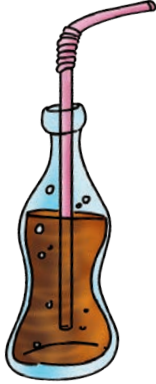
গাজৰ

পিজ্জা

পালেংশাক

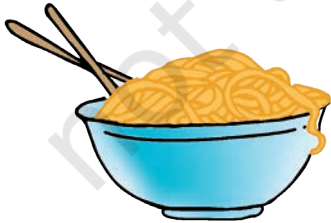
শীতল পানীয়

আপেল

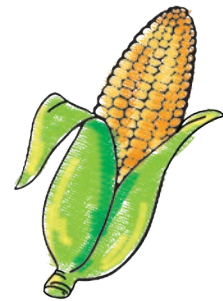
ছিংৰা

নুডলছ

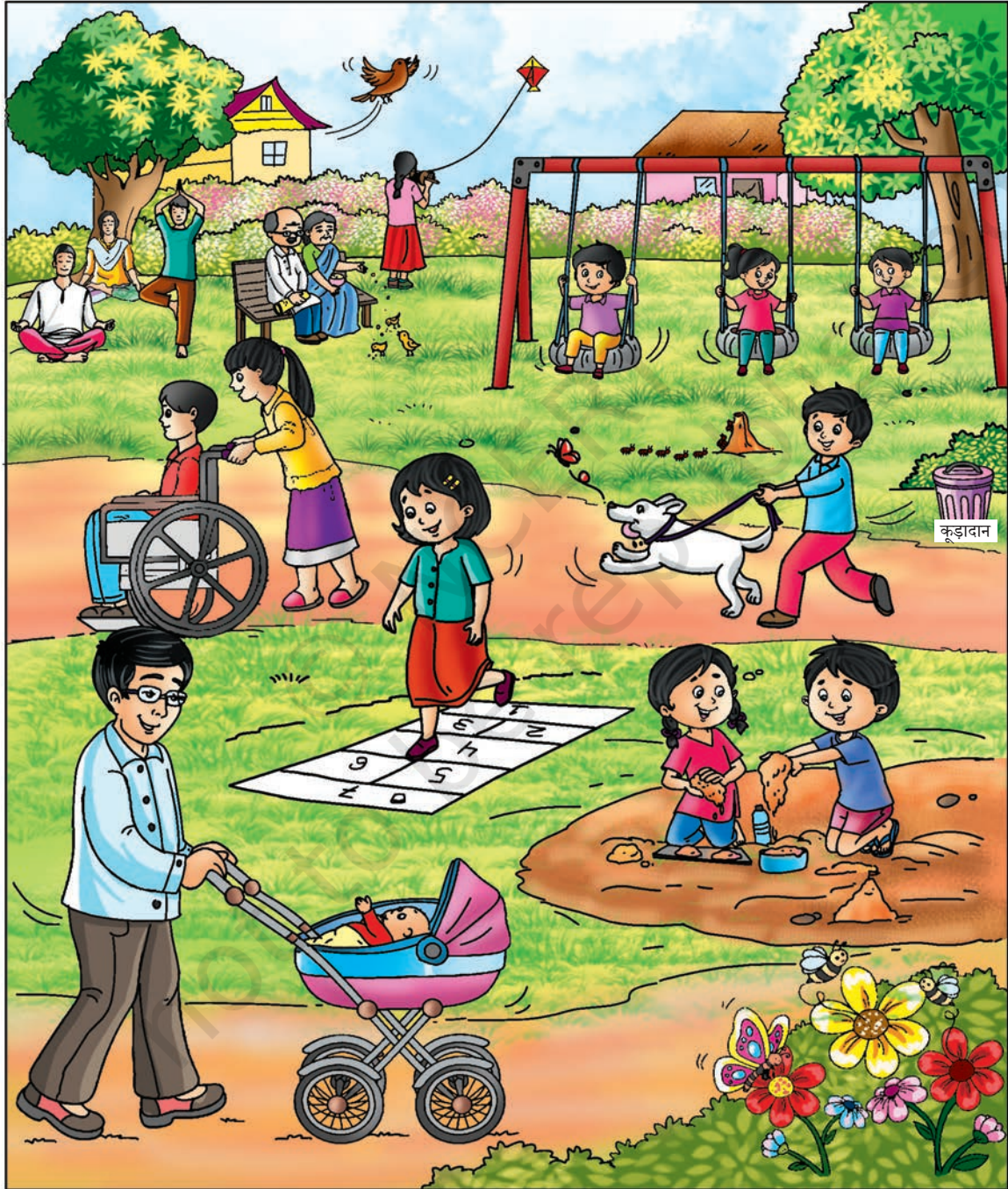
আম

মাকৈ

ছবিখনলৈ চোৱা.

- ◆ ছবিখনত কি ঘটি আছে সেই বিষয়ে কওক। ল'ৰা-ছোৱালী আৰু ডাঙৰ।
- ◆ মানুহবোৰলৈ চাওক। কি কৰি আছে সিহঁতে?

সৃষ্টিশীল আৰু সমালোচনাত্মক চিন্তাৰ প্ৰশ্ন সোধক।

- ◆ শিশুৱে কি কি খেল খেলি আছে?
- ◆ মৌমাখি ফুলৰ ওচৰত কিয় উৰিছে বুলি ভাবিছে? ভাবিছা।
- ◆ এই খেলপথাৰখনলৈ গ'লে কোনটো খেল খেলিবা?
- ◆ বালিৰ খেলখনত আৰু দুটা ল'ৰা-ছোৱালীয়ে যোগ দিলে কিমান ল'ৰা-ছোৱালী থাকিব? বাকচত নম্বৰটো লিখা।
- ◆ এটা শিশু দোলনাৰ পৰা নামিলে দোলনাত কিমান ল'ৰা-ছোৱালী বাকী থাকিব? বাকচত নম্বৰটো লিখা।

ইয়াত পাৰ্কখন আঁকা য'ত
ভ্ৰমণ আৰু খেলিব বিচৰা।

মোৰ 10 টা বেলুন

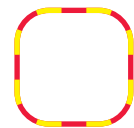

মীনা আৰু ৰবিয়ে ৰঙীন বেলুন লৈ খেলিব বিচাৰে।

- ◆ বেলুনবোৰৰ ৰং লিখা।
- ◆ প্ৰতিটো বেলুন স্পৰ্শ কৰি গণনা কৰা।
- ◆ এতিয়া প্ৰতিটো বেলুনৰ জৰী মীনা আৰু ৰবীৰ হাতত দিয়ক।

মুঠ বেলুন কিমান? বাকচত নম্বৰটো লিখা।

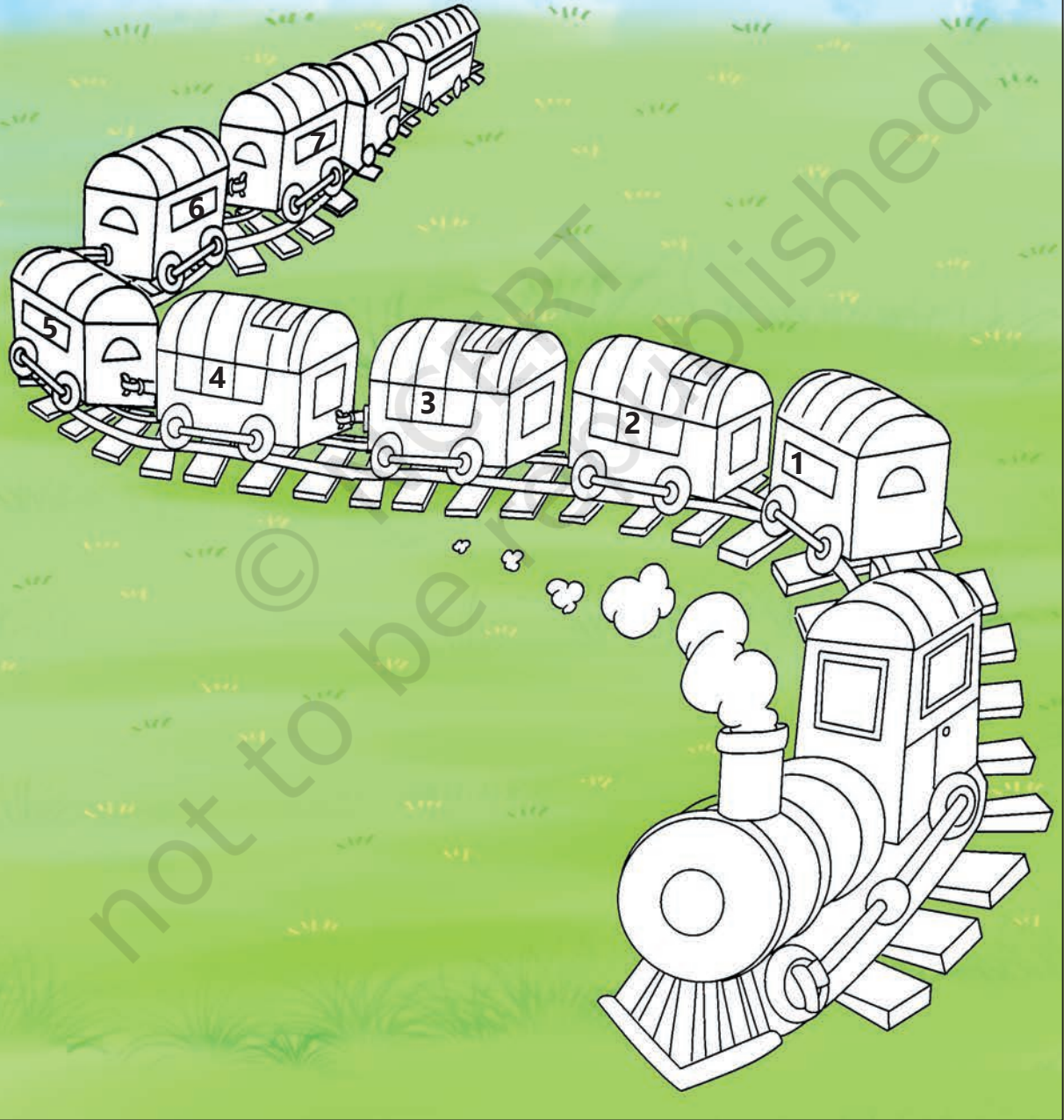

◆ ট্ৰেইনতদেখা যায়? ডবা _____

◆ ৰেলৰ ডবাবোৰ ৰং কৰা।

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.

মই নিজকে পৰিষ্কাৰ কৰি লওঁ ।

- ◆ শিশুটিক বাকচত থকা বস্তুটো আঁকি ৰং কৰিবলৈ উৎসাহিত কৰক।
- ◆ ই প্ৰতিটো বস্তু আত্ম-যত্ন আৰু পৰিষ্কাৰ-পৰিচ্ছন্নতাৰ বাবে কেনেদৰে ব্যৱহাৰ কৰা হয় আৰু কিয় গুৰুত্বপূৰ্ণ সেই বিষয়ে আলোচনা কৰা।

ইয়াত আঁকা।

ইয়াত আঁকা।

এইটোৰে দাঁত পৰিষ্কাৰ কৰো

এইটোৰে শৰীৰ ধুই লওঁ

ইয়াত আঁকা।

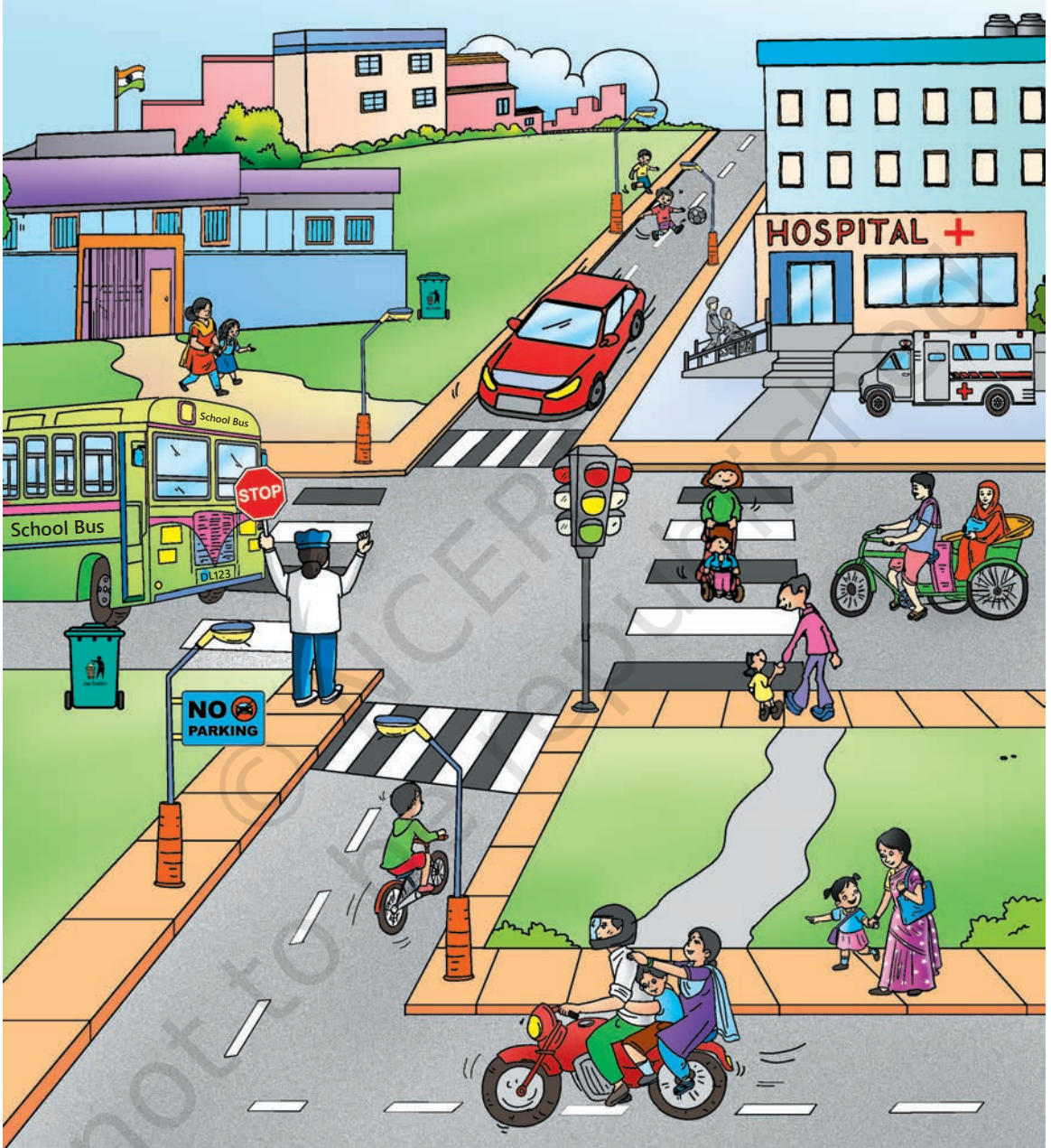
ইয়াত আঁকা।

এইটোৰে চুলি ধুই লওঁ

মই নিজকে শুকুৰাবলৈ এইটো
ব্যৱহাৰ কৰো

- ◆ ছবিখনত কি দেখিছা?
- ◆ নিৰাপদ লোকসকলক টিক(✓) কৰা আৰু অসুৰক্ষিত লোকসকলক ক্ৰছ চিন দিয়া (x)।

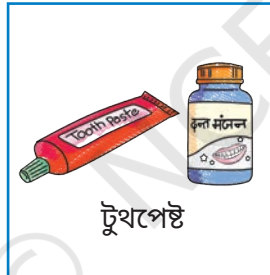
- ◆ ট্ৰেফিক লাইটৰ প্ৰতিটো লাইটে কি সূচায়?
- ◆ ৰাস্তাত দেখা বাহনৰ সংখ্যা গণনা কৰি বাকচত লিখা।

দুচকীয়া বাহন তিনিচকীয়া বাহন চাৰিচকীয়া বাহন

এটা পৰিষ্কাৰ শৰীৰ

প্ৰতিটো শৰীত দিয়া বস্তু/বস্তুবোৰ বাওঁফালে দিয়া শৰীৰৰ অংশবোৰৰ সৈতে মিলাই ঘেৰি বৃত্ত কৰা।

মই দেখা বস্তুবোৰ

--	--

শুনা কথাবোৰ

--	--

মই স্পৰ্শ কৰা বস্তুবোৰ

--	--

মই গন্ধ পোৱা বস্তুবোৰ

--	--

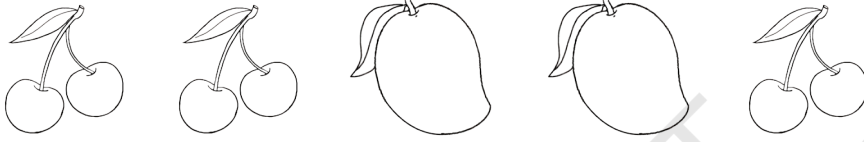
মই সোৱাদ লোৱা বস্তুবোৰ

--	--	--	--

আৰ্হিবোৰ সম্পূৰ্ণ কৰা

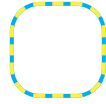
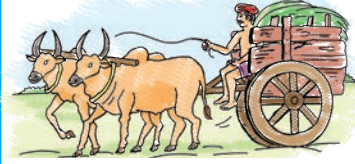

বাহনৰ সংখ্যা গণনা কৰি লিখা

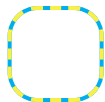
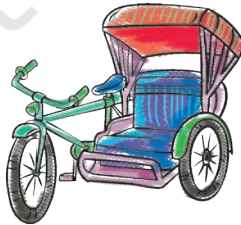
কিমান ট্ৰাক আছে?

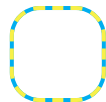
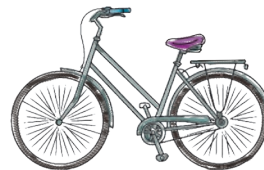
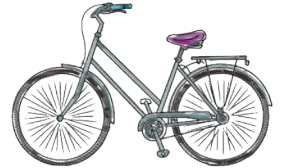
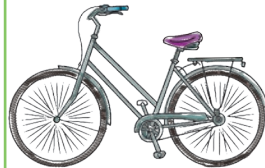
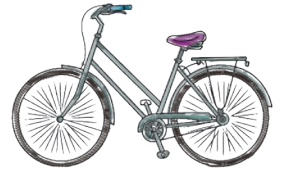
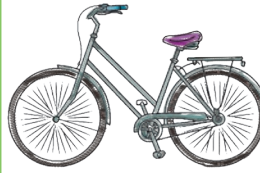
কিমানখন গৰুৰ গাড়ী আছে?

কিমান বিক্ৰা আছে?

কিমানখন চাইকেল আছে?

গ ○ গ ○ গ ○ গ

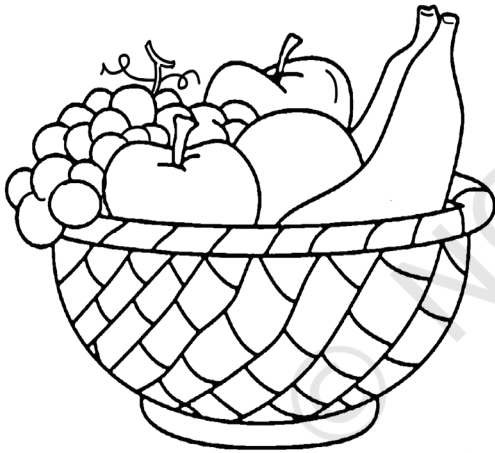
- ◆ ছবিখন চাই নামটো কোৱা।
- ◆ 'গ' ধ্বনিৰে আৰম্ভ কৰি ছবিবোৰত ৰং কৰা।

গহনা

চুপাৰি

ফল

গদা

ফুলৰ টব

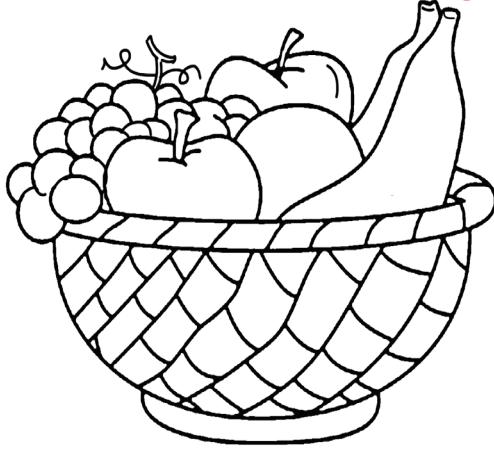

গণেশ

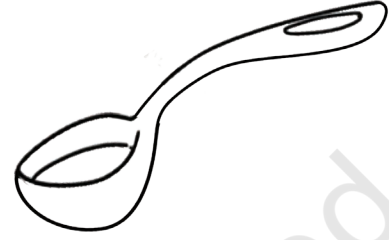
f ৰ সৈতে ছবি বিচাৰি উলিয়াওক

ফ ○ ফ ○ ফ ○ ফ ○

- ছবিখন চাই নামটো কোৱা।
- 'F' শব্দৰ পৰা আৰম্ভ কৰি ছবিবোৰ ৰং কৰক।

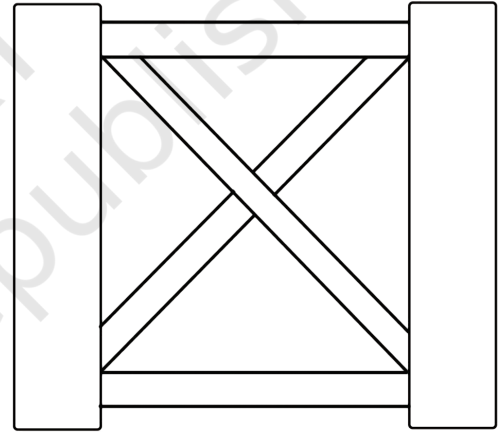
ফল

চামুচ

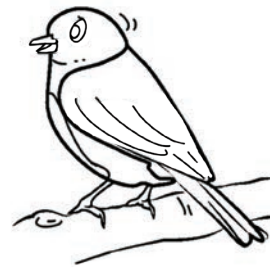
শস্য

গেট

পড

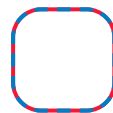
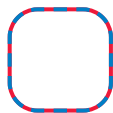
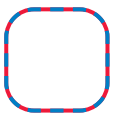
চৰাই

- ◆ ছবিখন পৰীক্ষা কৰা আৰু কথা কোৱা।
- ◆ শিশুৰ সাজ-পোছাকৰ বিভিন্ন আকৃতি নিৰীক্ষণ কৰক।
- ◆ এতিয়া একে আকৃতিৰ ড্ৰেছবোৰ মিলাওক।

এতিয়া, আকৃতিৰ সংখ্যা গণনা কৰি বাকচবোৰত লিখা

গান গাই কবিতাটো উপভোগ কৰক।

এবাৰ এটা সৰু চৰাই দেখিলোঁ

আহক, মই হপ, হপ, হপ,

মই কান্দিলোঁ, "সৰু চৰাই।

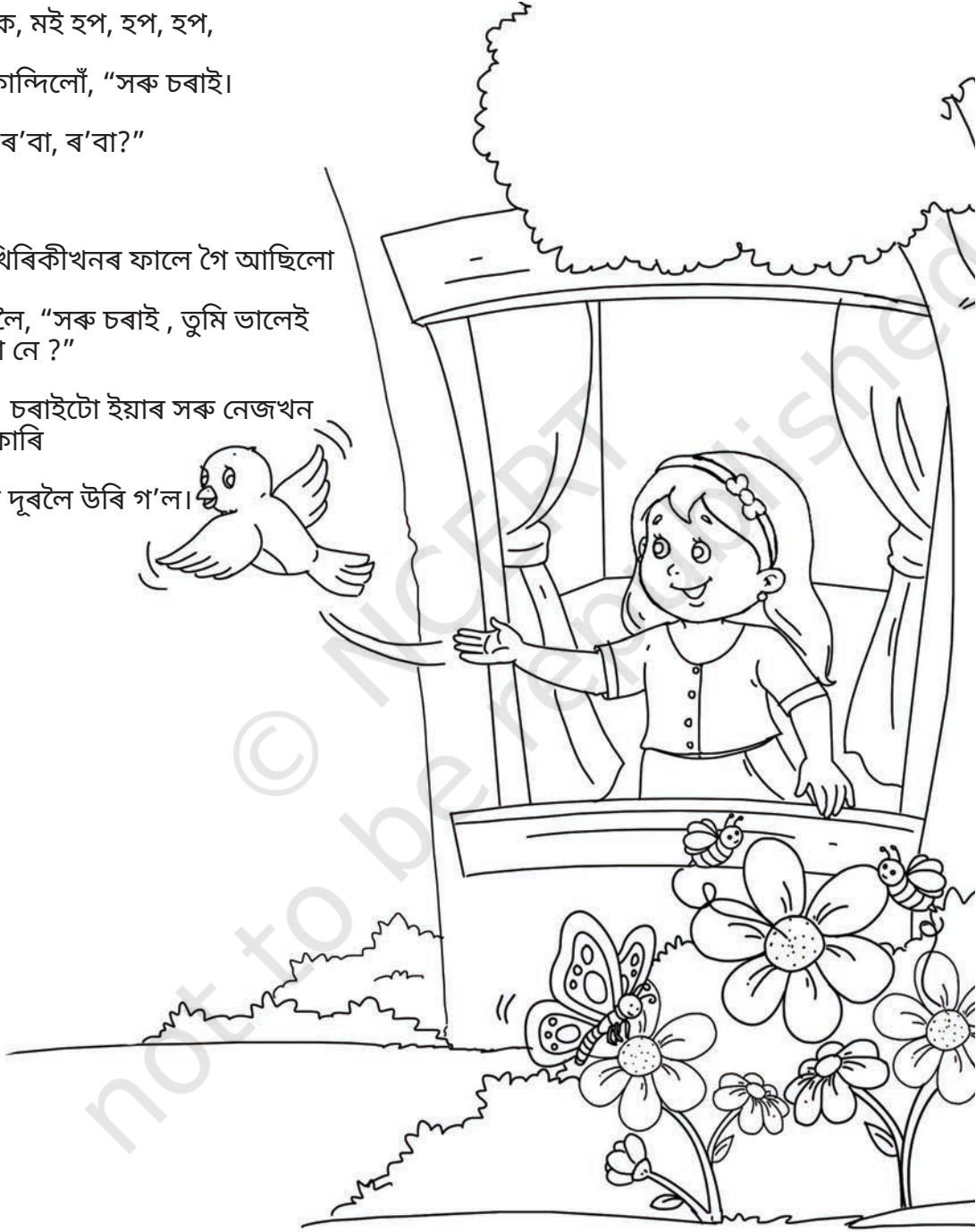
ৰবা, ৰ'বা, ৰ'বা?"

মই খিৰিকীখনৰ ফালে গৈ আছিলো

ক'বলৈ, "সৰু চৰাই, তুমি ভালেই
আছা নে?"

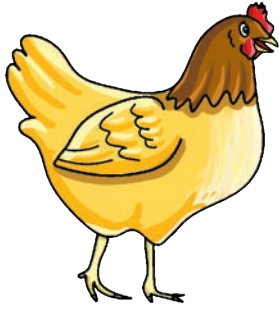
কিন্তু চৰাইটো ইয়াৰ সৰু নেজখন
জোকাৰি

আৰু দূৰলৈ উৰি গ'ল।

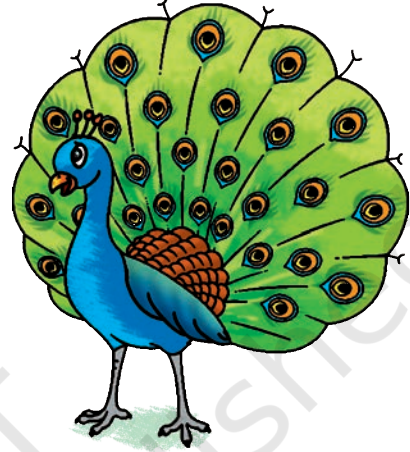

ছবিখন ৰং কৰক।

- ◆ প্ৰতিখন ছবি চাই চৰাইটোৰ নাম লিখা।
- ◆ প্ৰতিটো চৰাইৰ নামৰ প্ৰাৰম্ভিক শব্দ কওক।
- ◆ যিবোৰ চৰাইৰ প্ৰাৰম্ভিক আখৰৰ শব্দ একে হয় সেইবোৰ চিনাক্ত কৰি নাম লিখা

কুকুৰা

ময়ূৰ

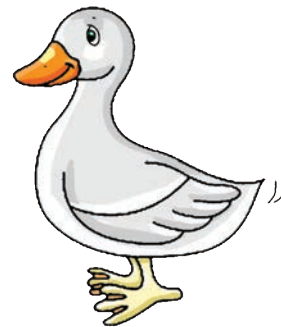
ভাটৌ

পাৰ-চৰাই

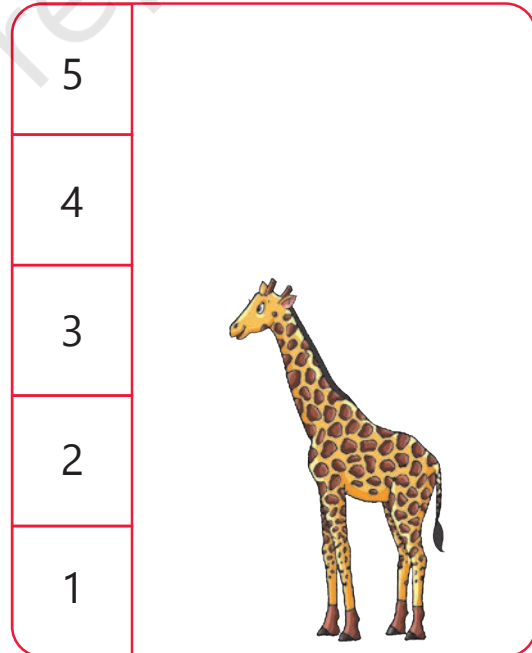
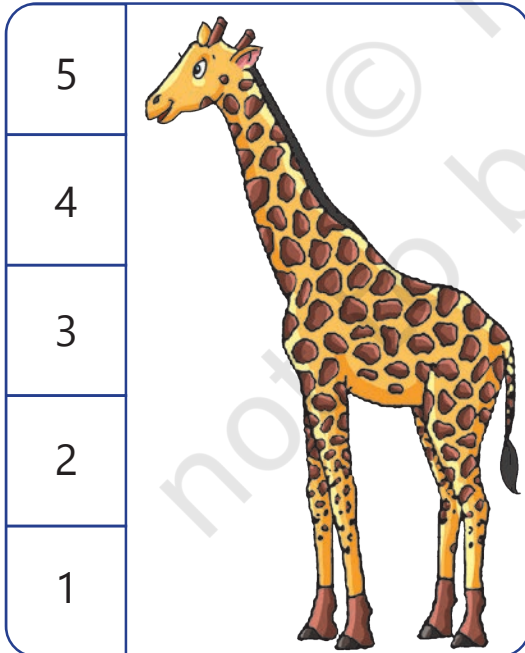
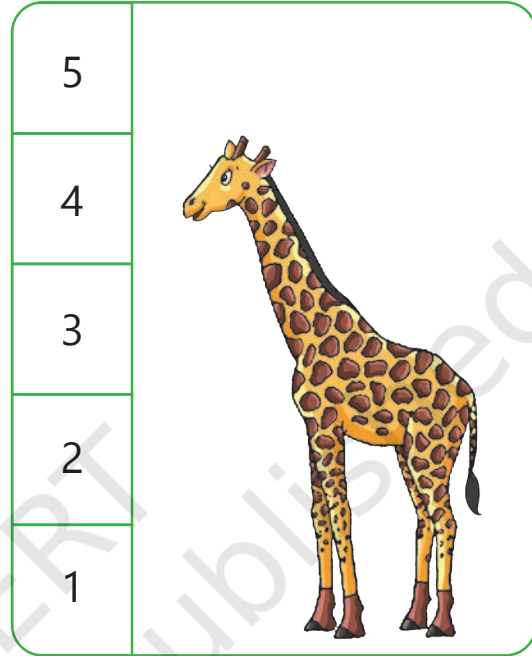
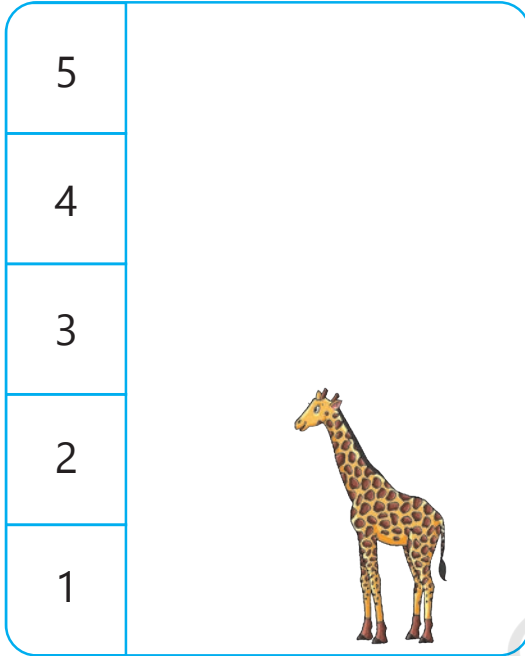
কাউৰী

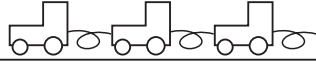

হাঁহ

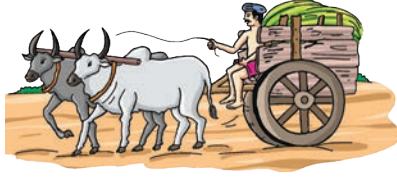
- ◆ প্ৰতিটো জিৰাফৰ ওখ কিমান বৰ্গক্ষেত্ৰ? বৰ্গক্ষেত্ৰবোৰ ৰং কৰা।
- ◆ সংখ্যাবোৰ গণনা কৰা।

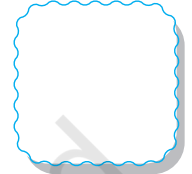

প্রতিটো পৰিবহণ কিমান দীঘল? সেই ব্লকবোৰ ৰং কৰি দিয়া বাকচটোত সংখ্যাটো লিখা।

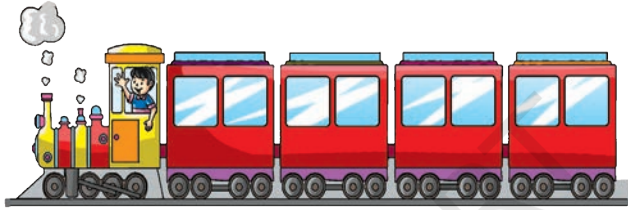
1.

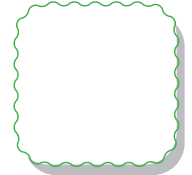
--	--	--	--	--

2.

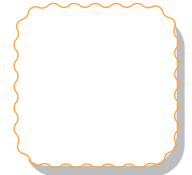
--	--	--	--	--

3.

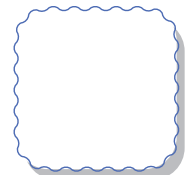
--	--	--	--	--

4.

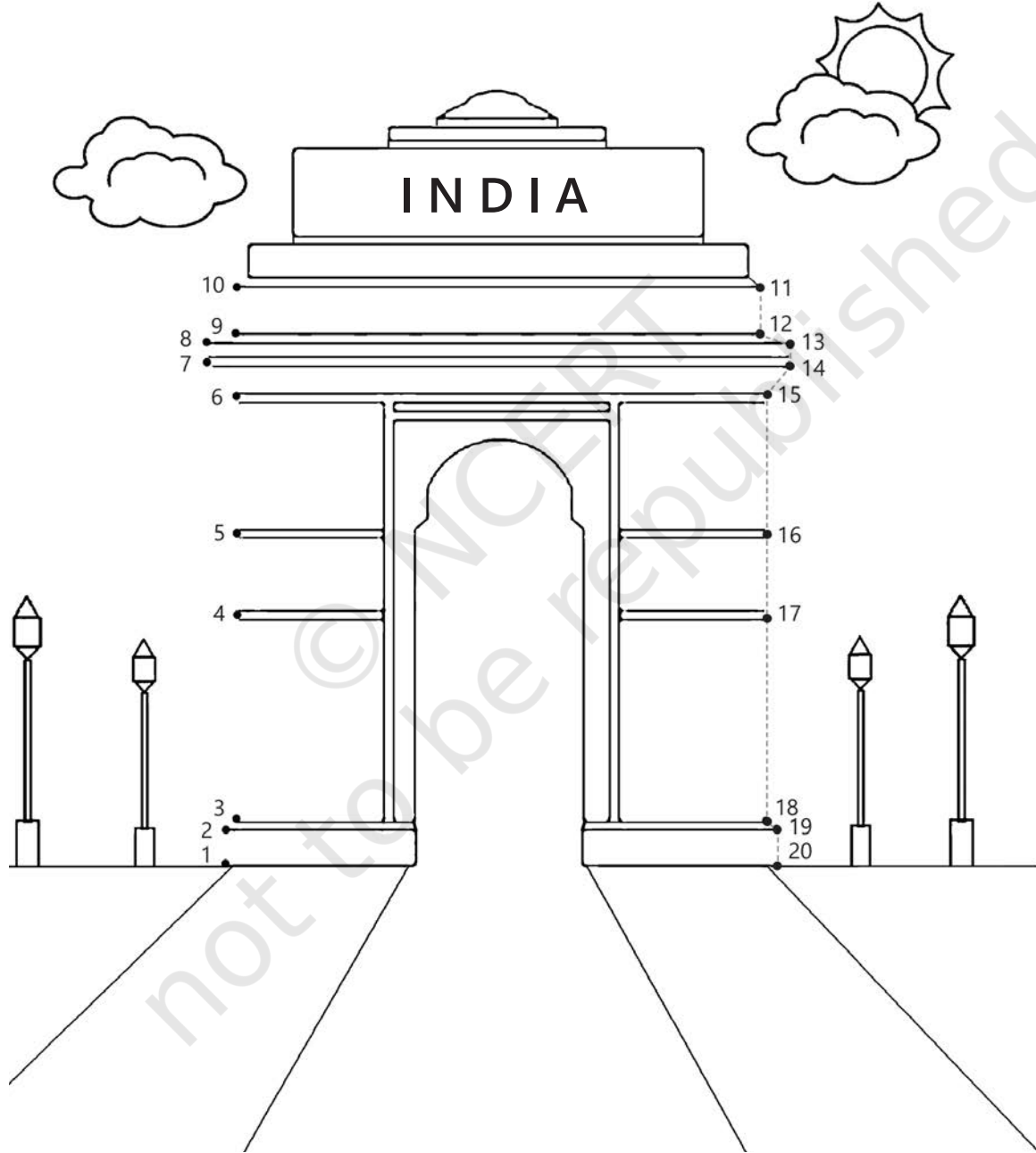

--	--	--	--	--

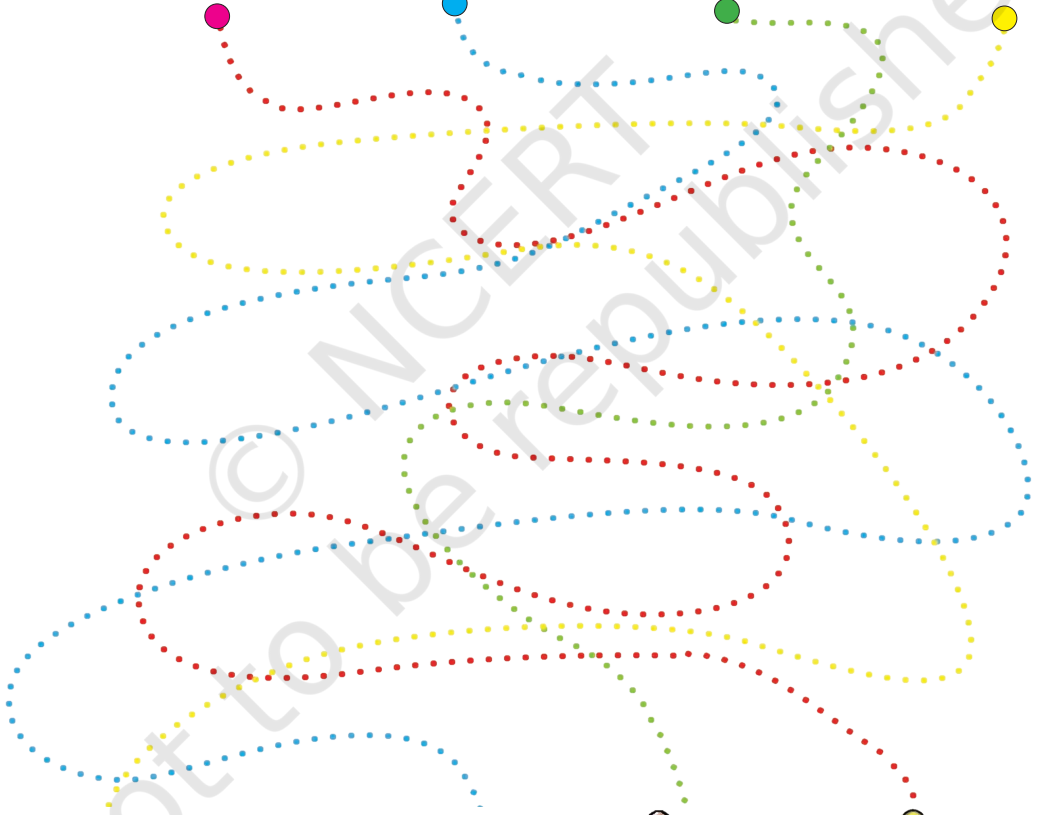

নম্বৰ যোগ কৰি ছবিখন সম্পূৰ্ণ কৰা।

গংগা, যমুনা, নৰ্মদা,
মন্দিৰ, মছজিদ,
শান্তি আৰু প্ৰেম ইয়াত শিকায়,
মোৰ ভাৰত চিৰদিনৰ বাবে।

- ◆ বিন্দুযুক্ত ৰেখাবোৰৰ ওপৰত উপযুক্ত ৰং বাছিলৈ ছাপ কৰা।
- ◆ প্রতিটো খেলনা চিনাক্ত কৰি নাম দিয়া।
- ◆ প্রতিটো খেলনাত শুনা প্ৰাৰম্ভিক শব্দটোকোৱা।
- ◆ প্রতিটো খেলনাৰ প্ৰাৰম্ভিক আখৰ লিখা।

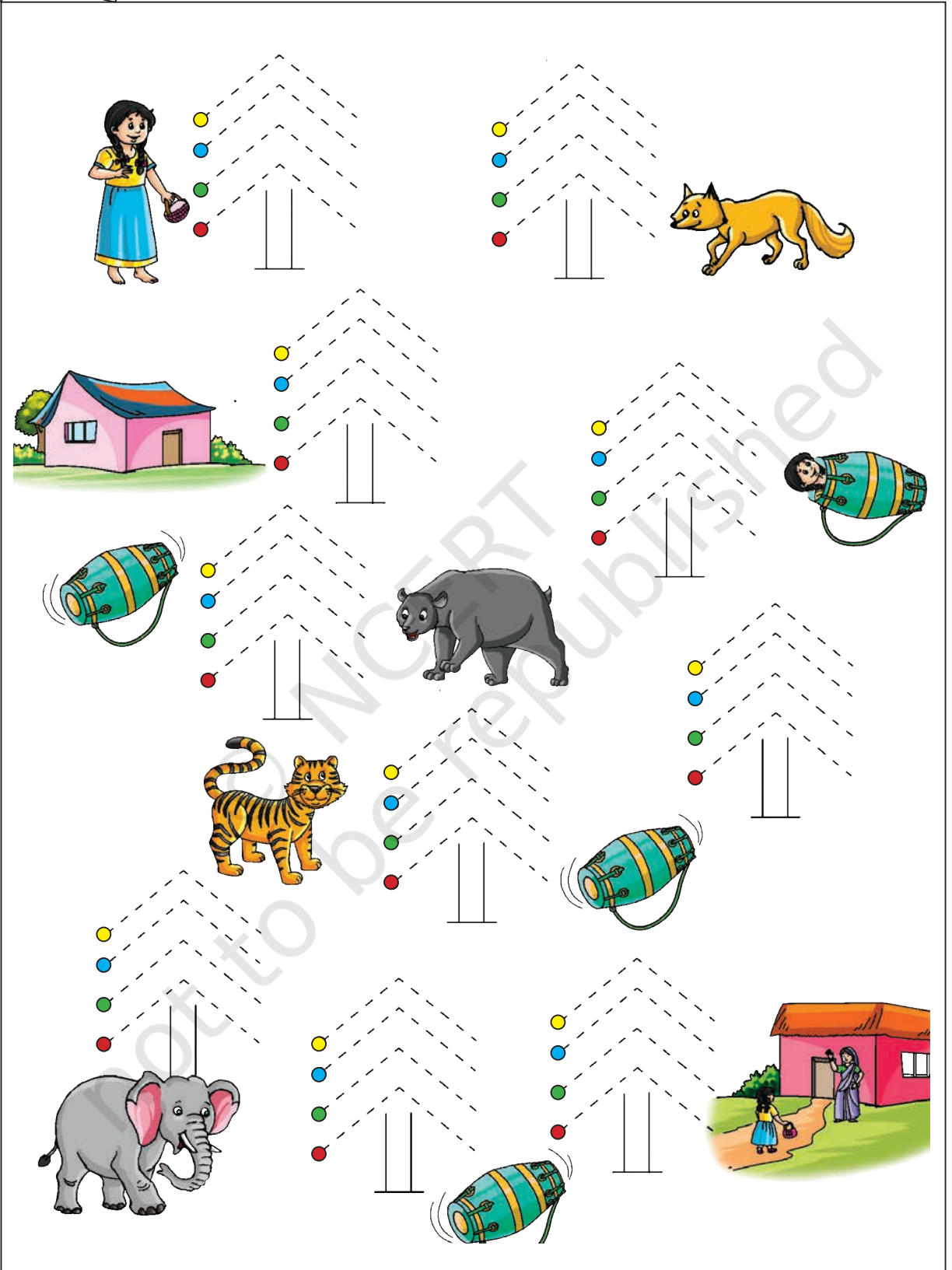

- ♦ তুমি তোমাৰ আত্ম-যল্ল আৰু পৰিষ্কাৰ-পৰিচ্ছন্নতাৰ বাবে সপ্তাহৰ এটা দিনত কৰা কামৰ বাবে প্ৰতিটো দিনৰ বাকচত এটা (✓) ৰাখা।
- ♦ তুমি কাৰ্য্যটো কিমান দিনৰ বাবে কৰিছিলি তাৰ বাবে সোঁফালৰ বাকচত সংখ্যাটো গণনা কৰি লিখা।

	সোমবাৰ	মঙ্গলবাৰ	বুধবাৰ	বৃহস্পতিবাৰ	শুক্ৰবাৰ	শনিবাৰ	দেওবাৰ	
 দাঁত ব্ৰাছ কৰা(পুৰা)								
 মুখ ধোৱা								
 গা ধোৱা								
 চুলি আঁচোৰা								
 দাঁত ব্ৰাছ কৰা (ৰাতি)								

প্ৰদত্ত বাকচত থকা বস্তুৰ সংখ্যা গণনা কৰি লিখা।

লক্ষ্মীয়ে 3টা আপেল ছিঙি লয়

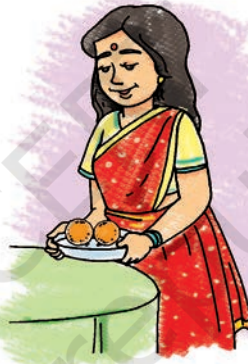
ৰাধাই 4টা আপেল ছিঙি লয়

মুঠ ছিঙি লোৱা
আপেল

সীতাৰামে 3 লাডু খালে

মাকে তাক আৰু 2 টা
খাবলৈ দিলে

মুঠ কিমান লাডু
সীতাৰামে খালে

গছত 2টা চৰাই

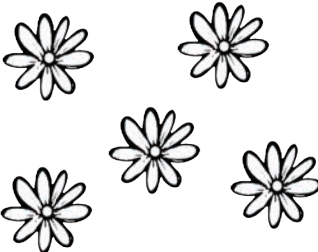

আৰু 2 টা আহিল

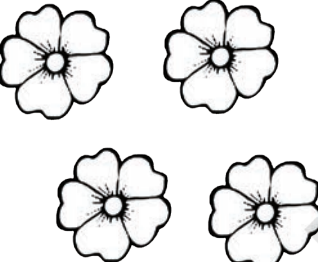
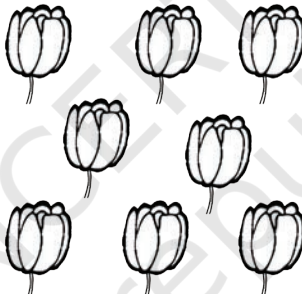

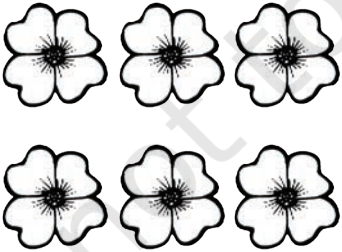
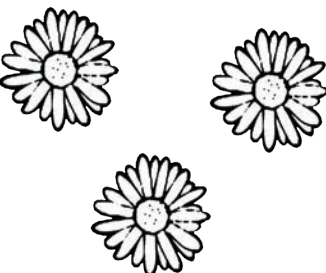
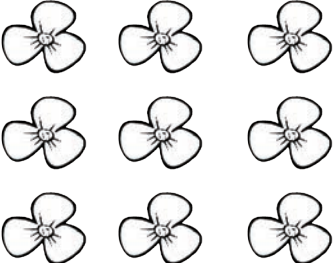
মুঠতে কিমান
চৰাই

ফুলবোর গণনা কৰি ৰং কৰা। সঠিক বৃত্তত ৰংটো পূৰণ কৰা।

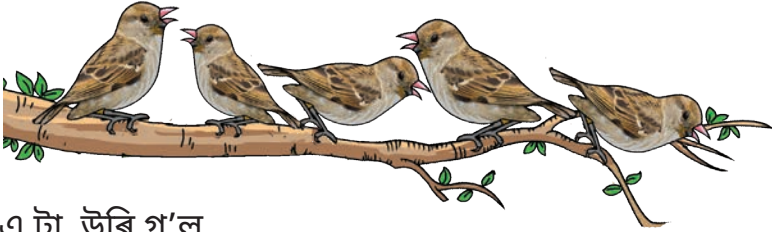
 <p>2 3 1</p>	 <p>5 7 6</p>	 <p>4 3 5</p>
--	--	--

 <p>3 5 4</p>	 <p>9 7 8</p>	 <p>1 2 3</p>
---	---	---

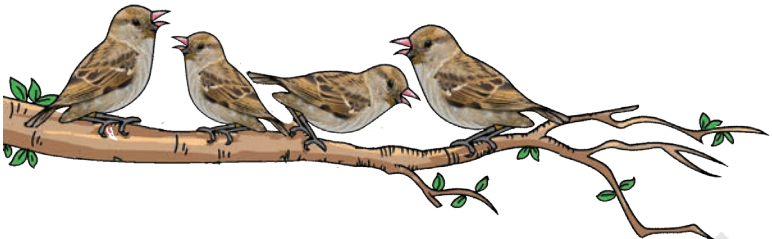
 <p>7 5 6</p>	 <p>3 2 1</p>	 <p>8 10 9</p>
--	--	---

গছত বহি থকা 5 টা সৰু চৰাই।

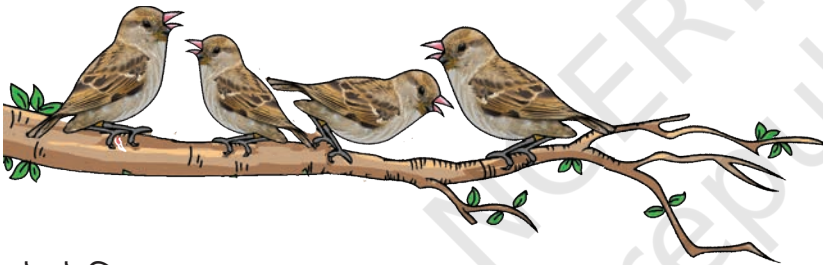

এটা উৰি গ'ল,

কিমান বাকী
আছে?

গছত বহি থকা 4 টা সৰু চৰাই।

এটা উৰি গ'ল,

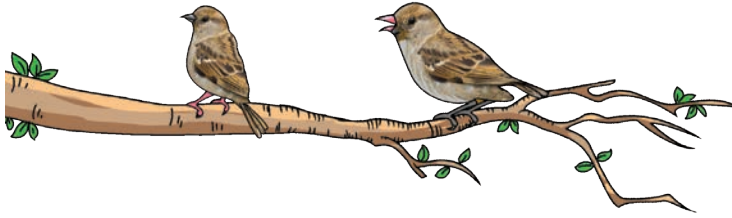
কিমান বাকী
আছে?

গছত বহি থকা 3 টা সৰু চৰাই।

এটা উৰি গ'ল,

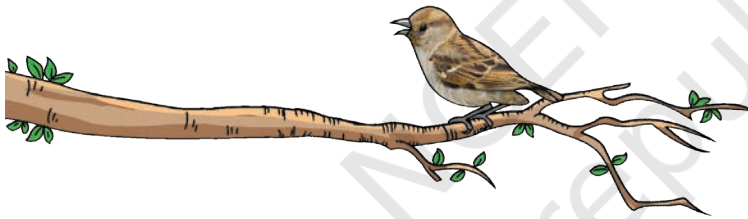

কিমান বাকী
আছে?

গছত বহি থকা 2 টা সৰু চৰাই।

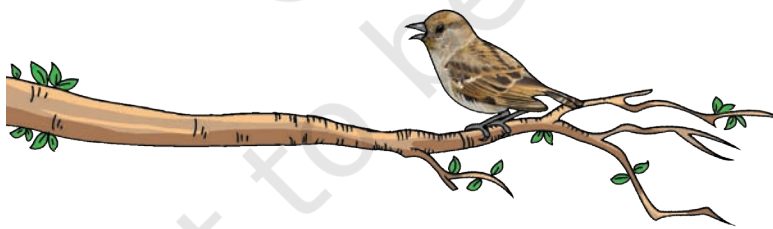

এটা উৰি গ'ল,

কিমান বাকী
আছে?

গছত বহি থকা 1টা সৰু চৰাই।

এটা উৰি গ'ল,

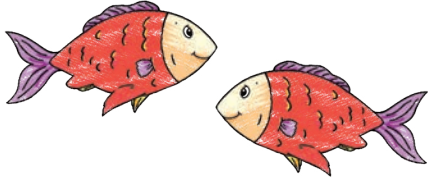

কিমান বাকী
আছে?

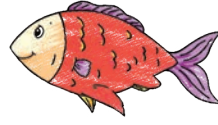

বস্তুবোৰ গণনা কৰি মুঠ কিমানটা বিচাৰি উলিয়াওক।

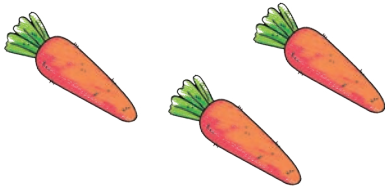
2 মাছ

আৰু 1 টা মাছ

মুঠ

মাছ

3 টা গাজৰ

আৰু 2 টা গাজৰ

মুঠ

গাজৰ

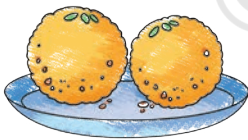
এজোপা গছ

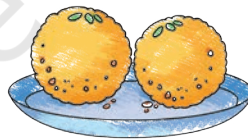
আৰু 3 জোপা গছ

মুঠ

গছ

2 টা লাডু

আৰু 2 টা লাডু

মুঠ

লাডু

5 টা ছাতি

আৰু 1 টা ছাতি

মুঠ

ছাতি

শব্দ-চিত্ৰ মিলন

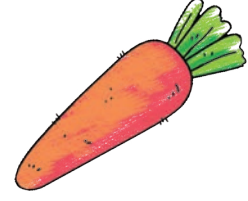
ছবিখনৰ নামটো যি শব্দৰে আৰম্ভ হৈছে, সেই শব্দটোক বৃত্তাকাৰ কৰক।

ল ভ ম

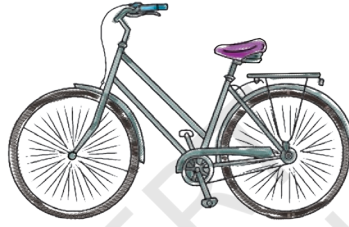
গ ভ ম

গ ম ভ

ভ গ ম

ভ স ম

গ ম ব

গ ড ম

গ ভ ম

ভ গ ম

ভ গ ম

গ ভ ম

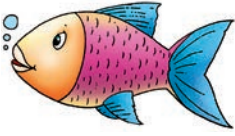

খ ম গ

শব্দ-চিত্ৰ মিলন

ছবিখনৰ নামটো যি শব্দৰে আৰম্ভ হৈছে, সেই শব্দটোক বৃত্তাকাৰ কৰক।।

ত ম ন

ম ফ ত

ল ন ত

ম ত স

ন ম ত

ত ন খ

ন গ ত

ন ম ত

ত ম ন

ঘ ত ম

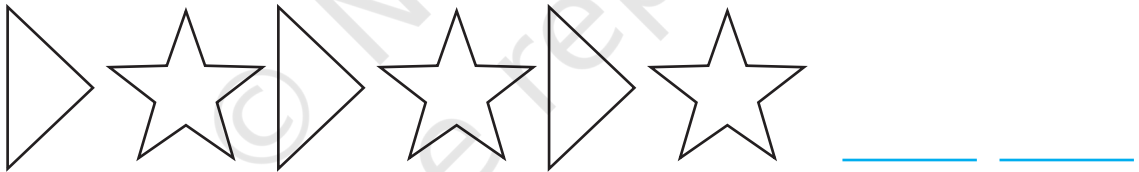
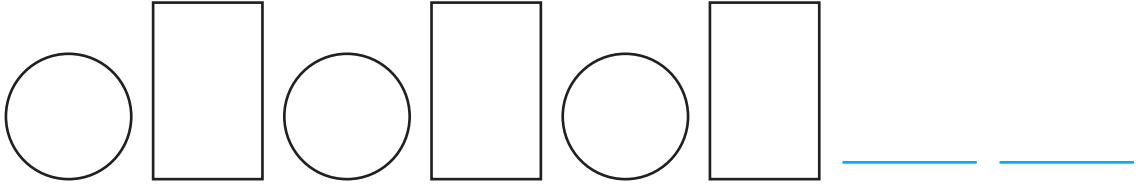
ত ন ব

ম ছ ত

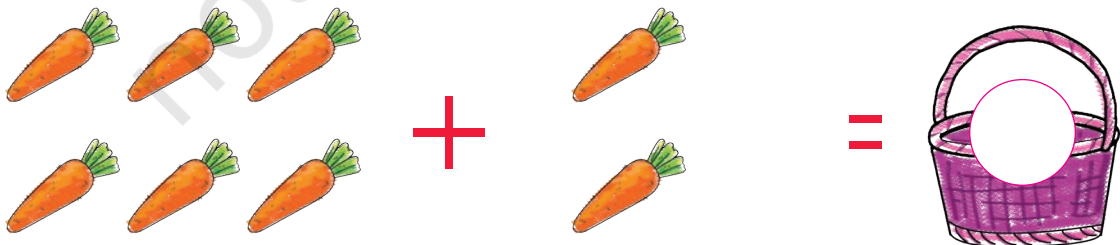
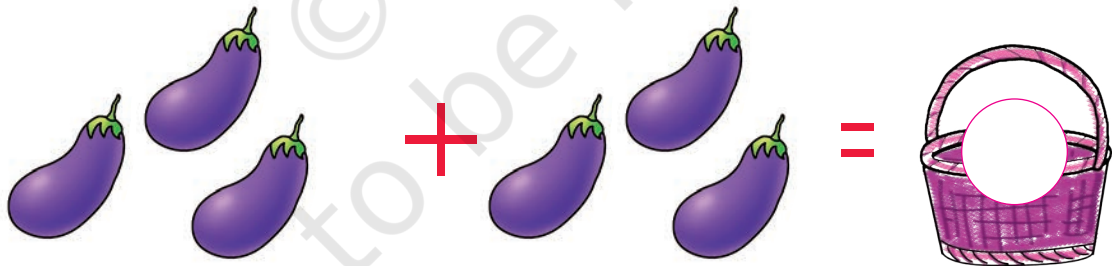
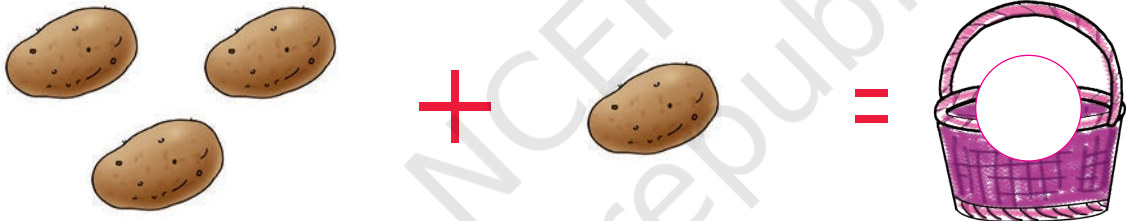
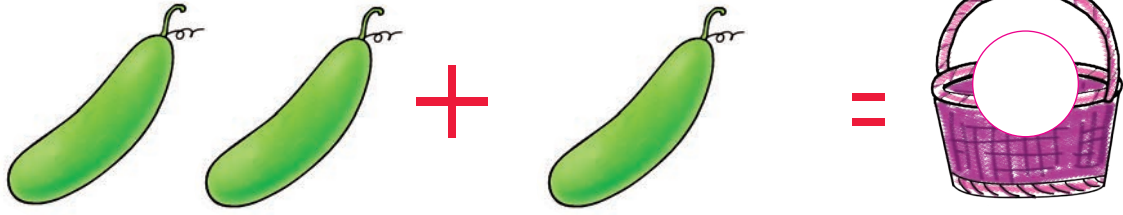
আৰ্হিবোৰ সম্পূৰ্ণ কৰা।

শাক-পাচলি গণনা করা।

+ - + - + -

শাক-পাচলি গণনা করা। যোগ করিলে কিমান?

সমতল গণনা

বিমানৰ সংখ্যা গণনা কৰা।

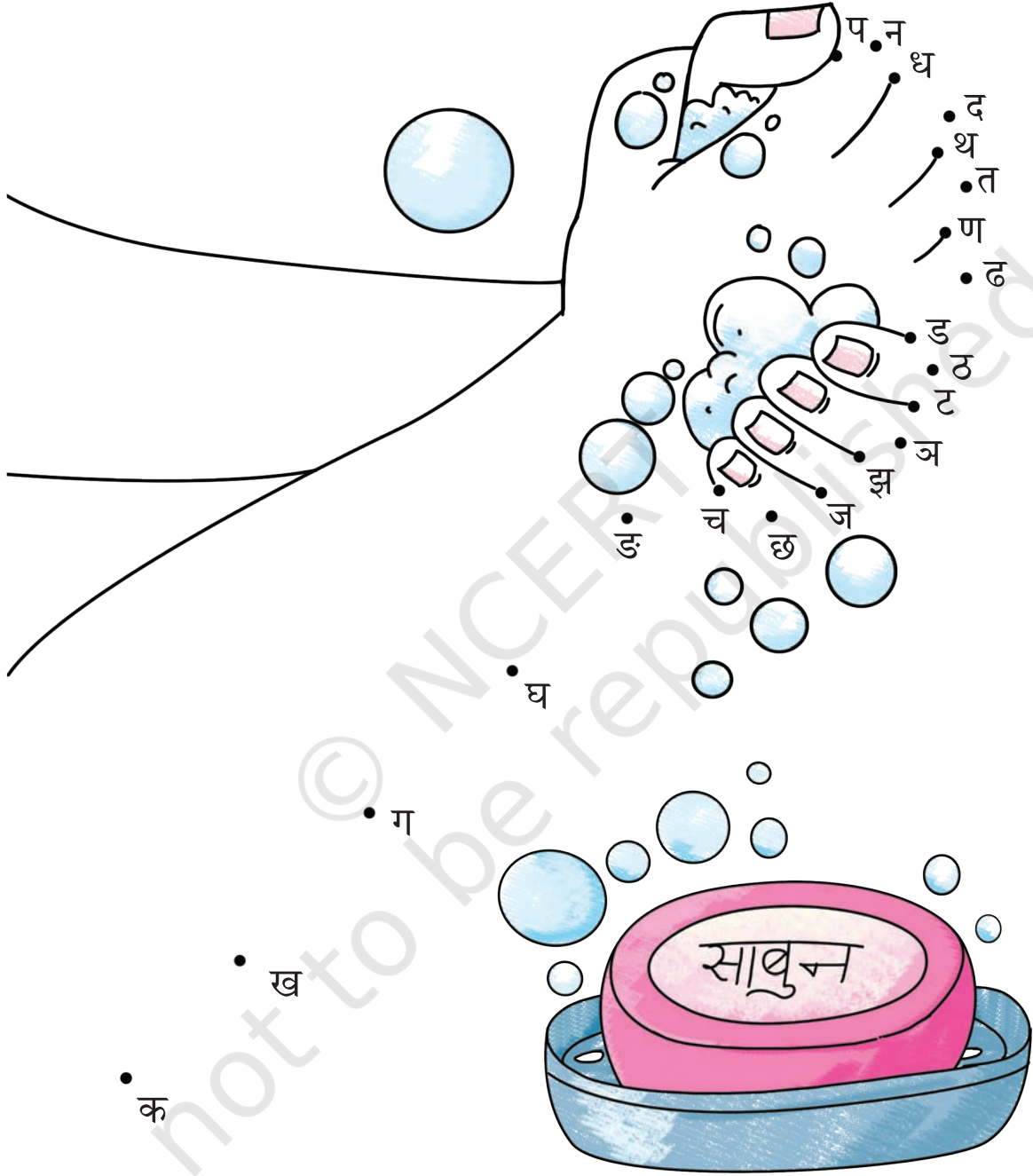
এ খন বিমান ক্ৰছ-আউট কৰা।

1খন বিমান ক্ৰছ আউট কৰাৰ পিছত কিমানখন বিমান আছে?

বিন্দুবোৰ যোগ কৰা

- ♦ বিন্দুবোৰ যোগ কৰি ছবিখন সম্পূৰ্ণ কৰা।
- ♦ অক্ষৰবোৰ উচ্চস্বৰে পঢ়া।

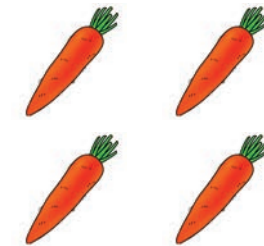
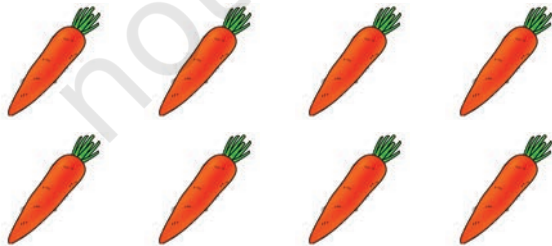
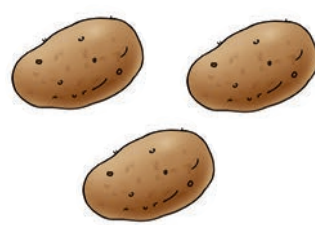
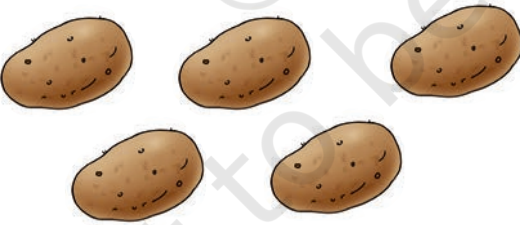
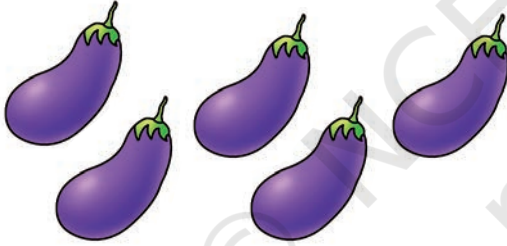
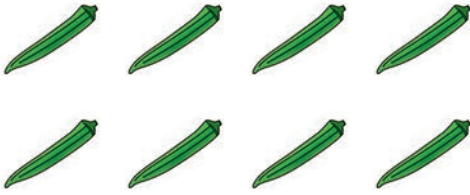
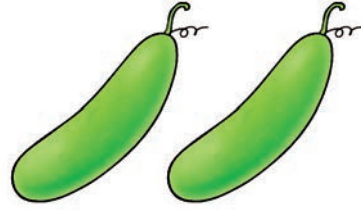
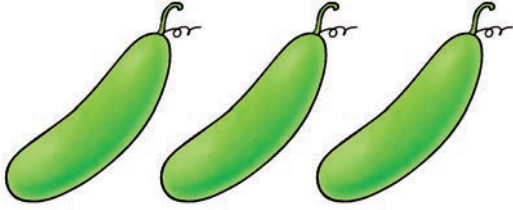

বিঃদ্র : বৰ্কস্বীটত উদাহৰণ হিচাপে মাত্ৰ কেইটামান অক্ষৰহে দেখুওৱা হৈছে।

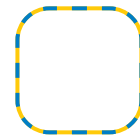
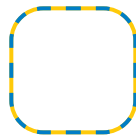
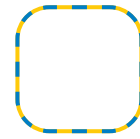
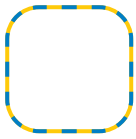
- ◆ শাক-পাচলিলৈ চাই প্ৰতিটো বাকচ গণনা কৰ।।
- ◆ এতিয়া সোঁফালৰ বাকচটোত শাক-পাচলিবোৰ আঁকা যাতে সংগ্ৰহবোৰ সমান হয়।

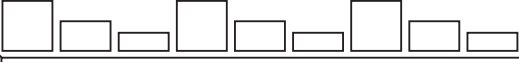

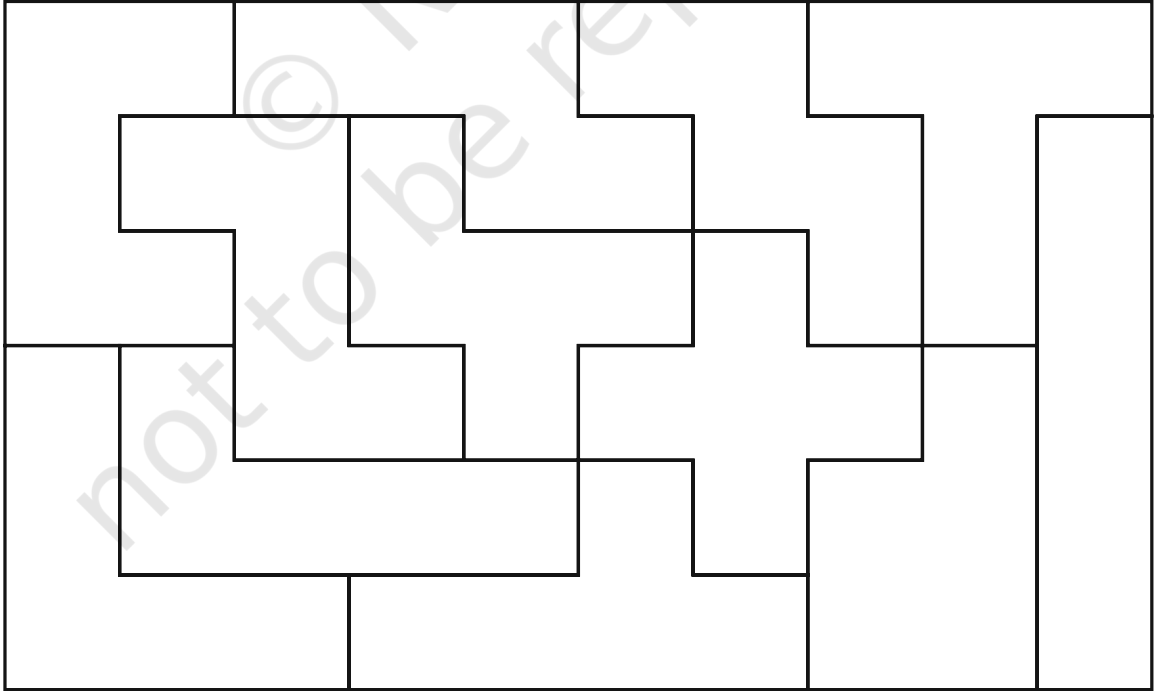
- ◆ প্ৰতিখন ছবি চাই, চিনাক্ত কৰা আৰু নাম দিয়া।
- ◆ প্ৰতিখন ছবিৰ নামৰ প্ৰাৰম্ভিক শব্দবোৰ কোৱা।
- ◆ প্ৰতিখন ছবিৰ প্ৰথম আখৰটো লিখা।

R H E D P C

- ◆ ৰঙীন বাকচবোৰলৈ চাওক।
- ◆ এতিয়া ওপৰত দিয়া বাকচবোৰৰ দৰে একে ৰং ব্যৱহাৰ কৰি তলত দিয়া আকৃতিবোৰ ৰং কৰা।

মোৰ পৰিয়াল

○ □ ○ □ ○ □

ইয়াত আপোনাৰ পৰিয়ালৰ ছবিখন আঁকক।

© NCERT
not to be republished

মোৰ ঘৰ

◆ তোমাৰ ঘৰ আৰু পৰিয়ালৰ কথা কোৱা।

◆ ৰ সংখ্যা গণনা কৰা
বৰ্গক্ষেত্ৰ ■ আৰু লিখক ইট
ডাউন।

◆ ত্ৰিভুজৰ সংখ্যা গণনা
কৰা ▲ আৰু লিখা।

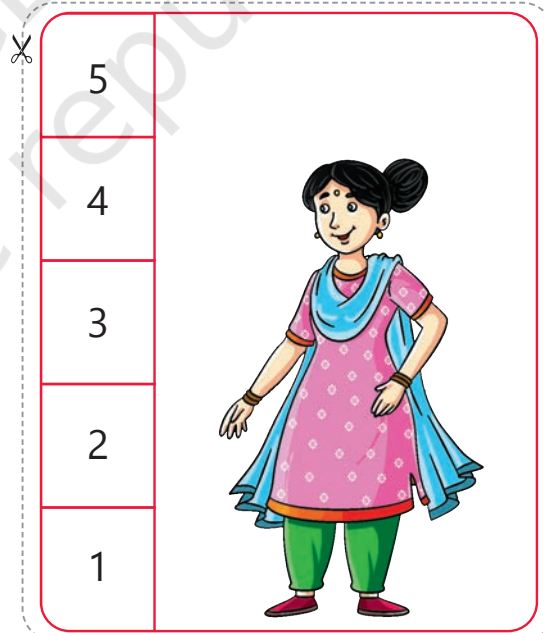
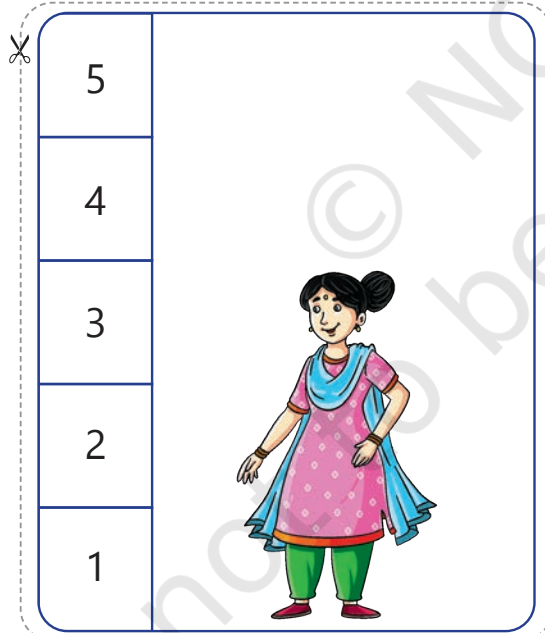
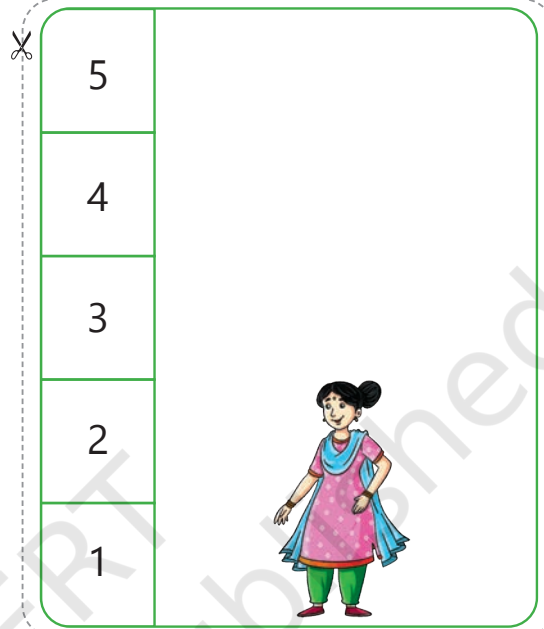
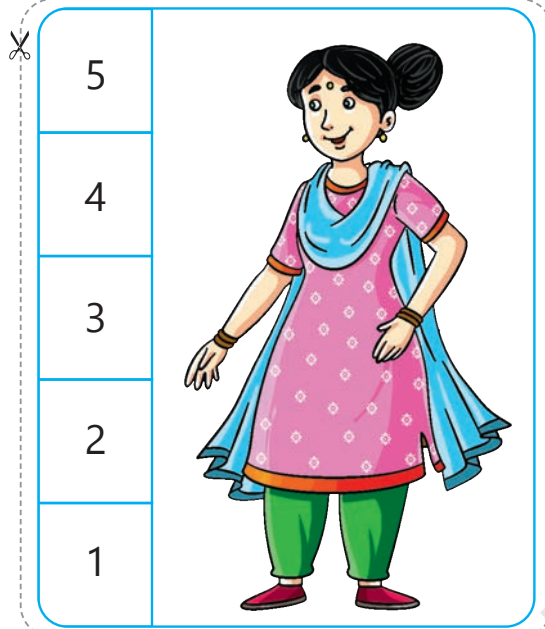
◆ পাতৰ সংখ্যা গণনা কৰা
■ আৰু লিখি ৰাখা।

নিজৰ ধৰণে উচ্চতা জুখিব

1 2 1 2 1 2

- ◆ প্ৰতিগৰাকী ভদ্ৰমহিলা কিমান বৰ্গক্ষেত্ৰ ওখ?
- ◆ বৰ্গৰ সংখ্যা গণনা কৰি ৰং কৰা।

টোকা :

- ◆ শিশুসকলক প্ৰতিখন ছবি ৰূপৰেখা অনুসৰি কাটিবলৈ সহায় কৰক (শিশুৰ বাবে উপযোগী কেঁচি ব্যৱহাৰ কৰক)।
- ◆ ভদ্ৰমহিলাৰ ছবিবোৰ তেওঁলোকৰ উচ্চতাৰ ক্ৰমত সজাবলৈ আৰু বৰ্ণনা কৰিবলৈ উৎসাহিত কৰক, কাৰণ...
- ◆ উদাহৰণস্বৰূপে, 'এই ভদ্ৰমহিলাগৰাকী আটাইতকৈ ওখ, এই ভদ্ৰমহিলাজনী ইয়াতকৈ চুটি... আৰু এই ভদ্ৰমহিলাগৰাকী আটাইতকৈ চুটি উচ্চতাত।'

পৰিয়ালৰ সদস্য কিমান?

- ◆ পৰিয়ালৰ সদস্য গণনা কৰা।
- ◆ সঠিক সংখ্যাটোক ঘেৰি বা ৰং কৰক।

3	4	2	5	1
---	---	---	---	---

4	1	3	2	5
---	---	---	---	---

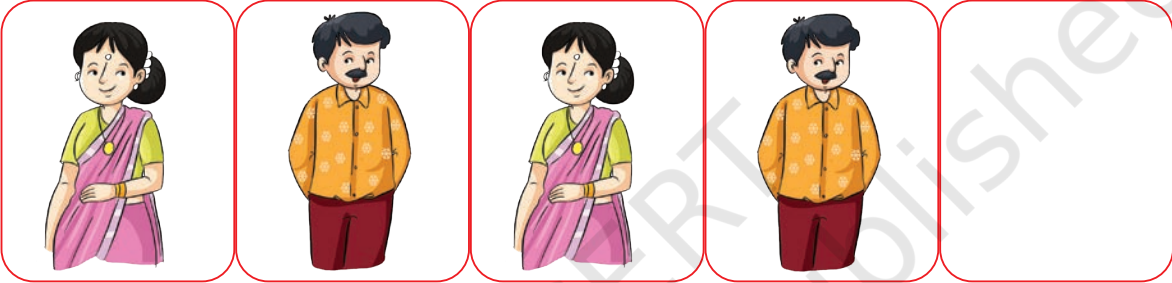
4	2	1	5	3
---	---	---	---	---

5	1	2	4	3
---	---	---	---	---

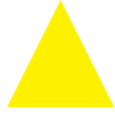
আৰ্হিসমূহ সম্পূৰ্ণ কৰক

- ◆ আৰ্হিটো চাওক আৰু বৰ্ণনা কৰক।
- ◆ আৰ্হিটো সম্পূৰ্ণ কৰিবলৈ দিয়া ঠাইত সঠিক ছবিখন কাটি পেষ্ট কৰক।

মোৰ ঘৰত আকৃতি

◆ বঙৰ ক'ড ব্যৱহাৰ কৰি ছবিখন ৰং কৰা।

হালধীয়া

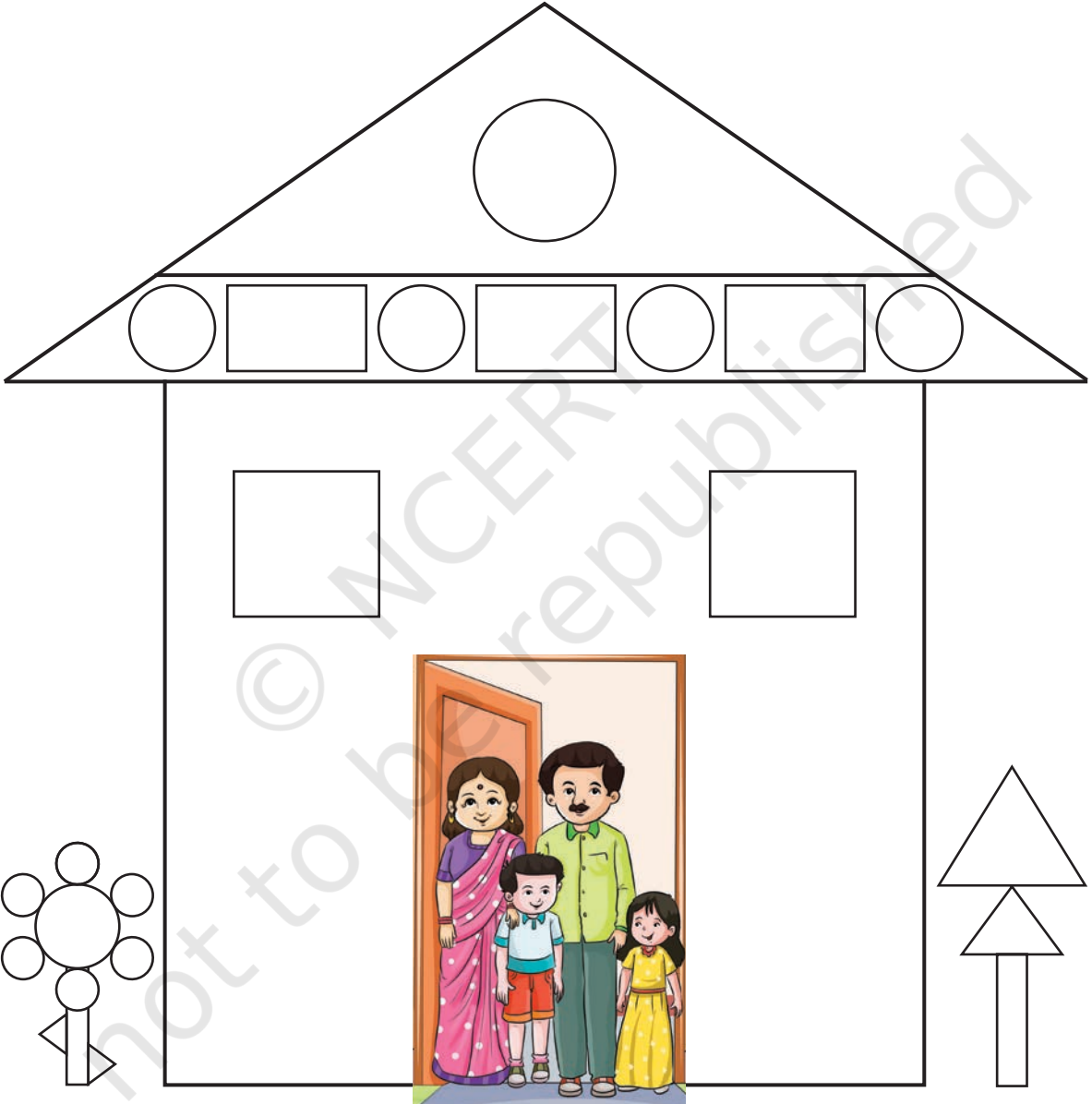
ৰঙা

নীলা

সেউজীয়া

◆ আকৃতিৰ সংখ্যা গণনা কৰি লিখা

.....

.....

.....

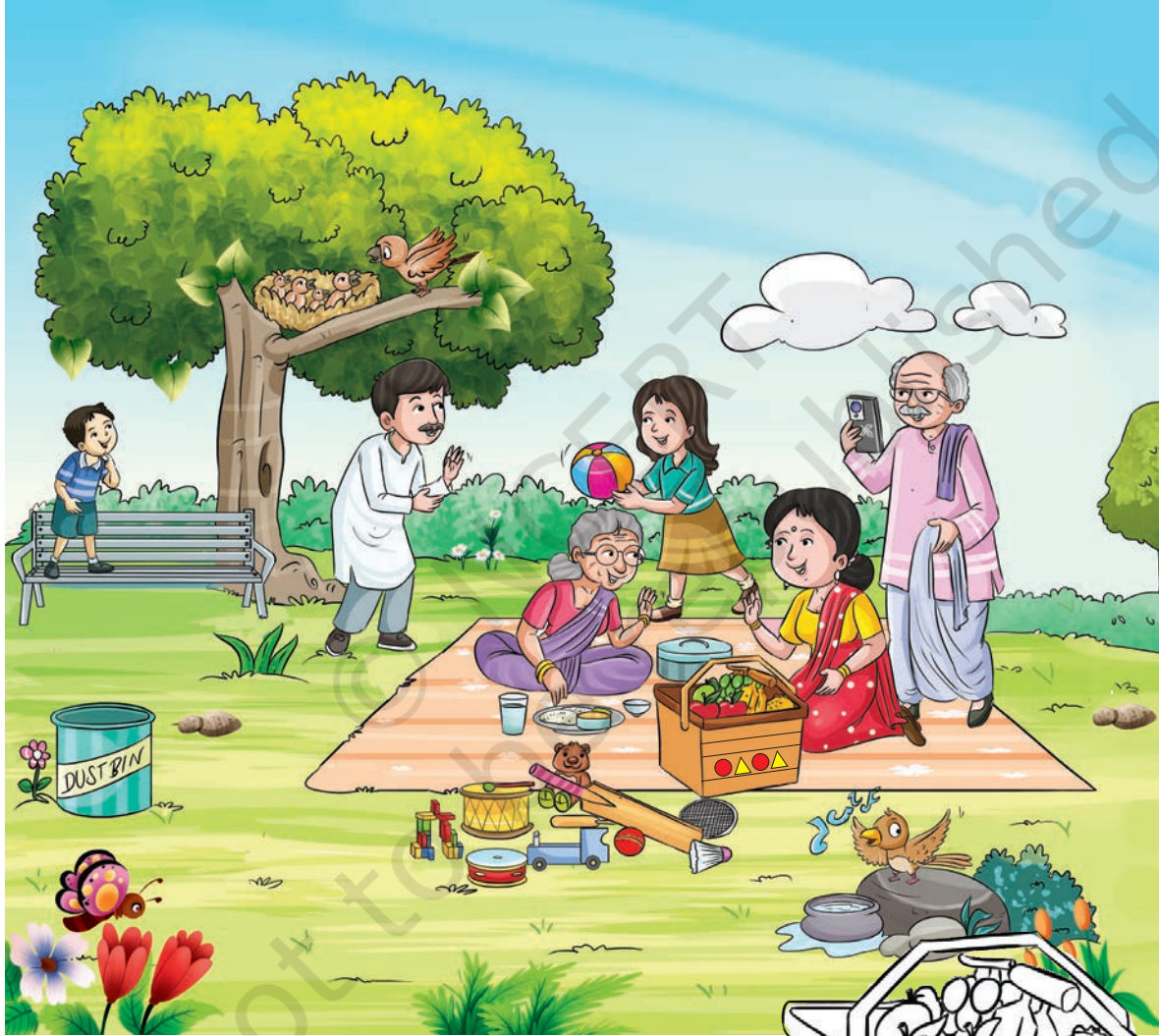

.....

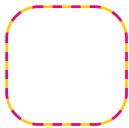
পাৰিবাৰিক পিকনিক (চিত্ৰ পঢ়া)

ছবিখনলৈ চোৱা

- ◆ ছবিখনত কি হৈ আছে?
- ◆ পৰিয়ালৰ সৈতে পিকনিকলৈ গৈছে নেকি?
- ◆ পিকনিকলৈ যাওঁতে কি কি বস্তু খাবলৈ ভাল পাবা ?

- ◆ পৰিয়াল কিমান মানুহ তাত আছেনে?

- ◆ ফল পাচি ত দিয়া আহিটো আঁক।

অযুগ্ম ক বৃত্ত কৰা

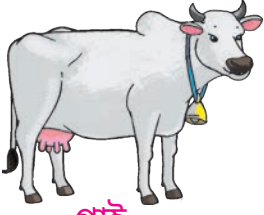
- ♦ জীৱ-জন্তু আৰু চৰাইবোৰ চিনাক্ত কৰি নাম দিয়া।
- ♦ প্ৰতিটো বাকচত অযুগ্মক বৃত্ত কৰা।

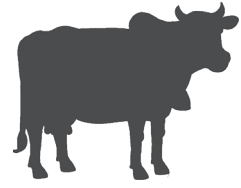
ছাঁৰ সৈতে মিলাওক

◆ ছবিখন তেওঁলোকৰ ছাঁৰ সৈতে মিলাওক।

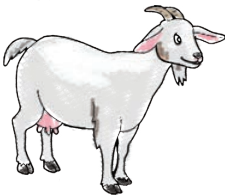
গাই

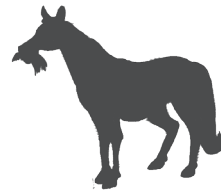
মেকুৰী

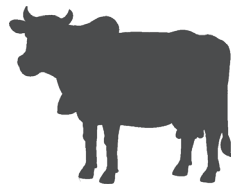
বান্দৰ

ছাগলী

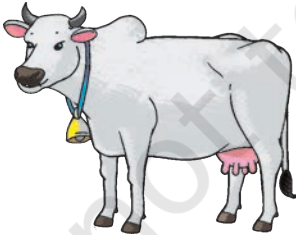
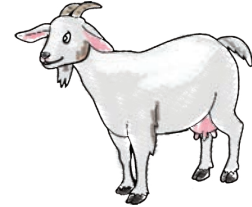
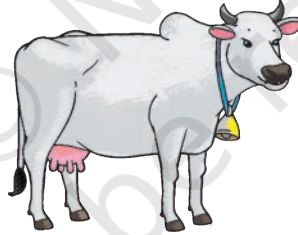
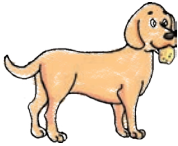
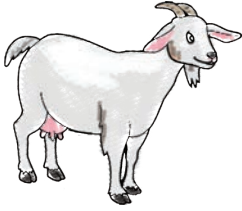
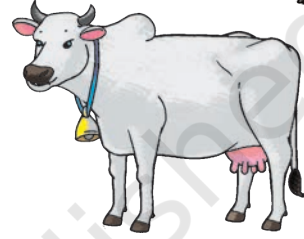
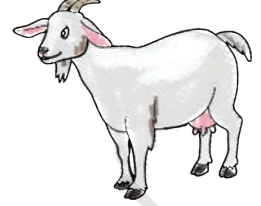
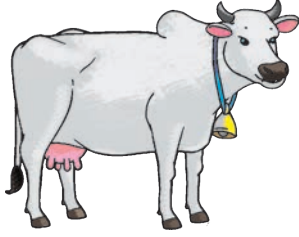

ঘোঁৰা

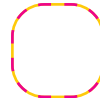

মই চোৰাংচোৱা জীৱ-জন্তু

- ◆ জীৱ-জন্তুবোৰ চিনাক্ত কৰি নাম দিয়া।
- ◆ প্ৰতিটো প্ৰাণীৰ নামৰ প্ৰাৰম্ভিক শব্দটো কোৱা।

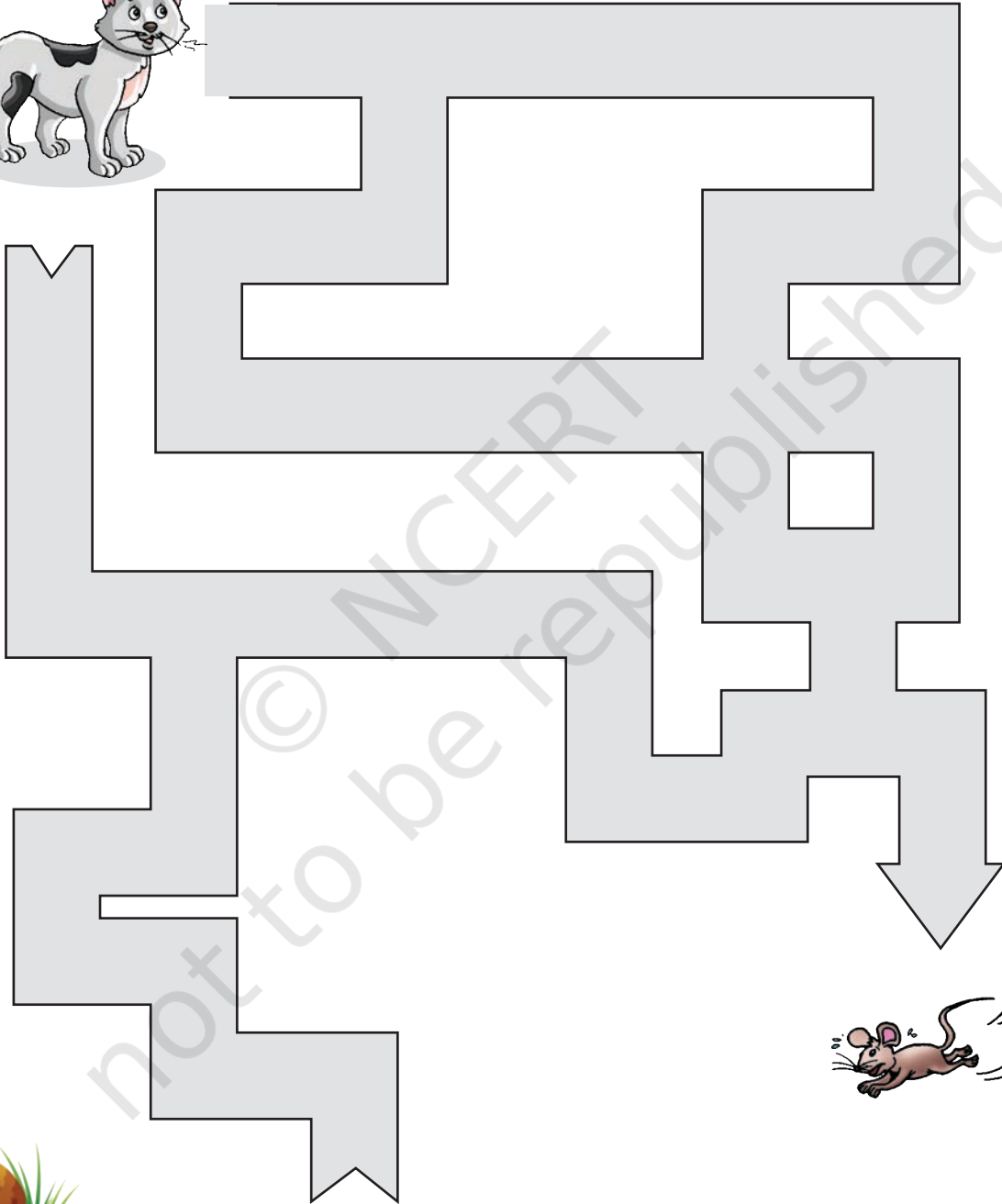
- ◆ বাকচটোত জীৱ-জন্তুৰ সংখ্যা গণনা কৰি লিখা।

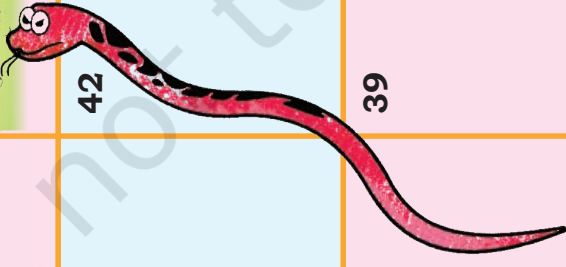

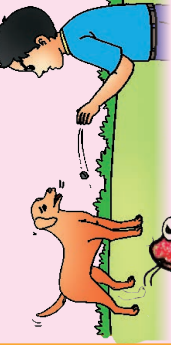

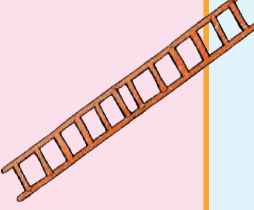

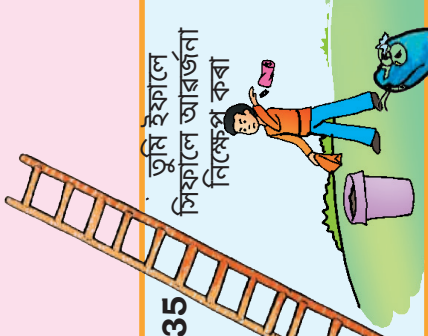

কিংকর্তব্যবিমূঢ়

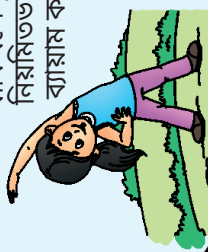

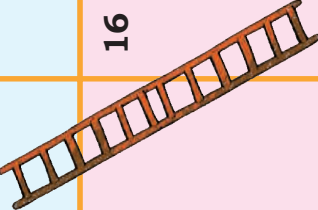

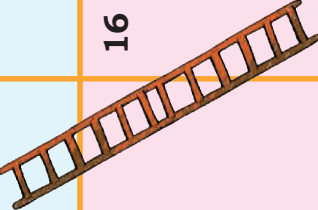

মেকুরীটোক নিগনিটোৰ ওচৰ পাবলৈ সহায় কৰা।

ভাল আৰু বেয়া অভ্যাসৰ ওপৰত খেলা (সাপ আৰু জখলা)

<p>50 শিশুৰ সামগ্ৰিক বিকাশ</p> <p>সমাপ্ত</p> 	<p>41</p> 	<p>40</p>	<p>31</p>	<p>30 তুমি আনৰ লগত কাজিয়া কৰা</p>
<p>49 তুমি জীৱ-জন্তুক আঘাত কৰা</p> 	<p>42</p> 	<p>39</p>	<p>32 তোমালোকে আনৰ বস্তু লোৱাৰ আগতে আনৰ পৰা অনুমতি বিছাৰানে?</p> 	<p>29</p>
<p>48</p>	<p>43</p>	<p>38 তুমি তোমাৰ খেলনাৰোৰ আনৰ লগত ভাগ-বতৰা কৰা।</p> 	<p>33</p>	<p>28</p>
<p>47 তুমি তোমাৰ বন্ধু-বান্ধৱীক জোকাইছা</p> 	<p>44</p> 	<p>37</p>	<p>34</p>	<p>27 তুমি সদায় পৰিষ্কাৰ আৰু ধোৱা কাপোৰ পিন্ধা</p>
<p>46</p> 	<p>45 তুমি দৈনিক দুবাৰকে দাঁত ব্ৰাছ কৰা</p> 	<p>36</p>	<p>35 তুমি ইফালে সিফালে আৱৰ্জনা নিক্ষেপ কৰা</p> 	<p>26</p>

<p>21</p> 	<p>22</p> <p>ফিট হৈ থাকিবলৈ তুমি নিয়মিতভাৱে ব্যায়াম কৰা</p> 	<p>23</p> <p>তুমি এলেছৰা অনুভৱ কৰা আৰু নিজৰ কাম কৰাটো এৰাই চলোৱা।</p> 	<p>24</p> 	<p>25</p>
<p>20</p> 	<p>19</p> 	<p>12</p> <p>তুমি বাহি আৰু শুই থকাৰ ভুল ভংগীমা অনুসৰণ কৰা।</p> 	<p>13</p>	<p>14</p>
<p>17</p> 	<p>18</p>	<p>15</p>	<p>7</p> <p>তুমি অস্বাস্থ্যকৰ আৰু জাংক খাই ভাল পৱা</p> 	<p>16</p> <p>তুমি নিয়মিতভাৱে গা ধুই থাকা</p>
<p>11</p>	<p>9</p> <p>You look after plants</p> 	<p>8</p>	<p>6</p>	<p>5</p>
<p>1</p> <p>START</p>	<p>2</p>	<p>3</p> <p>তুমি স্বাস্থ্যসমত আৰু পুষ্টিকৰ খাদ্য খোৱা</p> 	<p>4</p>	<p>5</p>

© NCERT
not to be republished